

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

2/2018

Únor

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 28. 2. 2018

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám únorové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první nese název „Digitální měny v režii centrálních bank?“ a věnuje se projektům digitálních peněz emitovaných přímo strážci měny nebo mezinárodními finančními institucemi a veřejné diskuzi s tím spojené, která se odehrává i na stránkách odborného tisku. V textu jsou představeny různé, často velice odlišné, podoby konceptu digitální měny, nastíněna je též očekávaná rozsáhlá odborná debata ohledně bezpečnostních aspektů s novou měnou spojených.

Druhý článek pod názvem „Připravovaná databáze pro porovnávání příjmů celních správ a další novinky z celní oblasti týkající se spolupráce mezi celními správami“ shrnuje komentáře k databázi připravované pod záštitou Světové celní organizace, která bude obsahovat údaje o veškerých clech, daních a poplatcích vybíraných celními správami po celém světě. Pozornost je v textu věnována též dalším vybraným novinkám na poli spolupráce celních správ.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Evropská komise vydala 26. 1. 2018 každoroční zprávu Debt Sustainability Monitor o udržitelnosti veřejných financí:

https://ec.europa.eu/info/publications/debt-sustainability-monitor-2017_en

Publikováno na webu MF

Makroekonomická predikce – leden 2018:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2018/makroekonomicka-predikce-leden-2018-30908>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 28. 1. 2018 – 28. 2. 2018 se tentokrát věnuje tématu:

Zákon o platebním styku

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům..... 5

Digitální měny v režii centrálních bank?	5
Připravovaná databáze pro porovnávání příjmů celních správ a další novinky z celní oblasti týkající se spolupráce mezi celními správami	9

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....12

Daně.....	12
Ekonomické vědy. Ekonomie	22
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	23
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	32
Informatika. Počítače	38
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	38
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	39
Podnik a podnikání.....	43
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	44
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	46
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	46
Právo.....	48
Statistika. Demografie. Sociologie.....	50
Účetnictví	52
Veřejná správa.....	53
Veřejné finance. Rozpočet	54
Zemědělství	56
Životní úroveň	57
Ostatní	57

Přehled nových knih..... 63

Digitální měny v režii centrálních bank?

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Ekonomickým zprávám na přelomu roku dominoval spektakulární růst a následný prudký propad kurzu bitcoinu a dalších kryptoměn. Fenomén těchto elektronických peněz ovšem nebudí pozornost jen u novinářů a investorů, ale také u centrálních bank a mezinárodních finančních institucí, z nichž mnohé spustily projekty nebo podnítily veřejnou diskusi ohledně zavedení digitálních peněz emitovaných přímo strážci měny. Tento přehledový článek volně navazuje na příspěvek T. Dudáčkové ze září 2016¹, který se věnoval digitálním měnám centrálních bank (central bank's digital currency, CBDC) a technologii blockchainu, respektive systému distribuovaných účetních knih (distributed ledger technologies, DLT) a jejich možnému dopadu na finanční stabilitu a fungování finančního systému. Při zohlednění nejnovějších diskusních příspěvků a projektů některých centrálních bank se následující odstavce zaměří na možnosti realizace CBDC, jakož i výhody a rizika digitální měny jak pro centrální banky, tak pro její potenciální uživatele.

Pro první ohlas na koncept CBDC není třeba chodit daleko, neboť toto téma před Vánoci 2017 do českého veřejného prostoru vnesl viceguvernér České národní banky Mojmir Hampl. V článku *Nemůže některá země zavést digitální měnu?*² pro týdeník Ekonom Hampl nejprve zdůrazňuje, že digitální měny emitované centrálními bankami by šly jednoznačně proti úmyslu zakladatelů bitcoinu, etherea a dalších virtuálních platidel, neboť by se jednalo o měny výsostně regulované. Pro centrální banky by pak přinášely tyto možnosti a konsekvence: 1) emisí digitální měny by centrální banky mohly substituovat příjmy z ražebního, jejichž pokles je momentálně aktuální především v severoevropských státech, kde občané stále více využívají bezhotovostního platebního styku; 2) došlo by k úsporám za tištění bankovek a ražbu mincí a k posílení investičních možností centrální banky, zejména pokud by CBDC byla neúročená, na druhé straně by ale v krizových momentech mohla existence digitální měny vést k odlivu likvidity z komerčních bank a k ohrožení jejich stability; 3) CBDC by rovněž rozšířila intervenční možnosti centrálních bank, respektive vlád národních států při podpoře poptávky a inflace, neboť by umožnila vydání tzv. vrtulníkových peněz³, případně emisí digitálních peněz s omezenou dobou platnosti. Hampl na základě nastíněných příslibů CBDC spekuluje, zda rok 2018 by nemohl přinést určitý průlom v tom, že by některá z centrálních bank vyspělých ekonomik začala tuto digitální měnu vydávat.

Perspektivy a výhody CBDC pro centrální banky jsou rovněž jedním z témat diskusního příspěvku ekonomů MMF *Fintech and Financial Services: Initial Considerations*⁴ z června 2017. Jejich analýza zasazuje CBDC do kontextu rozvoje fintechových služeb, které otevírají nové možnosti v platebním styku, bankovníctví a v optimalizaci nákladů a výnosů pro jednotlivé aktéry na trhu. Centrálním bankám by tento vývoj neměl zůstat lhostejný a měl by je podnítit k podpoře takových politik, které by zajistily co největší míru i přeshraničně sdílených standardů a pravidel. Jednou z cest, jak vyjít vstříc expanzi fintechových služeb založených na co nejrychlejších převodech peněz, by byla právě CBDC.

¹ DUDÁČKOVÁ, Taťána. Technologie blockchainu a její zavádění ze strany bank a dalších institucí. In: Finanční a ekonomické Informace: dokumentační bulletin MF sv. 2016, č. 9, s. 9-11. ISSN: 1804-7262. Dostupné v Odborné knihovně MFČR nebo z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2016-c-09_2016-09_Financni-a-ekonomicke-informace-92016.pdf [cit. 2018-02-08]

² HAMPL, Mojmir. Nemůže některá země zavést digitální měnu? In: Ekonom sv. 61, (2017) č. 51-52, s. 16. ISSN: 1210-0714. Dostupné v Odborné knihovně MFČR.

³ K vrtulníkovým penězům podrobněji viz BENDA, Marek. Že prý někde padají peníze z nebe: mohou se stát „helicopter money“ vhodným nástrojem pro intervence centrálních bank? In: Finanční a ekonomické Informace: dokumentační bulletin MF sv. 2016, č. 5, s. 8-10. ISSN: 1804-7262. Dostupné v Odborné knihovně MFČR nebo z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2016-c-05_2016-05_Financni-a-ekonomicke-informace-52016.pdf [cit. 2018-02-09]

⁴ HE, Dong [et al.]. Fintech and Financial Services: Initial Considerations. IMF Staff Discussion Note, June 2017 SDN/17/05, s. 24-27 a 43-46. Dostupné z: <http://www.imf.org/~media/files/publications/sdn/2017/sdn1705.ashx> [cit. 2018-02-08]

Ta by však nepředstavovala nějakou novou paralelní měnu, ale spíše by se jednalo o jinou formu fiat peněz denominovaných v národní měně, kam nyní patří peněžní hotovost a účetní peníze centrálních bank. CBDC by byla založena na systému distribuovaných účetních knih (DLT), což by zejména zrychlilo a zefektivnilo transakce v ekonomice služeb. Oproti v článku rovněž diskutované druhé možnosti, kryptoměny integrujícímu systému „hub-and-spoke“,⁵ by CBDC měla výhodu vyšší kurzové stability a zvýšila by operativnost a konkurenční prostředí mezi fintechy, které by musely se státem garantovanou digitální měnou pracovat. Zůstává ovšem otázkou, jakými dalšími charakteristikami by se digitální měna měla vyznačovat a jaký způsob emise by centrální banka měla zvolit. Ekonomové MMF doporučují, aby CBDC ve funkci oběživa zůstala neúročená, jako depozitum aby však úročení podléhala, což by podpořilo transmisní mechanismy a zlepšilo finanční stabilitu. Způsob emise ponechávající otevřený a s určitým zjednodušením nabízejí dvě cesty: 1) centrální banka nabídne, podobně jako u peněžní hotovosti, digitální měnu podřízeným komerčním bankám jako své směnitelné pasivum (tj. směnitelné v poměru 1:1 za hotovost či rezervy u centrální banky), přičemž komerční banky ji pak dále distribuují dalším bankovním a nebankovním subjektům; 2) centrální banka přímo poskytuje digitální měnu i nebankovním subjektům, čímž by se více posunula do roviny operativy na bankovním trhu, protože by spravovala i účty a digitální peněženky držitelů CBDC. Tato druhá možnost by představovala nemalou výzvu pro vývoj clearingových technologií, neboť zde se autoři studie domnívají, že dosavadní systémy zúčtování mezibankovních plateb v reálném čase (Real Time Gross Settlements) nebudou stačit, jelikož jsou uzpůsobené jen pro omezený počet účastníků či v řadě případů dokonce pouze pro transakce většího objemu. S tím souvisejí podle analytiků MMF další komplexní a výsostně politické otázky: do jaké míry má zvolená technologie plateb s CBDC zaručovat uživatelům soukromí, bezpečnost a rychlost transakcí? Kdo bude nést odpovědnost a náklady za transakce, údržbu a vývoj CBDC? Má to být výlučně centrální banka, nebo by byla přípustná i účast soukromého sektoru? Při zohlednění všech nastíněných dilemat by proto bylo u zavádění digitální měny centrální banky na místě, aby se jednalo o postupný proces, který by dostatečně reflektoval nejnovější zkušenosti a vývoj v oblasti finančních technologií.

Šířeji pojatou variantu CBDC v současnosti zvažují ve švédské centrální bance (Sveriges Riksbank) v rámci projektu „e-krona“, jehož pilotní verze by mohla být spuštěna již na přelomu roku 2018 a 2019.⁶ V září 2017 předložila Riksbank k e-kroně *první podrobnější zprávu*⁷, v níž je jako hlavní důvod pro zavedení digitální měny prezentován klesající význam peněžní hotovosti v maloobchodních transakcích (mezi lety 2010 až 2016 se ve Švédsku snížil podíl bankovek a mincí na celkovém počtu plateb v maloobchodě ze 40 na 15 procent). Zprostředkování plateb se přitom ve Švédsku soustřeďuje jen do omezeného okruhu subjektů, což může ohrožovat hospodářskou soutěž a vystavovat úspory domácností určitému riziku. Nástup bezhotovostní společnosti také představuje živnou půdu pro expanzi soukromých měn a to dokonce mnohem razantnější než v době před monopolizací emise platebních prostředků centrální bankou v roce 1904. Takový vývoj by s sebou mohl přinést dalekosáhlá rizika i pro finanční systém jako celek. Centrální banka by tyto trendy měla sledovat a současně nerezignovat na uspokojení poptávky také té části společnosti, která nemůže či nechce využívat bezhotovostní platební styk v jeho stávající podobě. Mimo to by Riksbank měla mít rovněž připravenou funkční alternativu pro zajištění platebního styku v případě vážných systémových šoků, a tou by byla právě e-krona. Tato digitální měna přitom může být zavedena dvojím způsobem: 1) e-krona založená na centrálním registru a účtech u centrální banky; 2) e-krona jako přenositelná peněžní hodnota prostřednictvím mobilních aplikací, dobíjecích karet či jiných nosičů (přičemž v případě ztráty či poškození nosiče by ale byl peněžní obnos v principu nerefundovatelný). První možnost by vyžadovala komplexní přístup, ať už by Riksbank byla zodpovědná jen za základní funkce e-krony

⁵ Tzv. hub-and-spoke-networks by byly soukromě provozované sítě, které by převáděly transakce v kryptoměně z digitálních peněženek klientů do různých typů služeb (bankomat, webová stránka, případně jiný prostředník) zajišťujících jejich případnou výměnu za účetní peníze dané národní měny.

⁶ SVERIGES RIKSBANK. The Riksbank's e-krona project. Action plan for 2018, December 2017. In: RIKSBANK.se [online], 21/12/2017 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/e-krona/2017/handlingsplan_ekrona_171221_eng.pdf

⁷ SVERIGES RIKSBANK. The Riksbank's e-krona project. Report 1, September 2017. In: RIKSBANK.se [online], Update 15/11/2017 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/e-krona/2017/rapport_ekrona_uppdaterad_170920_eng.pdf

nebo by veřejnosti nabízela co nejširší portfolio služeb a vystupovala by sama jako robustní fintechová společnost. Na centrálním registru a účtech založená digitální měna by ale mohla být v budoucnosti lépe přizpůsobitelná budoucí společenské poptávce a vývoji finančních služeb. Druhá varianta s autonomními nosiči by naopak šla uskutečnit relativně rychle a vycházela by více vstříc především potřebám specifických sociálních skupin na zajištění základních platebních služeb. Její potenciál pro reakci na další rozvoj v oblasti digitalizace by však byl mnohem omezenější. Samotná Riksbank by preferovala u e-krony kombinaci obou přístupů. Švédská CBDC by také neměla být úročená (platná švédská legislativa to totiž v případě depozit nebankovních subjektů u Riksbank nedovoluje), měla by však mít v sobě zabudovanou funkcionalitu, jež by její případné úročení umožnila. Obecně ale Riksbank nepředpokládá, že by e-kronou vytvářela konkurenci ke vkladům (tj. účetním penězům) u komerčních bank. Ty by měly být za situace finanční stability a důvěry veřejnosti v bankovní sektor nadále atraktivnější, zatímco e-krona by spíše nacházela využití u drobných plateb mezi občany, živnostníky a státními úřady. Rovněž by e-krona měla umožnit pozdější přechod na systém DLT, aby transakce mezi jednotlivými uživateli nemusely být procesovány centrální bankou či jiným třetím subjektem. To bude ale možné teprve tehdy, až výzkum těchto technologií prokáže jejich dostatečnou odolnost vůči bezpečnostním rizikům. Již nyní jsou nicméně autoři zprávy skeptičtí, že by bylo možné u digitální měny zajistit stejnou míru anonymity jako u peněžní hotovosti, neboť Riksbank bude nucena plně aplikovat legislativu proti praní peněz a financování terorismu, což dosud nebylo nutné vzhledem k jejímu přímému kontaktu pouze s regulovanými a dozorovanými subjekty.

Digitálními měnami centrálních bank se v září 2017 zabývali také Morten Bech a Rodney Garratt ve čtvrtletní revue Banky pro mezinárodní platby (BIS Quarterly Review). V článku **Central bank cryptocurrencies**⁸ ale oproti ekonomům švédské Riksbank považují za klíčový definiční znak těchto digitálních měn právě absenci třetí strany v platebním styku, tj. decentralizované fungování pomocí distribuovaných účetních knih (DLT), jež je jednou z hlavních charakteristik i všech kryptoměn. Zřejmě i z toho důvodu Bech a Garratt nepoužívají termín „digitální měny centrálních bank“ (CBDC), ale právě „kryptoměny centrálních bank“ (Central bank cryptocurrencies, CBCCs). Ty pak rozlišují na dva typy: 1) maloobchodní kryptoměny centrální banky, jež jsou dostupné komukoliv (retail CBCCs); 2) velkoobchodní kryptoměny centrální banky, ke kterým mají přístup pouze autorizované finanční instituce (wholesale CBCCs). Až na míru dostupnosti se ale oba typy již vyznačují shodnými charakteristikami: jsou emitovány výlučně centrální bankou, mají elektronickou podobu a jejich transakce fungují na nezprostředkované bázi peer-to-peer. Pomocí všech těchto proměnných mohli Bech a Garratt sestavit i typologii, kterou také částečně naplnili existujícími druhy platidel nebo jejich návrhy. Výše popsaný švédský projekt e-krony zde zaujímá vzhledem k nejistému nasazení DLT hraniční pozici mezi maloobchodní kryptoměnou centrálních bank a univerzálně dostupným platidlem na depozitních účtech centrálních bank (deposited currency accounts, DCAs), kam lze v současnosti zařadit ekvádorskou digitální měnu dinero electrónico.⁹ Přímou do retailového typu CBCCs by pak šlo zařadit v USA diskutovaný koncept FEDcoinu¹⁰, zatímco kritéria velkoobchodního typu by splňoval připravovaný kanadský CADcoin. Nutno ovšem poznamenat, že Bech a Garratt sice považují transakce bez zprostředkování třetí stranou za zásadní už pro samotnou definici CBCCs, na otázce zachování anonymity ale netrvají tak absolutně, přesněji ustupují od naprosté ochrany údajů účastníků transakce vůči třetí straně. To by se týkalo především centrálních bank, které by jako emitenti měly rozhodnout, zda budou od uživatelů svého platidla vyžadovat sdělování jejich pravé identity, nebo od

⁸ BECH, Morten; GARRATT, Rodney. Central bank cryptocurrencies. In: BIS Quarterly Review, September 2017, s. 55-70. ISSN: 1683-0121. Dostupné z: https://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1709.pdf [cit. 2018-02-13]

⁹ Dinero electrónico vznikl v reakci na stále vysoké množství občanů bez vlastního bankovního konta v ekvádorské ekonomice. Tato digitální měna je emitovaná tamní centrální bankou a denominována v americkém dolaru, který je od r. 2000 oficiální měnou Ekvádoru. Dinero electrónico slouží ekvádorské veřejnosti k platebním transakcím prostřednictvím mobilních telefonů. Více viz: CENTRAL BANK OF ECUADOR. Electronic money system. In: BCE.FIN.ec [online], [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://www.bce.fin.ec/en/index.php/electronic-money-system#startOfPageId780>

¹⁰ FEDcoin je zatím jen diskutovanou možností, žádný oficiální projekt z dílny Federal Reserve System zatím není znám. Z amerických centrálních bankéřů jako první myšlenku FEDcoinu přednesl jako svůj soukromý názor viceprezident regionální banky Fedu v St. Louis David Andolfatto v roce 2015. Viz ANDOLFATTO, David. Fedcoin: On the Desirability of a Government Cryptocurrency. In: ANDOLFATTO.BLOGSPOT [online], 3 February 2015 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://andolfatto.blogspot.cz/2015/02/fedcoin-on-desirability-of-government.html>

této podmínky stejně jako v případě peněžní hotovosti upustí. Nebude-li ani společnost zachování anonymity ve vztahu ke třetí straně považovat za věc zásadní důležitosti, pak nic nebrání tomu, aby centrální banky u sebe zřizovaly bankovní konta s CBCCs i řadovým občanům.

Z hlediska problematiky ochrany dat by proto mohla být schůdnější realizace na účastníky omezeného, velkoobchodního typu CBCC, který by zahrnoval jen finanční instituce. Tato měna by v první řadě přinesla zefektivnění pro dosavadní systémy mezibankovních plateb, a to nejen decentralizací transakcí jako takovou, ale oproti bitcoinu také opuštěním energeticky náročného blockchainového principu ověřování plateb mezi jednotlivými účastníky (proof-of-work). Namísto toho by blockchain byl nahrazen například principem notářského ověření. S tím alespoň počítá projekt Jaspers kanadské centrální banky (Bank of Canada) na vývoj CADcoinů, který byl představen v analýze kolektivu autorů **Project Jasper: Are Distributed Wholesale Payment Systems Feasible Yet?**¹¹ otištěné v červnu 2017 v bankovní publikaci Financial System Review. Distribuovaná účetní kniha by byla založena na technologii Corda, jež umožňuje aktérovi ve funkci notáře (v tomto případě Bank of Canada) přístup k celé účetní knize a možnost opatřovat jednotlivé transakce unikátním atributem, aby bylo zamezeno dvojímu plnění či jeho absenci. Zároveň ale – na rozdíl od v projektu Jasper rovněž testované technologie kryptoměny ethereum – Corda omezuje přístup k informacím o transakcích jen na jejich přímé účastníky a notáře. Analýza Bank of Canada však na druhé straně uvádí, že takto omezený přístup k informacím s sebou může nést určitá rizika, jestliže budou kupříkladu vlivem technických výpadků účastníci systému vyžadovat hlubší rekonstrukci pohybů na svých účtech. To by zřejmě vyžadovalo, aby informace o jednotlivých převodech byly zálohovány, což by mohlo významně relativizovat výsledný benefit celého systému v porovnání s centrálními zúčtovacími mechanismy mezibankovních plateb v reálném čase.

Uvedené příspěvky naznačují, že digitální měny centrálních bank nejsou jednoduším konceptem a realizaci tohoto druhu platidla bude ještě předcházet zodpovězení nemalého množství otázek. Bude třeba rozhodnout, kdo všechno bude moci s digitální měnou disponovat, do jaké míry centrální banka sama vstoupí do bankovních služeb, zda u digitální měny trvat na fungování peer-to-peer, případně jakou technologii umožňující platby bez prostředníka zvolit a v jakém rozsahu garantovat účastníkům platebního styku anonymitu. Kromě toho centrální banky také ještě čeká rozsáhlá odborná debata ohledně bezpečnostních aspektů nové měny. Řešení těchto dilemat se centrální banky asi nevyhnou zejména kvůli reálné marginalizaci peněžní hotovosti, která se již nad některými státy a centrálními bankami vznáší jako pověstný Damoklův meč. Rok 2018 sice revoluci v emisi peněz centrálními bankami a v platebním styku ještě možná nepřinese, cesta k ní je však již nastoupena. A jak daleká bude, o tom se možná už zanedlouho více dozvíme ze Stockholmu, Ottawy nebo i odjinud.

¹¹ CHAPMAN, James; GARRATT, Rodney; HENDRY, Scott; MCCORMACK, Andrew; MCMAHON, Wade. Project Jasper: Are Distributed Wholesale Payment Systems Feasible Yet? In: Financial System Review, June 2017, s. 59-69. ISSN 1705-1290. Dostupné z: <https://www.bankofcanada.ca/wp-content/uploads/2017/06/fsr-june2017.pdf> [cit. 2018-02-14]

Připravovaná databáze pro porovnávání příjmů celních správ a další novinky z celní oblasti týkající se spolupráce mezi celními správami

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Jeden z článků březnového čísla časopisu *World Customs Journal* informoval o databázi připravované pod záštitou Světové celní organizace¹, která bude obsahovat údaje o veškerých clech, daních a poplatcích vybíraných celními správami po celém světě. V této souvislosti budou v článku kromě této databáze a pracovní skupiny, jež se na jejím vzniku podílí, představeny další vybrané novinky z celní oblasti z poslední doby.

Jak již bylo zmíněno, v současné době se pod záštitou Světové celní organizace připravuje nová databáze pro porovnávání příjmů celních správ. Robert Lüssi a Jürg Marolf v článku **Customs Revenue Benchmarking Database (CRBD)**² informují o tom, že se role celních správ ve světě v posledních letech mění. Klesá význam výběru cel, celní správy se soustředí spíše na výběr spotřebních daní a na další úkoly (ochrana hranic). Nová databáze by měla shromažďovat informace o veškerých příjmech celních správ, bez ohledu na to, z jakého důvodu jsou vybírány, nebo kam plynou. Data by měla být primárně k dispozici členským státům, část informací však bude přístupná i veřejnosti a podnikům. V únoru 2017 proběhlo v Bruselu již třetí setkání skupiny, která má vznik databáze na starosti. Na setkání byla navržena struktura databáze a byly prezentovány odhady nákladů. Skupina, jejímiž členy jsou zástupci z Nového Zélandu, Vietnamu a Finska, pracuje pod záštitou pracovní skupiny Světové celní organizace *Working Group on Revenue Compliance*. Zájem o účast ve skupině projeví také odborníci z Austrálie, Kanady, Číny a Indie. Dle informací v článku se nyní pracuje na studii, která bude předložena již zmíněné pracovní skupině WCO. Na předchozích setkáních dále bylo zjištěno, že některé údaje, které by měly být součástí databáze, jsou již dostupné jinde. Evropská unie například zveřejňuje údaje o clech a daních vybíraných členskými státy. Dosud však chyběla skutečně celosvětová databáze, která by navíc odpovídala potřebám uživatelů. To, že je možné část údajů přebírat z jiných zdrojů, by mělo pomoci snížit náklady celého projektu.

Na konferenci PICARD konané v září 2015 v ázerbajdžánském Baku byla představena studie proveditelnosti k připravované databázi. Příspěvek z této konference s názvem **Feasibility Study on a Global Customs Revenue Benchmarking Database**³, na němž se podíleli autoři z několika zemí, je nyní veřejně přístupný na sociální síti vědecké komunity Researchgate. Studie měla dva cíle – porozumět tomu, jaké typy daní jsou v různých zemích vybírány a s jakými náklady, a zjistit, zda by byl mezi státy vůbec zájem o zmiňovanou databázi. Studie se zúčastnily celní správy z celkem devíti zemí, konkrétně z Kostariky, Finska, Lotyšska, Nizozemí, Nového Zélandu, Norska, Jihoafrické republiky, Švýcarska a Vietnamu. Studie je rozdělena do čtyř kapitol. Nejobsáhlejší z nich tvoří odpovědi jednotlivých celních správ na otevřené otázky. Tyto otázky se týkaly provázanosti celní a daňové (finanční) správy v dané zemi, role dané celní správy při výběru nepřímých daní, automatizace výběru daní, způsobu organizace práce u celní správy a daňového systému v příslušné zemi. V neposlední řadě bylo i zjišťováno, zda se již celní správa účastnila nějakého porovnávání příjmů s jinými zeměmi (benchmarkingu), a pokud ano, s jakými zkušenostmi. Další kapitola studie pak obsahuje odpovědi na uzavřené otázky. Jednou ze tří otázek bylo i to, zda respondent považuje myšlenku na zřízení databáze pro porovnávání celních správ za užitečnou. Ve všech devíti zemích

¹ Jde o databázi *Customs Revenue Benchmarking Database*, tj. Databáze pro porovnávání příjmů celních správ

² LÜSSI, Robert a MAROLF, Jürg. Customs Revenue Benchmarking Database (CRBD). *World customs journal* [online]. 2017, 11(1), 85-87 [cit. 2017-12-11]. ISSN 1834-6715. Dostupné z: <http://worldcustomsjournal.org/archive/volume-11-number-1-march-2017/>

³ HINTSA, Juha, et al. Feasibility Study on a Global Customs Revenue Benchmarking Database. In: *ResearchGate* [online]. September 2015 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Juha-Hintsa/publication/286861409_Feasibility_Study_on_a_Global_Customs_Revenue_Benchmarking_Database/links/566e783908ae1a797e406516/Feasibility-Study-on-a-Global-Customs-Revenue-Benchmarking-Database.pdf

mají celní správy vedoucí úlohu při výběru cel, DPH (popř. daně z obratu) a spotřebních daní při dovozu. Naopak pouze ve třech zemích mají celní správy podpůrnou úlohu při výběru vnitřních daní z obratu a DPH (ve zbývajících šesti zemích tuto činnost celní správy nevykonávají). Mezi zapojenými zeměmi se dále objevovaly rozdíly v tom, jaké další daně celní správy vybírají (environmentální, energetické, z dopravy, aj.). Respondenti ze všech devíti zemí disponují údaji o výběru daní v informačních systémech. Na otázku týkající se užitečnosti databáze CRBD odpovědělo pouze 7 respondentů, přičemž většina z nich by vznik databáze uvítala. Autoři článku v závěru konstatují, že je potřeba do budoucna podporovat vytváření transparentních a srozumitelných statistik o výběru příjmů, prohlubovat znalosti o nákladech výběru daní a poučovat se ze zkušeností jiných zemí.

Pracovní skupina *Working Group on Revenue Compliance and Fraud*, pod jejíž záštitou je databáze připravována, vznikla v prosinci 2014. Pracovní skupina se zabývá různými aspekty vymáhání příjmů a prevence podvodů. Jak zmiňuje tisková zpráva ***Working Group on Revenue Compliance and Fraud meets for the first time***⁴, právě otázka spolupráce celních správ a výměny informací mezi nimi za účelem boje proti podvodům se dostala do popředí diskuzí na prvním setkání skupiny.

Otázka přeshraniční spolupráce mezi celními správami se objevila i v prezentacích letošního ročníku konference PICARD (*Partnerships in Customs Academic Research and Development*). Například Laurie Trautman se ve své prezentaci ***Cross-border collaboration and security at the regional scale: Western Canada – U.S. Border***⁵ zabývala spoluprací celních správ na hranici mezi provinciemi západní Kanady a Spojenými státy. Spolupráce probíhá na národní, regionální i lokální úrovni. Přeshraniční partnerství podle autorky pomáhají zlepšit efektivnost i bezpečnost. Jedním z projektů bylo například rozšíření využívání radiofrekvenční identifikace (RFID) či rozšíření předběžného odbavování na cestě do USA (*preclearance*) u železniční a námořní dopravy.

Na konferenci PICARD vystoupili také Robert Lüssi a Juha Hintsa, již citovaní autoři příspěvků o databázi pro porovnávání celních příjmů. Lüssi i Hintsa se věnovali otázce měření nákladů u celních správ, což je jedno z témat, kterého se dotkla i studie proveditelnosti. V Lüssiho prezentaci s názvem ***Cost/Performance Accounting – important instrument for the Swiss Federal Customs Administration***⁶ lze kromě jiného nalézt také užitečný odkaz na demoverzi zmíněné databáze⁷. Vyhledávání v databázi je velmi jednoduché. Uživatelé mají na výběr dvě možnosti: vyhledávání v plných textech (*fulltext search*) a rozšířené vyhledávání (*advanced search*). U rozšířeného vyhledávání lze zatím vyhledávat ve sloupcích „Typ daně“ nebo „Popis“. Dále je možné zaškrtnutím vybrat požadovanou zemi, přičemž nyní je v nabídce pouze Švýcarsko, Německo, Francie, Vietnam, Čína, Nový Zéland a Finsko. To, že se jedná o zkušební verzi, je zřejmé z jednoduchého vzhledu i omezených možností vyhledávání. Práce na projektu však budou pokračovat i do budoucna, jak je zřejmé i z Lüssiho prezentace.

Nutnost spolupráce mezi celními správami zmiňuje i tisková zpráva Evropské komise z konce listopadu 2017 s názvem ***Duševní vlastnictví: ochrana evropského know-how a vedoucího postavení v oblasti inovací***⁸. Komise 29. 11. 2017 představila různá opatření na ochranu práv duševního

⁴ Working Group on Revenue Compliance and Fraud meets for the first time. In: *World Customs Organization* [online]. 03 December 2014 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <http://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2014/december/working-group-on-revenue-compliance-and-fraud-meets-for-the-first-time.aspx>

⁵ TRAUTMAN, Laurie. Cross-border collaboration and security at the regional scale: Western Canada – U.S. Border. In: *12th Annual WCO PICARD Conference, Hammamet, 26-28 September 2017* [online]. Hammamet: World Customs Organization, 2017[cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.dropbox.com/sh/p3wqqan24mb3o1u/AAB7m5bdSFNmuIpTJ8YsUWmka?dl=0>

⁶ LÜSSI, Robert. Cost/Performance Accounting. In: *12th Annual WCO PICARD Conference, Hammamet, 26-28 September 2017* [online]. Hammamet: World Customs Organization, 2017[cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.dropbox.com/sh/p3wqqan24mb3o1u/AAB7m5bdSFNmuIpTJ8YsUWmka?dl=0>

⁷ CRBD Demo [online]. World Customs Organization, [2017?] [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <http://www.pwebapps.ezv.admin.ch/apps/crbd/index.html>

⁸ EVROPSKÁ KOMISE. Duševní vlastnictví: ochrana evropského know-how a vedoucího postavení v oblasti inovací. In: *European Commission: Press Release Database* [online]. Brusel, 29. listopadu 2017 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-4942_cs.htm

vlastnictví s cílem podpořit evropské společnosti (zejména malé a střední podniky a start-upy), aby investovaly do inovací. Záměrem iniciativ, které byly oznámeny již ve Strategii jednotného digitálního trhu v roce 2015, je mimo jiné i snížení objemu padělků na trzích EU. V tomto směru Komise navrhuje posílit programy spolupráce se třetími zeměmi (zejména s Čínou, zeměmi jihovýchodní Asie a Latinské Ameriky).

Na počátku prosince vydal Evropský účetní dvůr dokument s názvem ***Zvláštní zpráva č. 19/2017: Dovození postupů: nedostatky v právním rámci a neúčinné provádění mají dopad na finanční zájmy EU***⁹. Auditóři zkoumali zavedení kontrol dovozů v pěti členských státech (ve Španělsku, Itálii, Polsku, Rumunsku a Spojeném království), přičemž narazili na nedostatky, které vedou k únikům na clech. Zjištěny byly různé skutečnosti, např. nedostatečné kontroly zboží z Číny vstupující do Spojeného království. Podle Evropského účetního dvora zatím využití nástrojů a programů EU pro výměnu informací o clech a k větší spolupráci nedosáhlo plného potenciálu. Existující nástroje výměny informací umožňují, členské státy je však nevyužívají v dostatečné míře. Spolupráce a výměna informací s nečlenskými zeměmi EU se nicméně zlepšuje.

Výše zmíněné články a dokumenty, které se věnovaly vybraným projektům a novinkám z poslední doby z celní oblasti, spojuje do určité míry téma spolupráce. Česká republika podle dostupných informací do projektu Databáze pro porovnávání příjmů celních správ zatím zapojena není. Přesto lze nalézt řadu jiných dokladů spolupráce Celní správy ČR se zahraničními celními správami – od Společného prohlášení celních správ EU zveřejněného na webu CS¹⁰, až po různé tiskové zprávy z poslední doby. Konkrétně jde např. o listopadové společné cvičení českých a polských celníků na bývalém hraničním přechodu v Horní Lištné, či o zářijovou konferenci v Berlíně zaměřenou proti ilegálnímu obchodu s drogami.¹¹

⁹ EVROPSKÁ UNIE. Účetní dvůr. *Zvláštní zpráva č. 19/2017: Dovození postupů: nedostatky v právním rámci a neúčinné provádění mají dopad na finanční zájmy EU* [online]. © Evropská unie, 2017 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_19/SR_CUSTOMS_CS.pdf

¹⁰ Společné prohlášení celních správ EU. *Celní správa České republiky* [online]. 13. 11. 2009, 12:52 [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/evropska-unie/Stranky/spolecne-prohlaseni-celnich-sprav-eu.aspx>

¹¹ Aktuality. *Celní správa České republiky* [online]. [2017] [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/aktuality/Stranky/default.aspx>

Daně

Joseph Stiglitz ; rozhovor vedl Torsten Riecke

"Wir erleben einen globalen Klassenkampf"

"Zažíváme globální třídní boj"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 247 (22.12.2017), S. 8-9

Rozhovor s nositelem Nobelovy ceny za ekonomii J. Stiglitzem o daňové reformě administrativy amerického prezidenta D. Trumpa a jejich důsledcích. Podle něj způsobí toto snížení daní problémy americkým veřejným financím, přičemž pro většinu daňových poplatníků nebude daňový systém ani férovější, ani srozumitelnější. Za největší beneficienty daňové reformy Stiglitz označuje vysokopříjmové skupiny obyvatel a obchodníky s nemovitostmi, za poražené pak americké občany postižené rozpočtovými škrty či exportéry, kteří budou s rostoucími deficity a úrokovými sazbami relativně znevýhodňováni silnějším kurzem dolaru. -- Shrnutí Trumpovy daňové reformy na s. 9. -- Viz také HN č. 15/2018 (22.1.2018), s. 14.

Yariv Brauner and Pasquale Pistone

Adapting current international taxation to new business models : two proposals for the European Union

Přizpůsobování mezinárodního zdanění novým modelům podnikání : dva návrhy Evropské unii

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 12, p. 681-687

Pravidla pro danění zisků firem již nejsou v souladu s novými modely podnikání s využitím internetu, autoři proto navrhují dva alternativní přístupy, jak problém řešit. Podle jejich názoru je třeba, aby se iniciativy chopily samotné regiony, jako např. EU. Navrhovanými přístupy jsou zavedení tzv. virtuální stálé provozovny, což by v praxi znamenalo např. danit firmy při překročení určitého počtu uživatelů a obratu v dané zemi, a dále tzv. srážková daň (withholding tax) se sazbou 10 %, které by podléhaly veškeré platby nerezidentům narušující základ daně. - Poznámky.

David Seim

Behavioral responses to wealth taxes : evidence from Sweden

Behaviorální reakce na daně z majetku : poznatky ze Švédska

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 395-421

V období po finanční krizi, která propukla v r. 2008, se ve světě začalo stále více hovořit o problematice nerovností v příjmech a majetku mezi lidmi. Jedním z řešení by mohla být i majetková daň. S daněmi z majetku mají zkušenosti různé země, mimo jiné i Švédsko. Ve Švédsku byla daň z majetku zavedená v letech 1910-2007, přičemž od r. 1991, kdy došlo k rozsáhlé reformě, byla daň progresivní. Pod určitou hranici byla mezní sazba daně nulová, nad tuto hranici činila 1,5 %. Autor v článku s využitím rozsáhlého souboru dat ze Švédska z let 2000-2006 zkoumá reakce švédských obyvatel na tuto daň, a to reakce dvojího typu - reálné (např. vliv na úspory) a reakce spočívající ve změně vykazování. Ve Švédsku vedla majetková daň spíše ke změnám ve vykazování, což autor dokládá na podhodnocování hodnoty vozidel majitelů, kterým hrozilo, že budou daň platit (pohybovali se blízko stanovené hranice). - Poznámky.

Katharina Schneider

Bitcoin schützt vor Fiskus nicht

Bitcoin nechrání před odvody do státní pokladny

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 6 (9.1.2018), S. 32-33

Článek shrnuje německou daňovou legislativu a praxi finanční správy ve vztahu k daňovému ošetření příjmů z transakcí s bitcoinem a dalšími kryptoměnami. Spolkový úřad pro dozor nad finančními službami (BaFin) definuje sice kryptoměny jako účetní jednotku, nikoliv však jako platební prostředek, ale pouze jako tzv. nemateriální ekonomický statek. Daňová povinnost a možnosti daňových osvobození pro příjmy ze směny a investic do bitcoinu, etherea a dalších se tak v německé legislativě podobají příjmům z prodeje starožitností, uměleckých děl a jiných sbírek. Náklady na těžbu kryptoměn (mining) jsou však daňově odečitatelné, přičemž u firem je daňově relevantní již úspěšné získání nového "coinu" a nikoliv teprve jeho prodej, jako je tomu u fyzických osob. Zatím nejasné

však zůstává zařazení transakcí s kryptoměnami do systému DPH. -- K daňovému ošetření příjmů z prodeje tzv. bitcoin cash (odnože bitcoinu vzniklé 1.8.2017 po sporu v komunitě o parametry blockchainu), který byl po jeho vzniku automaticky připsán všem tehdejšími majitelům bitcoinů viz FR: Ertragsteuerrecht č. 24/2017, s. 1131-1133.

By Sumit Agarwal, Nathan Marwell, and Leslie McGranahan

Consumption responses to temporary tax incentives : evidence from state sales tax holidays

Reakce spotřeby na dočasné daňové pobídky : poznatky plynoucí z daňových prázdnin amerických států u daně z obrátu

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 1-27

Některé americké státy dočasně osvobozují vybrané zboží od daně z obrátu s cílem podpořit spotřebu. Záměrem těchto opatření je zejména ušetřit peníze domácnostem s nízkými příjmy, osvobození ale také zvyšují obraty prodejců a podporují nákupy určitého zboží se sociálními dopady (většina zmíněných úlev se vztahuje na školní potřeby a oblečení pro děti před začátkem školního roku). Autoři s využitím dvou souborů dat potvrzují, že výdaje na zboží, na něž se osvobození vztahuje, v daném období skutečně rostou. Zvýšené výdaje by neměly být způsobeny sezónními vlivy. Podle autorů je nicméně otázkou, zda opatření není vzhledem ke stanoveným cílům příliš nákladné. - Poznámky.

Gilles Van Hulle

Current challenges for EU controlled foreign company rules

Aktuální výzvy spojené s pravidly EU pro ovládané zahraniční společnosti

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 12, p. 719-724

Autor v článku diskutuje o výzvách spojených s pravidly pro ovládané zahraniční společnosti (CFC) v evropské Směrnici proti vyhýbání se daňovým povinnostem (Anti-Tax Avoidance Directive, ATAD). Pravidla pro ovládané zahraniční společnosti dosud nepřijalo 14 zemí EU, mezi nimi i Česká republika. Nově budou muset zavést tato pravidla všechny členské státy EU, tj. i státy, které dosud pravidla záměrně nezavedly, a to z jiných důvodů, než je podpora vyhýbání se daňovým povinnostem. Zároveň směrnice ATAD poskytuje členským státům určitou míru flexibility - státy musí zavést stanovená pravidla, mohou si ale samy zvolit i pravidla přísnější, ATAD je tedy minimálním standardem. Tím však mohou vznikat nejasnosti z hlediska interpretace pravidel. Autor se zabývá i dalšími riziky, např. hrozbou dvojího zdanění v určitých situacích. - Poznámky.

Alena Koutná

Daň z nemovitých věcí "v kostce"

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 1-2, s. 24-29

Prakticky zaměřený článek se zabývá předmětem daně z nemovitých věcí (podle zákona č. 338/1992 Sb.) - pozemky a stavbami - nastavením zdaňovacího období, zánikem předmětu daně, určením poplatníka daně a promítnutím vlastnických a spoluvlastnických vztahů do daně z nemovitých věcí. Věnuje se také daňovému přiznání k dani z nemovitých věcí, jeho podání a placení daně. Autorka také upozorňuje na nejčastější chyby v údajích uváděných v daňovém přiznání u pozemků a staveb. -- Blíže k dani v r. 2018 a tiskopisy daňového přiznání viz Daň a právo v praxi č. 1/2018, s. 12-17. -- Příklady výpočtu viz Daňový a účetní TIP č. 2/2018, s. 4-5.

Zdeňka Tesařová

Daňové přiznání k dani silniční za rok 2017

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 1, s. 18-23

Autorka představuje změny v zákoně o dani silniční pro r. 2017 a poté se věnuje podání daňového přiznání k dani silniční za r. 2017. Rozebírá vymezení předmětu daně, upřesnění některých podmínek pro osvobození od daně a pro snížení roční sazby daně silniční. Dále vymezuje povinnost podat daňové přiznání a osobu poplatníka daně silniční, termín splatnosti daně, způsob podání daňového přiznání a představuje aktuální tiskopisy. V závěru připojuje příklad s výpočtem a ukázkou vyplněného daňového přiznání k dani silniční u stavební společnosti provozující tři vozidla.

Tobias Franz

Die Bedeutung des § 42 AO und seine Unterschiede zur britischen GAAR

Význam § 42 německého daňového řádu a jeho rozdílnost vůči britskému obecnému pravidlu proti zneužívání (GAAR)

Finanz-Rundschau, Jg. 99, (2017) Nr. 24, S. 1117-1124

Příspěvek se zabývá otázkou, za jakých předpokladů podle obecných pravidel nesmí přicházet v úvahu chování motivované snížením daňové zátěže, aby daňový poplatník dosáhl usilovaného benefitu. Autor svou výzkumnou otázku aplikuje na § 42 německého daňového řádu o možnostech zneužití daňové legislativy, jež srovnává s jeho britským ekvivalentem, tzv. obecným pravidlem proti zneužívání (General Anti-Abuse Rule, GAAR). Článek zohledňuje také německou a britskou judikaturu a zabývá se možnostmi zneužití legislativy za účelem daňového úniku již v rovině výkladu a dotváření práva. - Poznámky.

Tim Rahmann, Christian Ramthun, Silke Wettach

Die größte Steueroase der Welt : USA

Největší daňová oáza světa : USA

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 51, S. 26-29

Spojené státy americké jsou největším a nejagresivnějším rájem pro daňové hříšníky. Daňová reforma prezidenta D. Trumpa na tom nic nezmění - naopak, situace bude ještě horší.

Gabriele Rautenstrauch

Digitale Wirtschaft im Fokus der Besteuerung : EU-Kommission plant Richtlinien-Entwurf bis zum Frühjahr 2018

Digitální ekonomika v centru úvah o jejím zdanění : do jara 2018 plánuje Evropská komise předložit návrh směrnice

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 49, S. M4-M5

Do začátku ledna 2018 vedla Evropská komise veřejné slyšení ke zdanění digitální ekonomiky, z něhož má vzejít nová směrnice. V komentáři jsou diskutovány ve veřejné debatě zvažované možnosti zdanění jako tzv. vyrovnávací daň (equalisation tax) na v dané zemi dosažený obrát a daň z reklamních aktivit. Autorka upozorňuje, že tyto daně jsou jejich zastánci koncipovány jako krátkodobá opatření, která mají být v delším časovém horizontu nahrazena zavedením digitální či virtuální provozovny a na ni navázaného zdanění. Zmíněná krátkodobá opatření však mají podle autorky potenciál způsobit dvojí zdanění a zvýšení cen pro spotřebitele, nebude-li jim předcházet implementace ostatních bodů akčního plánu OECD proti erozi daňového základu a přesunu zisků (BEPS).

Christian Amand

DNB Banka and Aviva : has the ECJ followed its own interpretation methods and respected the objectives pursued by the EU legislature?

Případy společností DNB Banka a Aviva : řídil se Soudní dvůr EU vlastními metodami pro interpretaci a respektoval cíle legislativy EU?

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 6, p. 449-456

Soudní dvůr EU v případech společností DNB Banka a Aviva vyloučil finanční služby z možnosti aplikovat osvobození od DPH podle článku 132(1)(f) Směrnice o DPH. Toto ustanovení osvobozuje od DPH služby, které svým členům poskytují nezávislá seskupení osob. Obvykle používá Soudní dvůr EU při interpretaci několik metod - interpretaci textu, kontextu, účelu, a efektivitu legislativy. Pořadí aplikace těchto metod se může lišit, v případech popisovaných v článku však Soudní dvůr EU podle autora preferoval metodu interpretace kontextu, aniž by vzal v úvahu další metody (mj. analýzu textu směrnice). Autor se v článku na zmíněných případech detailněji zabývá postupem interpretace evropské legislativy Soudním dvorem EU i možnými důsledky, které mohou plynout z toho, že se Soudní dvůr odchýlil od svého běžného postupu. - Poznámky.

Michal Tuláček

Elektronická dražba podle daňového řádu

Daně a finance, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 33-40

Daňový řád připouští jako jeden ze způsobů výkonu daňové exekuce provedení elektronické dražby. V současné době však není často využívána. Článek se zaměřuje na obsah právní úpravy elektronické dražby a analyzuje podmínky pro její provádění. Přináší také porovnání právní úpravy elektronické dražby podle daňového řádu s úpravou elektronické dražby v občanském soudním řádu a v zákoně o veřejných dražbách, podle kterých elektronická dražba v praxi běžně probíhá. Autor dochází ke zjištění, že právní úprava elektronické dražby podle daňového řádu je nevhodně konstruována, nicméně je zásadně obdobná právní úpravě elektronických dražeb podle komparovaných zákonů. - Poznámky.

Edouard Fort

EU state aid and tax : an evolutionary approach

Státní podpora v EU a daně : vývojový přístup

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 9, p. 370-383

Článek popisuje historický vývoj pravidel státní podpory v oblasti přímých daní v Evropské unii, evoluci přístupu EU k politice státní podpory a současný postoj Evropské komise k omezování nezákonné státní podpory v daňových záležitostech. Autor analyzuje odlišnosti mezi státní podporou a daňovými stimuly a vysvětluje cíle soutěžní politiky EU i s ohledem na autonomii členských států v oblasti přímého zdanění. Dále rozebírá právní rámec státní podpory na základě Smlouvy o fungování EU a detailně se zaměřuje na podmínky, jejichž splnění může daňové opatření kvalifikovat jako nepřipustnou státní podporu. - Poznámky.

Jiří Pšenčík

Finanční analýza jako exaktní podpora pro správce daně při vydávání zajišťovacích příkazů z pohledu jejich tvůrců

Daňový expert, Sv. 2017, č. 5 (prosinec)

Podstatou správní úvahy o vydání zajišťovacího příkazu je srovnání hodnoty budoucí daně se schopností daňového subjektu tuto daň uhradit. Autor se zamýšlí nad náročností úvahy o dobytosti budoucí daně a vyjadřuje se k některým mýtům spojeným s vydáváním zajišťovacích příkazů. Připomíná, že správce daně hodnotu budoucí daně porovnává s majetkem daňového subjektu a jeho ekonomickou výkonností. Dále se zaměřuje na finanční analýzu jako podklad při rozhodování o vydání zajišťovacího příkazu a ukazuje, které ze standardních a ustálených ukazatelů finanční analýzy k tomuto účelu použít. Uvádí, že v případě úvah o majetkové dostatečnosti se zkoumají následující okruhy aktiv a pasiv: dlouhodobý majetek, finanční majetek, pohledávky, zásoby i pasiva včetně poměru aktiv a pasiv. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/01/A5ZA17052801.htm>

Rüdiger Philipowski

Gehört die entgeltliche Datenerfassung zu den steuerfreien Umsätzen im Zahlungs- und Überweisungsverkehr?

Patří za odměnu vykonávané zpracování dat k daňově osvobozeným obrátům v platebním a transakčním styku?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 24, S. 945-950

Podle rozsudku německého Spolkového finančního dvora (BFH) nejsou osvobozena od daně z přidané hodnoty plnění externích subjektů, které v sektoru služeb platebního a transakčního styku pomocí elektronické čtečky zpracovávají, kontrolují či případně opravují data z transakčních formulářů a zasílají je do centrálních serveroven. Autor považuje tento rozsudek za nebezpečný nejen pro služby německých bank a spořitel, ale podle něj je i v rozporu s judikaturou ostatních členských států Evropské unie. V článku rovněž kriticky analyzuje judikaturu Soudního dvora Evropské unie, na niž se BFH v rozsudku odvolává. - Poznámky.

Michael Šefčík

Historie a trendy regulace opatření proti podvodům na DPH na evropské úrovni

Daně a finance, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 29-33

Autor na základě analýzy příslušných evropských směrnic odhaluje trendy v regulaci opatření proti podvodům na DPH na evropské úrovni a na základě těchto trendů odhaduje a doporučuje vhodná budoucí opatření proti podvodům na DPH na úrovni EU. Rozebírá instituty zaměřené na potírání podvodů s DPH od dob jejich prvního výskytu do současnosti. Zdůrazňuje, že s přijetím šesté směrnice o DPH, která se stala na dlouhou dobu základem harmonizované úpravy DPH, došlo k věcné změně regulace opatření proti podvodům na DPH, resp. proti daňovým únikům. Věnuje se změnám po zrušení kontrol na hranicích, obvyklým cenám mezi spřízněnými osobami a zejména opatřením v souvislosti se směrnicí o společném systému DPH a režimem přenesení daňové povinnosti. Autor upozorňuje, že zejména režim přenesení daňové povinnosti nalézá stále širší uplatnění v boji proti podvodům na DPH a že se dá očekávat zavedení všeobecného mechanismu reverse-charge v EU. - Poznámky.

Jan Hildebrand

China kontert US-Steuerreform

Čína rychle odpovídá na americkou daňovou reformu

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 250 (29.12.2017), S. 3, 12

V reakci na snížení daní právníkům osobám v USA hodlá Čína zpětně od 1. ledna 2017 osvobodit od daně reinvestované zisky zahraničních firem v oblastech podporovaných vládou, pokud tyto zisky budou směřovat přímo do daných podniků. Podle článku by se na zosílenou daňovou konkurenci neměla připravovat jen Čína, ale také Evropa, jejíž podniky mohou být postiženy nejen novou americkou daní na licenční poplatky směřované do zahraničí (Base Erosion and Anti-Abuse Tax, BEAT), ale výhledově také snížením britských korporátních daní po odchodu Spojeného království z Evropské unie.

Julio López-Laborda and Guillermo Peña

International practices of financial VAT

Mezinárodní postupy u DPH z finančních služeb

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 6, p. 457-465

Autoři v článku poskytují přehled teoretických metod i metod používaných v praxi, které se týkají zdaňování finančních služeb daní z přidané hodnoty, popř. jinými daněmi. U DPH autoři uvádějí celkem třináct možných přístupů (osvobození od DPH, nulová sazba, zdanění peněžních toků u finančních transakcí, zdanění hrubých úroků, aj.). Kromě DPH lze na finanční služby aplikovat také daň z finančních aktivit. Dále autoři uvádějí, jak k danění finančních služeb přistupují různé země - které používají DPH a jakou konkrétně metodu, a které používají jiné daně. Všechny metody jsou následně shrnuty v přehledné tabulce a ohodnoceny podle několika kritérií (mj. zda metoda odstraňuje narušení podnikatelského prostředí např. v podobě nadměrného zdanění podniků, jak je administrativně náročná či zda je založena na transakčním principu). - Poznámky.

Ivan Macháček

Jak daňově optimalizovat u poplatníka daně z příjmů fyzických osob za rok 2017

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 1-2, s. 3-11

Příspěvek představuje různé možnosti optimalizace daně z příjmů fyzických osob dle zákona o daních z příjmů. Autor nejprve podává přehled odpočtů od základu daně a přehled slev na dani, které nelze převést do následujícího zdaňovacího období, a uvádí jejich (maximální) výši pro r. 2017. Následně rozebírá využití daňové ztráty k optimalizaci, optimalizaci prostřednictvím daňových odpisů a uplatnění paušálních výdajů na dopravu. Seznamuje též s využitím spolupráce osob ve smyslu § 13 ZDP k optimalizaci daňové povinnosti a výhody dokumentuje na praktických příkladech.

Jaroslav Kobík

Některé otázky ohledně zákona o prokazování původu majetku

Daňový expert, Sv. 2017, č. 5 (prosinec)

Blíže k problematice praktické realizace zákona č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku. Autor představuje dvě zásadní námitky jeho kritiků (vztah k prekluzivní lhůtě, zásada zákazu sebeobvinění v daňovém řízení) a dále na základě rozboru důvodové zprávy

tohoto zákona hodnotí vybrané důsledky a souvislosti právní úpravy prokazování původu majetku. Zaměřuje se na otázku, koho může správce daně vyzvat k prokázání příjmů, jaké podmínky musí správce splnit, aby mohl výzvu vydat, a na praktickou realizaci předběžného posouzení příjmů a nepoměru mezi příjmy a nárůstem jmění a spotřebou. Následně zvažuje postavení výzvy k prokázání příjmů v rámci daňového řízení, stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem a stanovenou daň jako specifický případ sankce za neunesení důkazního břemene. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/01/A5ZA17050201.htm>

Michael van de Leur

New EU proposal to change cross-border B2B VAT rules

Nový návrh EU na změnu pravidel DPH pro přeshraniční B2B transakce

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 6, p. 433-434

V Evropské unii dochází k významným únikům na DPH - odhaduje se, že roční výpadky příjmů dosahují 151 miliard EU, z čehož třetina je způsobena tzv. karuselovými podvody. V říjnu 2017 byl proto oznámen plán na reformu systému, která by byla založena na principu místa určení (destination principle). Navrhovaná podoba, jež se týká pouze transakcí mezi podniky (B2B), má ale podle autora některé nedostatky - může negativně dopadnout na obchodníky při nákupu zboží ze zahraničí, řešení vícestranných dohod může být nedostatečné, a návrh neřeší oblast služeb, týká se pouze zboží. - Poznámky.

Mahmoud M. Abdellatif, Ashraf Galal Eid and Binh Tran-Nam

Oil price fluctuations and the need for tax policy reform in Qatar

Fluktuace cen ropy a potřeba reformy daňové politiky v Kataru

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 12, p. 674-680

Ropa je v Kataru hlavním zdrojem státních příjmů, což vedlo k tomu, že stát dosud příliš nerozvíjel daňový systém. Vzhledem ke klesajícím cenám ropy je ale nutné hledat nové zdroje příjmů do státní pokladny, a tedy i provést zásadní daňové reformy. Autoři v článku nejprve popisují systém zdanění v Kataru, a posléze se zaměřují na cíle, které by reformy měly naplnit. Dále navrhuji konkrétní opatření: změnit strukturu daňové soustavy, provést reformu zdanění příjmů právnických osob a zavést daň z přidané hodnoty. - Poznámky.

Wolfgang Blumers

Organträgerpersonengesellschaft und DBA-Betriebsstättenvorbehalt

Osobní společnost jako kontrolující subjekt daňové jednotky a přednost státu se sídlem provozovny ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 49, S. 2893-2897

Od zavedení institutu přeshraniční daňové jednotky musí v Německu docházet k připočtení podílů a příjmů kontrolujícího subjektu k tuzemské provozovně. To se však jeví jako problematické, je-li kontrolujícím subjektem v dané jednotce osobní společnost se zahraničními společníky, neboť v takovém případě vyměřování daní závisí i na bilaterálních smlouvách o zamezení dvojího zdanění se sídelními státy těchto společníků. Autor nabízí svůj výklad připočtení podílů a příjmů nejen na základě platné německé legislativy, ale také pomocí vzorové smlouvy OECD o zamezení dvojího zdanění (konkrétně čl. 10 odst. 4 o přednosti státu se sídlem provozovny). Rovněž se podrobněji zabývá judikaturou Münsterského finančního soudu, která upřela nizozemské holdingové společnosti status provozovny pro její aktivity v Německu. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Oana Popa

Recent measures to counter hybrid mismatch arrangements at the EU level

Aktuální kroky na úrovni EU čelící hybridním opatřením využívajícím nesouladu mezi daňovými systémy

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 9, p. 401-406

Příspěvek informuje o opatřeních boje proti agresivnímu daňovému plánování ve formě hybridních struktur využívajících nesouladu mezi daňovými systémy (hybrid mismatch arrangements) v rámci Evropské unie. Představuje Akční plán spravedlivého a účinného zdanění příjmů právnických osob v EU a z něj vyplývající evropský balíček opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem (jeho součástí

je směrnice ATAD 1) pro oblast pravidel pro hybridní struktury financování. Následně rozebírá směrnici ATAD 2, přijatou v květnu 2017, která doplňuje a rozšiřuje směrnici ATAD v oblasti hybridních nesouladů se třetími zeměmi. Autorka popisuje operativní pravidla směrnice ATAD 2 (pravidla dvojího odpočtu, odpočet bez zahrnutí, nerozpoznané stálé provozovny, hybridní převody, importované nesoulady, reverzní hybridní nesoulady, nesoulady z daňového rezidentství) a ukazuje některé příklady jejich praktického použití. Pravidla směrnice ATAD 2 jsou aplikovatelná od 1.1.2020. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Steuervergünstigungen und EU-Beihilfenaufsicht

Daňová zvýhodnění a dozor Evropské unie nad veřejnými podporami

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 12, S. 13-17

Shrnutí doporučení Vědecké rady německého Spolkového ministerstva financí pro diskusi v rámci EU o zaměření dozoru nad udílením veřejných podpor. Podle judikatury Soudního dvora EU k nedovoleným podporám patří i Evropskou komisí nepovolená preferenční daňová zvýhodnění určitých podniků a sektorů. Vědecká rada nicméně upozorňuje, že předmětem zájmu Komise bývají i obecné daňové normy, jak o tom svědčí například prověřování daňového osvobození u zisků ze sanací podniků či u daně z koupě pozemku při vnitrokoncernových restrukturalizacích. Tento extenzivní výklad kontrolních kompetencí Komise s sebou může v budoucnu přinést právní nejistotu a kompetenční konflikty mezi unijní a národní úrovní, proto by bylo žádoucí omezení dozoru nad veřejnými podporami jen na případy, kdy může dojít k pokřivení podmínek přeshraničního obchodu. Doprovodným řešením by bylo schválení pouze rámcové systémové směrnice o veřejných podporách po vzoru systémové směrnice k DPH a posílení právní ochrany daňových subjektů pomocí institutu konání v dobré víře. - Poznámky.

Rishi R. Sharma

Taxing and subsidizing foreign investors

Zdanění a podpora zahraničních investorů

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 4, p. 402-423

Autor se v článku zabývá z teoretického pohledu optimální kombinací zdanění firem a jejich subvencí. Vytváří speciální model, který vysvětluje, proč může být poskytování subvencí firmám a zároveň jejich danění optimální pro hostující zemi. Subvence jsou poskytovány vysoce mobilním zahraničním firmám, což vede ke zvýšení domácího blahobytu za relativně nízkých nákladů. Daně jsou naopak relativně imobilní firmy, čímž dochází k růstu příjmů ve státní pokladně na úkor zisků těchto firem. - Poznámky.

Katia Cejje

The commentaries on the OECD model as a mechanism for interpretation with reference to the Swedish perspective

Komentáře ke vzorové smlouvě OECD jako mechanismus pro interpretaci s odkazem na švédský pohled

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 12, p. 663-673

Komentáře OECD, ač nejsou právně závazné, slouží jako pomůcka při interpretaci smluv založených na vzorových smlouvách OECD. Mezi odborníky se ale vyskytují různé názory na to, jakou verzí komentářů se řídit: zda tou verzí, která platila v době, kdy byla smlouva uzavřena ("statický přístup", "static approach") či verzí, která platí v době, kdy je smlouva aplikována ("pohyblivý přístup", "ambulatory approach"). Autorka se v článku snaží nalézt odpovědi na dvě otázky: zda švédský Nejvyšší správní soud bere v úvahu komentáře OECD při interpretaci domácího daňového práva, a jaký účinek mají změny komentářů OECD po uzavření daňové smlouvy. Při výkladu autorka odkazuje na nedávné případy řešené Nejvyšším správním soudem. Bylo zjištěno, že švédský NSS komentáře OECD v potaz bere, kdy aplikovat statický a kdy pohyblivý přístup však stále není jednoznačné. Podle autorky je třeba brát v úvahu to, že některé pozdější změny komentářů mohou být považovány za dodatky, tedy ne za pouhé formální změny a změny textu, jejichž účelem je větší srozumitelnost. - Poznámky.

By Shanthi P. Ramnath and Patricia K. Tong

The persistent reduction in poverty from filing a tax return

Přetrvávající snížení chudoby v návaznosti na vyplnění daňového přiznání

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 367-394

Autorky se v článku zabývají dopady vyplnění daňového přiznání na životní úroveň domácností s nízkými příjmy. Ve Spojených státech je řada daňových výhod vázána na skutečnost, že daňový poplatník vyplní daňové přiznání k dani z příjmu. Povinnost vyplnit daňové přiznání však mají poplatníci až od určité výše příjmu. Může se tak stát, že osoba s nízkými příjmy nevyplní daňové přiznání (není k tomu povinná) a nezíská zvýhodnění, na které má vzhledem ke svým nízkým příjmům nárok. V článku bylo zjištěno, že u osob, které měly nárok na daňové zvýhodnění zavedené v r. 2008, vzrostla pravděpodobnost vyplnění daňového přiznání (a to i v dalších letech), došlo k růstu mzdových výdělků a k výraznému poklesu pravděpodobnosti, že daná domácnost skončí v chudobě. - Poznámky.

Sally-Ann Joseph

The plastic bag tax : international trends

Daň z plastových tašek : mezinárodní trendy

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 12, p. 697-704

Čím dál více zemí po celém světě reguluje nebo se chystá regulovat používání plastových nákupních tašek z důvodu jejich negativních dopadů na životní prostředí. S regulací mají přitom větší zkušenosti rozvojové země, zejména africké. Autor v článku předkládá čtyři případové studie, které reprezentují různé modely regulace a zdanění plastových tašek. Jihoafrická republika zvolila kombinaci zákazu a zdanění s nepříliš uspokojivými výsledky, Irsko uvalilo na plastové tašky spotřební daň, Dánsko zdaňuje výrobce a Bulharsko zavedlo zdanění výrobců a dovozců tašek, přičemž zvýšené náklady jsou přenášeny na spotřebitele. Po představení systémů zavedených v daných zemích autor popisuje možná specifika daně z nákupních tašek, tj. daňovou incidenci (které subjekty nesou daňové břemeno), základ daně, daňovou sazbu, jak zajistit dodržování daňových předpisů (tax compliance) a správu daně. Tato specifika jsou doplňována zkušenostmi z různých zemí. - Poznámky.

Dominik Freyer

The proportionality principle under EU tax law : general and practical problems caused by its extensive application. Part 1

Zásada proporcionalita v evropském daňovém právu : obecné a praktické problémy, které přináší její rozsáhlé používání. Část 1

European taxation, Vol. 57, (2017) No. 9, p. 384-392

Příspěvek analyzuje, jak Soudní dvůr EU aplikuje zásadu proporcionality s ohledem na přímé daně a jaké důsledky z toho plynou. Zásada proporcionalita v prostředí EU chrání práva soukromých osob jak proti porušení ze strany členského státu, tak i samotné Evropské unie a ESD ji v současnosti obecně používá v případech rozhodování o zákonnosti kroků EU i národních opatření. Je představena daňová judikatura z oblasti vnitřního trhu a možná omezení základních svobod ve prospěch veřejného zájmu v případech boje proti vyhýbání se daním, vyváženého rozdělení práva na zdanění, účinnosti fiskálního dohledu, soudržnosti daňového systému a odstranění dvojího zdanění. Dále jsou rozebrány některé případy legislativních kroků EU s ohledem na splnění zásady proporcionality. - Poznámky.

Lauri Finér and Antti Tokola

The revolution in automatic exchange of information : how is the information used and what are the effects?

Revoluce v automatické výměně informací : jak jsou získané informace využívány a jaké jsou jejich účinky?

Bulletin for international taxation, Vol. 71 (2017), No. 12, p. 688-696

Autoři se zabývají mezinárodními standardy pro automatickou výměnu daňových informací (FATCA, CRS) a jejich vlivem v boji proti daňovým únikům. Nejprve autoři řeší účely standardů a jejich právní základ, dále popisují historii vzniku standardů CRS a FATCA a následně se věnují sběru dat a možnosti jejich využívání daňovými úřady. Standardy mají i některé slabé stránky, mezi něž patří riziko vzniku nových daňových rájů (ne všechny země zatím přijaly CRS). Státy mohou za určitých podmínek odmítnout poskytnutí informací a poskytování informací se váže pouze k finančním

aktivům (ostatní cennosti, jako např. umění či šperky, nejsou pokryty). Dále je obtížné posoudit, zda státy skutečně dodržují povinnosti, ke kterým se zavázaly. Článek vznikl na základě polostrukturovaných rozhovorů s 20 odborníky na automatickou výměnu informací z 8 zemí (z Kajmanských ostrovů, Dánska, Estonska, Finska, Irsko, Lotyšsko, Švédsko a Velké Británie). - Poznámky.

Ústavní soud zrušil některá ustanovení zákona o evidenci tržeb

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 1, příl. Legislativa s. I-II

Ústavní soud částečně vyhověl návrhu skupiny 41 poslanců a dne 15.12.2017 svým nálesem sp. zn. Pl. ÚS 26/16 zrušil některá ustanovení zákona o evidenci tržeb. V přezkumu ústavnosti zákona o evidenci tržeb dospěl ÚS k závěru, že v procesu jeho přijímání sice skutečně došlo k procedurálnímu pochybení, avšak nedosáhlo intenzity protiústavnosti, a proto ke zrušení zákona č. 112/2016 Sb. nepřistoupil. Příspěvek představuje závěry nálezu, obsah zrušených ustanovení a krátce informuje o přípravě návrhu novely tohoto zákona ministerstvem financí. -- Praktické změny dokumentuje příspěvek v HN č. 27/2018 (7.2.2018), s. 5. -- Shrnutí viz DHK č. 3/2018, s. 39-40.

Fabiola Annacondia

VAT registration thresholds in Europe : (2017)

Registrační limity pro DPH v Evropě : (2017)

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 6, p. 474-476

Autorka v pravidelném každoročním příspěvku shrnuje výše obrátu v evropských zemích (členských i nečlenských v EU), při jejichž překročení se poplatník musí registrovat jako plátc DPH. Limity jsou uvedeny v přehledné tabulce, jak ale autorka uvádí, některé členské země mají stanovená zvláštní pravidla, podle kterých se k DPH musí za určitých podmínek registrovat i podnik s obrátem pod stanovenou hranicí (jde např. o Belgie, Maltu a Francii). Dále autorka komentuje některá pravidla EU pro osvobození od daně. - Poznámky.

Heidi Friedrich-Vache, Omar Sami

Vereinigte Arabische Emirate - Erster Überblick über die Einführung einer Umsatzbesteuerung zum 1.1.2018

Spojené arabské emiráty - první přehled o zavedení daně z přidané hodnoty k 1.1.2018

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 24, S. 951-956

Členové Rady pro spolupráci arabských států v Perském zálivu (Gulf Cooperation Council, GCC) se 10.12.2015 dohodli na zavedení jednotné daně z přidané hodnoty ve výši 5 procent. Po Saúdské Arábii schválily odpovídající legislativu dne 28.8.2017 také Spojené arabské emiráty s tím, že zákon o DPH vstoupí v účinnost k 1.1.2018. Příspěvek poskytuje přehled o jednotlivých ustanoveních zákona a zabývá se jimi z hlediska hmotného a procesního práva. - Poznámky. -- K tématu zavedení DPH v zemích GCC také viz článek "The VAT in the Arab Countries of the Gulf Cooperation Council" v International VAT Monitor č. 6/2017, s. 435-448.

Martin Děrgel

Výzkum a vývoj v daních a účetnictví

Účetnictví v praxi, Sv. 17, (2017) č. 12, s. 13-21

Autor přibližuje tři nejvýznamnější účetně daňové oblasti výzkumu a vývoje - účtování o VaV, daňové uplatnění výdajů na VaV a speciální odpočet od základu daně na podporu výzkumu a vývoje. Uvádí, že v účetnictví je praktickým problémem nejednoznačnost rozlišení konkrétních dílčích výsledků VaV na provozní versus investiční, a na příkladu ilustruje trojí účetní zachycení výsledků VaV. Dále rozebírá daňové uplatnění dlouhodobého nehmotného majetku a daňové odpisy nehmotného majetku. Následně seznamuje s pravidly a podmínkami odpočtu od základu daně z příjmů ve výši 100 % výdajů (nákladů) vynaložených při realizaci projektů výzkumu a vývoje, zavedeného v r. 2005. Představuje také metodické pomůcky finanční správy (D-288 aj.), které upřesňují a vyjasňují podmínky odpočtu na podporu VaV. Předkládá i stanoviska k příspěvkům na toto téma řešeným v rámci koordinačních výborů.

Mario Morger

What do immigrants value most about Switzerland? Evidence of the relative importance of income taxes

Čeho si přistěhovalci nejvíce cení na Švýcarsku? Důkaz relativní důležitosti daní z příjmu

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 4, p. 424-453

Některé státy vytvářejí různé daňové pobídky s cílem přitáhnout firmy a vysoce kvalifikované zaměstnance ze zahraničí nebo z jiných regionů. Autor se v článku zabývá významem daně z příjmů jako faktoru ovlivňujícího migraci vzhledem k ostatním faktorům ve Švýcarsku. Bylo zjištěno, že výše zdanění příjmů zaměstnanců má vzhledem k ostatním faktorům nižší vliv na migraci (podstatnější jsou jiné faktory, např. podmínky na trhu práce). - Poznámky.

Sebastian Benz, Julian Böhmer

Zwei Jahre BEPS-Abschlussberichte: Bericht über den aktuellen Stand der BEPS-Arbeiten

Dva roky od vydání závěrečných zpráv k BEPS: zpráva o aktuálním stavu prací na projektu BEPS

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 50, S. 2951-2957

Příspěvek přibližuje stav prací na realizaci 15 akčních bodů programu OECD a G20 proti erozi daňového základu a přesouvání zisků (BEPS) jak na úrovni zmíněných mezinárodních organizací a iniciativ, tak v rámci Evropské unie a v Německu. Autoři mimo jiné shrnují výstupy z jednání G20 v r. 2017 týkající se mezinárodní daňové spolupráce a podpory rozvojem zemím v této oblasti či z uzavření Mnohostranné daňové úmluvy na půdě OECD. V případě EU jsou zmíněny například diskuse o přeshraničním zdanění digitální ekonomiky, návrh Evropské komise o informačních povinnostech daňových poradců směrem k finanční správě nebo černá listina daňových rájů. Co se týče aktivit německé vlády a parlamentu, pak autoři vyzdvihují implementační zákon k BEPS přinášející změny v dokumentaci převodních cen, omezování daňově odečitatelných výdajů za vnitrokoncernové licenční platby a schválení zákona o boji proti obcházení daňových povinností, který zavádí povinná hlášení pro firmy a banky o vlastnické struktuře, respektive o daňově relevantních transakcích se subjekty z třetích zemí. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M12.

Valère Moutarlier ; rozhovor vedla Xénia Makarová

Žiadny štát EÚ dnes nevie v daniach čeliť online gigantom

Trend, Sv. 28, (2018) č. 2, s. 50-52

Rozhovor s ředitelem Generálního ředitelství daní a celní unie EU (DG TAXUD) o daňových únikách a potřebě nové evropské legislativy proti těmto únikům, o nutnosti i politické vůli harmonizovat daňový základ firem (CCCTB) a o přínosu automatické výměny daňových informací. Vyjadřuje se také k tématu zdanění digitální ekonomiky a potenciálnímu vlivu Paradise a Panama Papers na prosazování změn daňového režimu některých států těžících z daňové konkurence.

Zuzana Kollárová

Živnostníci získajú na paušále, firmy zat'azí najmä exit daň : prehľad daňových zmien

Trend, Sv. 28, (2018) č. 2, s. 18-21

Seznámení s daňovými změnami platnými od r. 2018 na Slovensku a doporučení k možné daňové optimalizaci daně z příjmů. Autorka zdůrazňuje, že změny jsou v oblasti daní z příjmů nejrozsáhlejší a nejzásadnější za posledních 15 let. Představuje zvýšení odvodů na sociální a zdravotní pojištění a navýšení možného odpočtu paušálních výdajů živnostníků (až 60% výdajů, nejvíce 20 tisíc euro). Dále informuje o možnosti odloženého termínu podání daňového přiznání, uplatnění daňové ztráty, využití daňové licence a zdanění dividend. Následně rozebírá použití superodpočtu nákladů na výzkum a vývoj, zdanění slučování a reorganizace firem, daň z odchodu a přesunu majetku do zahraničí (exit tax), osvobození od daně u příjmů z prodeje akcií a obchodních podílů i zvýhodnění odpisování technického zhodnocení v lázeňství a změny u osob při transferovém oceňování.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 23, (2018) č. 1**

Nájem versus ubytovací služba (s. 2-4); Stanovení paušální daně dle pokynu GFŘ-D-33 a zákona č. 170/2017 Sb. (s. 5-11); Daň z nemovitých věcí v roce 2018 (s. 12-17); Daňové přiznání k dani silniční za rok 2017 (s. 18-23); K zadávání veřejných zakázek (s. 24-31); Praktický průvodce přípravou na GDPR: část III. Dopad některých povinností podle GDPR na činnost podnikatelů (s. 32-34); Počítání stravného při dvoudenní tuzemské pracovní cestě (s. 39-40); Zvýšení minimální mzdy, průměrné mzdy a další změny ve zdravotním pojištění k 1.1.2018 (s. 41-46); Místní šetření v judikatuře správních soudů (s. 47-56).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 26, (2018) č. 1-2**

Jak daňově optimalizovat u poplatníka daně z příjmů fyzických osob za rok 2017 (s. 3-11); Změny ve zdanění příjmů ze závislé činnosti na základě zákona č. 170/2017 Sb. (s. 11-18); Změna zdaňovacího období po skončení roku 2017 v příkladech (s. 19-24); Daň z nemovitých věcí "v kostce" (s. 24-29); Novinky v českých účetních předpisech v roce 2018 (s. 29-31); Přehled změn v sociálním pojištění v roce 2018 (s. 32-39); Přehled nejdůležitějších údajů a změn od 1.1.2018 pro daňové poradce, ekonomy a mzdové účetní (s. 40-64).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2018, č. 1**

Častá pochybení při uzavírání účetnictví (s. 1-5); OSVČ ve zdravotním pojištění v roce 2018 (s. 6-7); Otcovská dovolená 2018 - stručná informace (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2018, č. 2**

Novela vyhlášky pro podnikatele od 1.1.2018 - č. 441/2017 Sb. (s. 1-3); Příklad k dani z nemovitých věcí na zdaňovací období roku 2018 (s. 4-5); Odpočty ve zdravotním pojištění od 1.1.2018 (s. 6-7); Použití kurzu pro potřeby účetnictví a DPH - dotaz z praxe (s. 7); Odpočet DPH ve vazbě na datum registrace plátce - dotaz z praxe (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2018, č. 1-2**

Změny DPH v roce 2018 (s. 1-2); Obrat pro účely DPH (s. 4); Nárok na odpočet DPH u nově registrovaného plátce - dotazy a odpovědi (s. 6); Oprava základu daně - dotazy a odpovědi (s. 8); Místo plnění při poskytnutí služby - dotazy a odpovědi (s. 11); Zálohy na implementaci softwaru do EU - dotazy a odpovědi (s.12).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 23 (1.2.2018)**

Budoucnost DPH: evropské země debatují o budoucnosti DPH. Je jasné, že bude těžké nalézt shodu všech členských států - jak zabránit podvodům s DPH, daňová mezera v zemích EU (s. 10-11) a související rozhovor s Hanou Zídkovou z VŠE na s. 11.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Lukáš Frýd

Alternativní stanovení jednotné sazby korporátní daně ve vybraných zemích EU pomocí analýzy obalu dat

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 6, s. 751-771

Evropské harmonizační snahy v oblasti daňových sazeb předpokládají, že daňový výnos se řídí Lafferovou křivkou, která je více či méně homogenní napříč zeměmi, a která tudíž alespoň teoreticky umožňuje stanovit společnou daňovou sazbu vedoucí k maximálnímu možnému daňovému výnosu. Příspěvek pojednává o testování existence Lafferovy křivky a Lafferova bodu na panelu 20 zemí EU

za období 2000-2013. Autor pomocí metody DEA (analýza obalu dat) konstruuje ukazatel efektivity ve výběru korporátní daně pro daných 20 zemí, poté za použití až tří regresorů (daňová sazba, druhá mocnina daňové sazby a nezaměstnanost) ve třech regresních analýzách testuje Lafferovu hypotézu. Na základě svých výsledků uvádí, že nelze zkonstruovat společnou Lafferovu křivku ani Lafferův bod pro daných 20 zemí a určit tak jednotnou sazbu korporátní daně, která by maximalizovala efektivní výběr této daně.

Norbert Häring

Arme Versuchskaninchen : Forschungsmethoden

Ubozí pokusní králíci : výzkumné metody

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 5 (8.1.2018), S. 10

V ekonomii rozvojové pomoci vykázala od počátku milénia značný vzestup výzkumná metoda "randomizovaných kontrolovaných pokusů" (Randomized controlled trials, RCTs), již se hojně používá zejména v medicíně a kterou si ve svých dopadových analýzách osvojila mezi jinými i Světová banka. V posledních letech však vůči RCTs sílí nemalá vlna kritiky, a to nejen od tradičně k experimentální ekonomii rezervovanějších evropských výzkumníků, ale také například ze strany nositele Nobelovy ceny za r. 2016 amerického ekonoma A. Deatona. Článek shrnuje některé námitky vůči RCTs, jak byly otištěny v odborných článcích a časopisech.

Arkadiusz Sieron

Inflation and income inequality [elektronický zdroj]

Inflace a příjmová nerovnost

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 6, p. 633-645

Autor se v teoreticky zaměřeném článku zabývá vlivem inflace na nerovnost příjmů obyvatelstva. Dosavadní teorie zabývající se příčinami nerovností a zkoumající souvislost příjmových nerovností a globalizace či technologického pokroku opomíjejí dvě skutečnosti: k růstu příjmové nerovnosti docházelo i ve 20. letech 20. století, kdy globalizace nebyla zdaleka tak silná jako v současné době; v historii se objevilo několik období, kdy úroveň nerovností klesala, a to i přesto, že se vliv globalizace a technologického pokroku nesnižoval (70. léta). Podle autora může k růstu nerovností přispívat inflace, která se zvýšila po opuštění bretton-woodského systému. Výklad je podpořen empirickými údaji z USA. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/01/Prague_Economic_Papers_6_2017_str_633-645.pdf

Norbert Häring

Wer ist schuld am Niedrigzins? : Studie zur Geldpolitik

Kdo může za nízké úroky? : studie k měnové politice

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 15 (22.1.2018), S. 12

Podle Evropské centrální banky může za nízkou úrokovou hladinu primárně nedostatečná poptávka po investicích a přebytek úspor, nikoliv měnová politika. Tato teze úzce souvisí s konceptem přirozené úrokové míry, která pomyslně určuje využití kapacit dané ekonomiky. Obojí rozporuje historicko-srovnávací studie "Why so low for so long?" z pera ekonomů Banky pro mezinárodní platby (BIS) a centrálních bank Finska a Thajska pod vedením hlavního makroekonoma BIS C. Boria. Podle nich měly v posledních více než 100 letech klíčový vliv na reálné úroky měnověpolitické režimy, jež určovala v danou dobu dominantní centrální banka, v posledních dekáдах pak americká Federal Reserve (Fed).

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Yasmin Osman

"Bitcoin, das ist wahrer Anarchismus"

"Bitcoin, to je učiněný anarchismus"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 13 (18.1.2018), S. 26

Článek shrnuje rozhovor s německým investičním bankéřem Leonhardem ("Lennym") Fischerem o perspektivách kryptoměn pro finančníctví, deficitech centrálních bank při měření inflace a realizaci měnové politiky a postkrizových státních regulacích investičního bankovníctví. Stávající kryptoměny

považuje Fischer jen za objekty spekulace, byť jejich základní idea nezávislosti na centrálních a komerčních bankách a technologie blockchain se mohou v budoucnu prosadit v řadě obchodních modelů. Kritický je rovněž k managementu rizik v bankovníctví, k němuž přistupuje i neukončená diskuse po ruské krizi v r. 1998 o zahrnutí cen majetku do měření inflace centrálních bank a statistických úřadů, což by výrazně korigovalo představu o převládající "nulové inflaci" ve vyspělých ekonomikách. Regulaci odměňování investičních bankéřů nepovažuje Fischer za účinné řešení, neboť finanční krizi nezpůsobily samotné odměny, ale přesun riskantních agend z komerčního do investičního bankovníctví za účelem inkasování těchto bonusů.

Josef Arlt, Martin Mandel

An empirical analysis of relationships of forward exchange rates and present and future spot exchange rates : example of CZK/USD and CZK/EUR

Empirická analýza vztahů mezi forwardovými směnnými kurzy a současnými a budoucími spotovými směnnými kurzy : příklad CZK/USD a CZK/EUR

Finance a úvěr, Vol. 67, (2017) No. 3, p. 199-220

Cílem odborného článku je představení empirické analýzy vztahů mezi forwardovými a spotovými směnnými kurzy v České republice v letech 2001 až 2014. Autoři formulují hypotézy, které jsou ověřovány mj. prostřednictvím ekonometrické procedury a kointegračních testů. Výsledky analýzy nepodpořily hypotézu o nepředpojatém forwardovém kurzu (forward rate unbiasedness hypothesis). Naopak hypotéza o adaptivních očekáváních a zejména hypotéza o kryté paritě úrokových sazeb byly potvrzeny. - Poznámky.

Deutsche Bundesbank

Bewertung der Umsetzung der AFS-Empfehlung zu neuen Instrumenten im Bereich der Wohnimmobilienkredite = Assessment of the implementation of the German Financial Stability Committee's recommendation on new instruments in the area of housing loans

Zhodnocení implementace doporučení Výboru pro finanční stabilitu ohledně nových nástrojů v oblasti hypotečních úvěrů

Deutsche Bundesbank - Finanzstabilitätsbericht, Jg. 13, (2017) Nr. 1, S. 57-59

Deutsche Bundesbank - Financial stability review, Vol. 2017, No. 1, p. 54-56

Výbor pro finanční stabilitu (AfS) při německém Spolkovém ministerstvu financí již v r. 2015 doporučil přijmout do německého právního řádu takové makroprudenční nástroje, které by zajistily minimální standardy při poskytování hypoték a omezily tak tvorbu rizik ve finančním sektoru. Na přelomu let 2016 a 2017 došlo ke schválení doplňovacího zákona k legislativě o finančním dozoru, v němž byly zakotveny dva ze čtyř doporučovaných nástrojů AfS: úvěrový ukazatel maximální výše půjčky vůči hodnotě nemovitosti (Loan-to-Value-Ratio, LTV) a minimální amortizační požadavek, které by banky musely uplatnit vůči příjemcům hypoték v případě ohrožení finanční stability. Autoři článku nejsou však o účinnosti tohoto zákona zcela přesvědčeni, jestliže v něm chybí ostatní Výborem prosazované úvěrové ukazatele zahrnující také výši příjmů žadatele o úvěr. Rovněž zmiňují také nenaplnění dalšího doporučení AfS na právní základ pro pravidelný sběr dat o vývoji hypoték za účelem jejich regulace. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- K vývoji rizik spojených s hypotékami a dalších rizik na německém kapitálovém trhu viz článek na s. 41-64 (v německé verzi), respektive na s. 39-61 (v anglické verzi).

Petr Lukáč, Jaroslav Krejčí

Bitcoinové vystřízlivění

Hospodářské noviny, Sv. 62, (2018) č. 13 (18.1.2018), s. 12

Celý trh kryptoměn, který po většinu minulého roku raketově rostl, si od poloviny ledna 2018 prochází masivní korekcí. Propad cen se týkal prakticky všech digitálních měn včetně bitcoinu, trh odepsal stovky miliard dolarů. Autoři uvádějí, že volatilita bitcoinu a dalších měn je očekávaná a že jedním z důvodů současného poklesu je obava z regulace kryptoměn v řadě zemí (Čína, Rusko, Jižní Korea, Německo). Zvažují také možnou úspěšnost regulačních snah ze strany států. Poté zmiňují krach programu Bitconnect. Grafy ukazují vývoj kurzu kryptoměny bitcoin, ethereum a ripple 17.1.2018. -- Více k regulaci v Koreji a dalších asijských zemích viz HN č. 19/2018 (26.1.2018), s. 20. -- Více k poklesu kryptoměn viz HN č. 25/2018 (5.2.2018), s. 12.

Martin Hobza, Aneta Vondráčková

Co čeká (a nemine) distributory investičních nástrojů?

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 12, s. 46-49

Autoři shrnují očekávané změny regulatorního rámce poskytování investičních služeb, novelu zákona o podnikání na kapitálovém trhu a prováděcí právní předpisy implementující pravidla obsažená v rámci balíčku MiFID II (směrnice č. 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů) s ohledem na poskytovatele investičních služeb jako distributory investičních nástrojů. Zaměřují se na povinnosti vztahující se k relevantnímu cílovému trhu investičního nástroje, na pravidla jednání se zákazníky při poskytování investičních služeb (zejména tzv. nezávislého investičního poradenství) a na modifikaci rozsahu oprávnění investičních zprostředkovatelů při distribuci investičních nástrojů. Poté se věnují povinnostem vyplývajícím z přímo účinného nařízení o sdělení klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou (tzv. PRIIPs). - Poznámky. -- Viz také Profi poradenství & finance č. 12/2017, s. 12-13.

Petr Koráb, Jitka Poměnková

Credit rationing in Greece during and after the financial crisis

Omezení dostupnosti úvěrů v Řecku v průběhu finanční krize a po ní

Finance a úvěr, Vol. 67, (2017) No. 2, p. 119-139

Autoři zkoumají přístup firem k bankovním úvěrům v Řecku s využitím kombinace mikroekonomických a makroekonomických empirických metod. Identifikují období nerovnováhy na úvěrovém trhu mezi lety 2003 a 2015 a odhalují řeckou úvěrovou krizi v letech 2008 - 2012. Autoři přitom dokládají, že omezení dostupnosti úvěrů nebylo způsobeno pouze faktory spjatými s bankovním sektorem, ale také rostoucím úvěrovým rizikem jednotlivých firem a zhoršováním indikátorů jejich finančního zdraví. - Poznámky.

Deutsche Bundesbank

Das internationale Umfeld = The international environment

Mezinárodní prostředí

Deutsche Bundesbank - Finanzstabilitätsbericht, Jg. 13, (2017) Nr. 1, S. 17-39

Deutsche Bundesbank - Financial stability review, Vol. 2017, No. 1, p. 17-37

Analýza Německé spolkové banky k vnějším rizikům pro finanční stabilitu německé ekonomiky. Rok 2017 považují autoři příspěvku za dobu obratu jak v ukazatelích globálního hospodářského růstu, tak úrokové hladiny, které zaznamenaly po několika letech opětovný růst. Tento vývoj nicméně bude mít svůj vliv na vznik nových rizik ve finančním systému. Na jedné straně zde jsou vysoká očekávání investorů na kapitálových trzích co do příznivého zhodnocení jejich aktivit, což žene zejména kurzy akcií vzhůru a rizikové prémie firemních dluhopisů drží na podprůměrných hodnotách. Náhlý nárůst rizikových premií, vzrůstající politická nejistota nebo neočekávaně slabý hospodářský růst však mohou jejich očekávání zhatit a vést k nemalým ztrátám, neboť dojde k prodloužení období nízkých úroků. Na druhé straně ale může podobné turbulence vyvolat i rychlé ukončení uvolněné měnové politiky a zvýšení úrokových sazeb. Do problémů by se dostaly zejména ekonomiky některých států eurozóny, které se potýkají s vysokým veřejným i soukromým zadlužením. Součástí článku jsou podkapitoly věnované investičnímu chování bank a fondů v období zvýšeného napětí na finančních trzích, souvislostem mezi politickou nejistotou a volatilitou na finančních trzích a sanacím italských a španělských bank v r. 2017 poté, co v eurozóně (resp. bankovní unii) vstoupil v platnost Jednotný mechanismus pro řešení krizí (SRM). - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Deferred gratification : American banks and tax reform

Pozdější spokojenost : americké banky a daňová reforma

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9073, p. 53-54

V příspěvku se rozebírají dopady americké daňové reformy na bankovní sektor. Reforma způsobila některé účetní ztráty ve 4. čtvrtletí 2017, jejichž podstata je v textu vysvětlena, ale krátkodobá škoda není tak velká a v budoucnu by daňové škrty měly být pro banky přínosné.

Deutsche Bundesbank

Die Finanzmarktinfrastuktur des Eurosystems - Rückblick und zukünftige Ausrichtung des Leistungsangebots = The Eurosystem's financial market infrastructure - origin and future set-up
Infrastruktura finančního trhu Eurosystemu - rekapitulace a budoucí zaměření nabídky služeb

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 12, S. 69-88

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 12, p. 69-88

Představení dosud etablovaných služeb tržní infrastruktury Eurosystemu, TARGET2 a TARGET2 Securities, na nichž mohou participovat i členské státy EU mimo eurozónu. Systém TARGET2 vznikl v r. 2007 a zajišťuje individuální platební styk v eurech mezi komerčními bankami, jejich klienty a centrálními bankami zúčastněných zemí. TARGET2 Securities existuje od r. 2015 a funguje jako společná platforma pro zúčtování transakcí s cennými papíry pomocí peněz zúčastněných centrálních bank (včetně měn států mimo eurozónu). Příspěvek poskytuje nejen detailní informace o vývoji a fungování obou služeb, ale popisuje také na ně navázané projekty a záměry, jež mají být realizovány nejpozději do konce r. 2022. Těmi jsou systém rychlých plateb TIPS a konsolidace systémů TARGET, která bude zahrnovat centrální management likvidity (CLM), jednotnou bránu služeb tržní infrastruktury Eurosystemu (ESMIG), rozšíření služeb mezibankovního platebního styku (RTGS) a založení společného systému bezpečnostního managementu (ECMS). - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Ivana Lolić, Petar Sorić, Mirjana Čižmešija

Disentangling the relationship between news media and consumers' inflation sentiment : case of Croatia

Rozuzlení vztahu mezi mediálními zprávami a inflačním sentimentem spotřebitelů : případ Chorvatska

Finance a úvěr, Vol. 67, (2017) No. 3, p. 221-249

V článku je zkoumán vliv obsahu médií na přesnost vnímání a očekávání inflace chorvatskými spotřebiteli v letech 2007-2014. Autoři využívají databázi článků z archivů tří předních chorvatských zpravodajských webů. Docházejí k závěru, že obsah a vyznění článků týkajících se inflace významně ovlivňují schopnost spotřebitelů, co se týče přesného vyhodnocení míry inflace. Výjimku však představoval vstup Chorvatska do EU, kdy vznikla výrazná odchylka mezi inflačním sentimentem spotřebitelů a oficiálními údaji o míře inflace i z důvodu mediálního pokrytí rizika zvýšení domácích cen po přistoupení Chorvatska ke společnému trhu. Autoři zde nacházejí podobnost s tzv. mezerou vnímání cen způsobenou zavedením eura v zemích eurozóny v roce 2002. - Poznámky.

Norbert Häring

Eine lehrreiche Katastrophe : Bankenpleite

Poučná katastrofa : krach bank

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 10 (15.1.2018), S. 12

Islandské nejnovější dějiny nepředstavují jen příklad bezprecedentního vzestupu a pádu národního bankovníctví, ale ukazují také na neméně ojedinělé snahy o vyšetření okolností spektakulárního krachu tamních bank po r. 2008. Klíčovou roli zde přitom sehrála parlamentní vyšetřovací komise, která ve svých výstupech doložila u finančních institucí běžné obcházení povinných kvót na vlastní kapitál a dalších regulací. Například docházelo k tomu, že tři největší islandské banky uměle navyšovaly svůj vlastní kapitál tím, že po emisi účetních peněz (vzniklých úvěrováním) si za tyto prostředky navzájem kupovaly své akcie, případně kupcům svých akcií úvěry dokonce poskytovaly. Zároveň byly cíleně zastírány vlastnické struktury těchto bank, což umožnilo další navyšování likvidity a insiderové obchody. Podle autora článku je otázkou, zda se podobné podvody neděly či nedějí i v ostatních vyspělých státech, nebo se o nich zatím pouze neví.

Philip Stafford and Peter Smith

Europe begins countdown to day of the MiFid

V Evropě začíná odpočítávání ke dni MiFIDu

Financial Times, Vol. 2018, No. 39668 (2.1.2018), p. 13

Globální trhy zažívají největší reformu za posledních deset let. 3. ledna vstupuje v platnost změněná verze Markets in Financial Instruments Directive, známá jako MiFID II. Gigantická část legislativy

EU se připravovala sedm let a výrazně ovlivní celý systém finančních služeb v Evropě. Má poskytnout vyšší ochranu investorům a zavést větší soutěž do obchodování všemi druhy aktiv. Ukazuje se však, že mnohé firmy a členské státy nejsou i přes masivní utrácení plně připraveny na implementaci směrnice. -- Viz i článek na s. 11; k tématu viz také Handelsblatt č. 2/2018 (3.1.2018), s. 27-29.

By Robin Wigglesworth

Fear of normality

Strach z normálního stavu

Financial Times, Vol. 2018, No. 39678 (13.1.2018), p. 5

Nový výprodej vládních dluhopisů vyvolal opětovné obavy, že býčí trh v hodnotě 50 bil. USD by mohl končit pod vlivem tvrdší politiky centrálních bank a návratu inflace. To by mohlo mít dopad nejen na investory, protože dluhopisový trh je nepochybně nejdůležitější součástí globálního finančního systému. Článek přináší názory odborníků na další vývoj především z pohledu amerického trhu.

Narcisa Kadlčáková, Luboš Komárek

Foreign exchange market contagion in Central Europe from the viewpoint of extreme value theory [elektronický zdroj]

Nákaza na devizovém trhu ve střední Evropě z pohledu teorie extrémních hodnot

Prague economic papers, Vol 26 (2017), No. 6, p. 690-721

Autoři v článku zkoumají potenciální přenos krizí na devizových trzích mezi zeměmi střední Evropy (Polsko, Maďarsko, ČR) a eurozónou. Konkrétně se snaží odpovědět na otázku, zda se v případě, že dojde k systémovému šoku, všechny trhy zhroutí, nebo zda se budou reakce na šok lišit. K výzkumu přenosu měnových krizí i formování bublin autoři využívají tzv. teorii extrémních hodnot (extreme value theory). Výsledky naznačují výraznou možnost přenosu krizí na devizových trzích zemí střední Evropy. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.634>

Jörg Rocholl

Großes Risiko : Jörg Rocholl fordert: Weg mit der Idee einer gemeinsamen europäischen Einlagensicherung

Velké riziko : Jörg Rocholl požaduje: pryč s nápadem na společné evropské pojištění vkladů

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 18 (25.1.2018), S. 48

Autor komentáře varuje před návrhy na zřízení společného pojištění vkladů v rámci eurozóny, respektive bankovní unie. Poukazuje na stále vysoké zadlužení členských států měnové unie, jejichž rozpočty jsou refinancovány především místními bankami. Banky v rizikových zemích se navíc často potýkají se stále vysokým objemem neodepsaných toxických úvěrů. K tomu přistupuje nedostatečná národní insolvenční legislativa, slabá politická vůle konsolidovat bankovní trh či příliš opatrný přístup vlád a regulátorů k věřitelům sanovaných bankovních domů. Společné pojištění vkladů by tak za stávajících podmínek bylo spíše transferovým než pojišťovacím mechanismem, který by tlumil rizika.

By Olaf Storbeck

Chasing the customer

Hon na zákazníka

Financial Times, Vol. 2018, No. 39673 (8.1.2018), p. 7

Malé spořitelny a družstevní banky ovládaly řadu let německý retailový bankovní trh z hlediska vkladů od drobných střadatelů. Nyní jsou na ústupu, protože musí čelit nízkým úrokovým sazbám, tvrdší regulaci a nutnosti hodně investovat do služeb spojených s chytrými telefony, což všechno snižuje jejich zisky. Jsou tak nuceny uzavírat pobočky a snižovat počty pracovních míst, čímž vzniká příležitost pro dvě velké banky, Deutsche a Commerzbank. Pro ty je retailové bankovníctví základním kamenem jejich nové strategie. Commerzbank chce získat do r. 2020 až 2 miliony nových zákazníků, zatímco Deutsche investuje do úseku retailových služeb 1,9 mld. EUR.

Bundesministerium der Finanzen

Internationale Entwicklung der Verschuldung und der Vermögenspreise

Mezinárodní vývoj zadlužení a cen majetku

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 12, S. 18-26

Příspěvek shrnuje statistiky k veřejnému a soukromému zadlužení a růstu cen akcií, nemovitostí a čistého majetku domácností v globálním měřítku či na příkladě vybraných vyspělých států. Jak zadlužení, tak majetkové hodnoty vykazují od finanční krize v letech 2008 a 2009 převážně rostoucí tendenci. To podle autorů s sebou nese riziko vzniku investičních bublin, které však může být zmírněno solidní národohospodářskou politikou a strukturálními reformami.

Investovat do Bitcoinu nebo ne? : investiční speciál - kryptoměny

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 12, s. 40-41

Článek nabízí dva odlišné pohledy na investice do kryptoměny bitcoin. Optimistický pohled zdůrazňuje stále posilování ceny bitcoinu, jeho potenciál jako investičního aktiva, vysoká volatilita jeho kurzu je spíše marginalizována. Pesimistický pohled pohlíží na bitcoin jako na investiční bublinu ohroženou regulací ze strany některých států, kterou čeká konkurence ze strany kryptoměn na státní bázi, a velcí investoři se chystají mohutně sázet na jeho pokles. Připojený graf dokumentuje vývoj ceny bitcoinu od 14.12.2016 do 13.12.2017. -- O fungování a investicích do kryptoměn viz s. 38, představení nejvýznamnějších kryptoměn (Ethereum, Ripple, Litecoin, IOTA, DASH, Monero) na s. 39.

Laura Noonan, Arthur Beesley, Oliver Ralph, Martin Arnold

Ireland : financial services

Irsko : finanční služby

Financial Times, Vol. 2018, No. 39693 (31.1.2018), sep. sect. (4 p.)

V souvislosti s odchodem Británie z EU se novým sídlem pobočky druhé největší americké banky, Bank of America, stane Dublin. Irsko sice prošlo jednou z nejhroších finančních krizí v Evropě, ale vedení banky oceňuje způsob, jímž se země dokázala s krizí vypořádat. Další články přehledu o irských finančních službách se zabývají bankovníctvím, pojišťovnictvím, finanční politikou, finančními start-upy, trhem nemovitostí, kapitálovými trhy a dohledem a regulací.

David Merenda

Křehká důvěra na kapitálovém trhu

Daně a finance, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 18-24

Důvěra retailových zákazníků v český kapitálový trh významně ovlivňuje míru zájmu o možnosti zhodnocování jejich peněžních prostředků na tomto trhu. Autor se zabývá právními a psychologickými důvody, které mohou bránit většímu objemu investic na kapitálové trhy ze strany retailového zákazníka a některými s tím souvisejícími aspekty ochrany spotřebitele na finančním trhu. Na základě analýzy právní úpravy poukazuje na nekonzistentnost v právní úpravě norem finančního trhu, která může narušit zamýšlený systém ochrany zákazníka na trhu. Dále s odkazem na práce behaviorálních vědců a postřehy z praxe autor naznačuje ideové směry, kterými by se budoucí praxe zainteresovaných stran měla ubírat, aby více odpovídala psychologickým faktorům lidského rozhodování. - Poznámky.

Laura de la Motte, Katharina Schneider

Liebe zur Technik trifft Liebe zum Bargeld

Láska k technice naráží na lásku k hotovosti

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 248 (27.12.2017), S. 32-33

Článek představuje některé v Německu aktivní poskytovatele bezhotovostních a internetových platebních služeb, ať už z řad velkých amerických korporací (jako Paypal či nově také Amazon Pay) nebo jejich domácích, případně evropských konkurentů (například Paydirekt německých bank nebo služby Sofort a Billpay švédské firmy Klarna). Autorky upozorňují na postupnou expanzi těchto a dalších fintechů na německém trhu, tamní zákazníci ale nadále zůstávají do určité míry konzervativní, o čemž svědčí zatím nízká obliba plateb přes mobilní telefony. Pokud by však některý etablovaný poskytovatel či start-up přišel s komplexním a uživatelsky přívětivým konceptem, mohlo by dojít ke změně postoje německé společnosti k těmto platebním způsobům.

Eda Orhun

Liquidity networks in banking

Sítě likvidity v bankovnínictví

Finance a úvěr, Vol. 67, (2017) No. 2, p. 104-118

V článku je analyzována optimální síť likvidity, kterou si vytvářejí banky. Autorka vychází z předpokladu, že banky jsou náchylné vůči riziku likvidity kvůli brzkému výběru depozit ze strany vkladatelů a že jsou moderní finanční a bankovní systémy značně propojené. Síťový vztah je interpretován jako výměna dohod o úvěrových linkách mezi bankami. Autorka identifikuje jedno z optimálních řešení sítě likvidity, kdy se banky zbavují rizika likvidity a dochází ke snížení celkového množství zásob hotovosti potřebné k pokrytí brzkých výběrů depozit. V článku je věnována pozornost také situaci, kdy jsou bankovní šoky likvidity nedokonalě záporně korelovány.

Marek Beňo

Nariadenie o indexoch používaných ako referenčné hodnoty

Biatic, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 7-10

Shrnutí nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/1011 s účinností od 1.1.2018 o indexech používaných jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích, smlouvách nebo při měření výkonnosti investičních fondů. Součástí článku je definice základních pojmů nařízení, kategorizace referenčních hodnot podle jejich významnosti v rámci Evropské unie a popis fungování registru správců indexů jako referenčních hodnot, který administruje Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA). - Poznámky. -- K celosvětové reformě hlavních referenčních hodnot úrokových sazeb, jejichž manipulace u mezibankovních úrokových sazeb Libor a Euribor byly jedním z podnětů k vydání nařízení, viz článek na s. 11-14.

Jan Mallien, Frank Wiebe

Ökonomen fordern radikale EZB-Reform

Ekonomové požadují radikální reformu ECB

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 5 (8.1.2018), S. 28-29

Přední členové deníkem Handelsblatt moderované "stínové rady" Evropské centrální banky chtějí, aby centrální banka eurozóny zjednodušila svou organizační strukturu, přistupovala flexibilněji ke své měnové politice a upřednostnila cíl dosahování finanční stability před stabilitou cenovou. Zaznívají zde jak požadavky na "odnárodnění" rozhodovacích mechanismů ECB, tak na přizpůsobení hlasů členů rady ECB velikosti svých zemí, opuštění dvou až tříletého časového horizontu inflačního cílování, přímý nákup státních dluhopisů, povinnou komunikaci a kooperaci s Evropským účetním dvorem a Evropským parlamentem či na centrální tvorbu peněžní zásoby (sovereign money). -- Ke stávající řídicí struktuře ECB viz článek na s. 29; k tématu reformy ECB viz také komentář v HB č. 6/2018 (6.1.2018), s. 27.

By Andreas Fuster and Paul S. Willen

Payment size, negative equity, and mortgage default

Velikost splátek, záporná hodnota majetku a neschopnost splácet hypotéku

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 167-191

Autoři se zabývají otázkou, zda může změna výše měsíční splátky hypotéky výrazným způsobem ovlivnit pravděpodobnost, že dlužník nebude schopen hypotéku splácet. Konkrétně se soustředí na hypotéky s upravitelnou sazbou (adjustable rate mortgages, ARM), což jsou hypotéky, u kterých se úrokové sazby mění podle vývoje referenčního indexu. U těchto hypoték došlo v USA v uplynulých letech ke snižování sazeb vlivem prostředí nízkých úrokových sazeb. Bylo zjištěno, že velikost splátky má významný vliv na schopnost splácet hypotéku - snížení výše splátky na polovinu může například snížit riziko nesplácení o 55 %. Vztah mezi velikostí splátky a rizikem nesplácení se projevuje ve stejné míře i u osob s dluhy, jejichž výše přesáhla výši majetku ("underwater borrowers"). - Poznámky.

By Gregory Meyer, Nicole Bullock and Joe Rennison

Speed bump

Náraz v rychlosti

Financial Times, Vol. 2018, No. 39668 (2.1.2018), p. 7

V článku se analyzuje situace na trhu vysokofrekvenčního obchodování. To způsobilo před deseti lety revoluci, spočívající v odchodu z burzovního parketu do středisek počítačových dat využívajících nejrychlejší technologie. Zdá se však, že období velké prosperity končí vzhledem k poklesu objemu obchodů a nižší volatilitě, kvůli které se snižují výnosy. Horší časy vedou ke konsolidaci odvětví, kdy některé firmy jsou prodávány silnějším rivalům, a na trhu by tak mohlo zůstat jen několik velkých hráčů schopných investovat do nejlepších technologií.

Splácíme dluhy přes dva biliony

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 12, s. 33

Shrnutí základních údajů z Bankovního a Nebankovního registru klientských informací o situaci zadlužení českých domácností a splacení jejich úvěrů v ČR na konci 3. čtvrtletí r. 2017. Celkový dluh obyvatel činil 2,09 bilionu korun s meziročním nárůstem o 173 miliard Kč. Za nárůstem stojí především meziroční růst objemu dluhu o 9,9 % u úvěrů na bydlení (celkový dluh 1,66 bilionu), mnohem méně se zvýšil objem úvěrů na spotřebu. Je zdůrazněno, že se významně zvyšuje platební morálka domácností, podíl celkového dluhu ohroženého nesplacením se snížil na 1,9 %, klesá i podíl dlouhodobého ohroženého dluhu a krátkodobého ohroženého dluhu. Příspěvek také upozorňuje na krátkodobý výrazný pokles spoření u českých domácností, který se nejvíce projevil v říjnu 2017.

Jessica Schwarzer

Teilen, folgen, anlegen

Sdílet, sledovat, investovat

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 2 (3.1.2018), S. 32-33

V Německu roste obliba "social tradingu", což je označení pro aktivity na webových portálech, které po vzoru sociálních sítí umožňují investorům sledovat performance jednotlivých obchodníků a případně využívat jejich služeb. Nejznámějšími platformami těchto digitálních obchodních modelů jsou portály Ayondo, Wikifolio, eToro nebo Sharewise. Obchody na nich probíhají převážně pomocí spekulativních diferenčních kontraktů (Contracts for difference, CFD) sázejících na vývoj kurzu jednotlivých cenných papírů. CFD jsou sice v Německu již regulovány zákazem doplatků přesahujících výši nezdařené investice, přesto však social trading není podle svazů na ochranu spotřebitele prost výrazných rizik především pro drobné investory.

Michael Kohajda

Teoretické důvody aktuální právní regulace finančního systému

Daně a finance, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 4-10

Autor se zabývá obecnými, teoretickými důvody současné relativně velice podrobné a obsáhlé právní regulace finančního systému, jejíž rozsah podstatně překonává i rozsah důležitějších oblastí právních vztahů ve společnosti. Analyzuje pozitiva a negativa právní regulace finančního systému a následně identifikuje několik základních obecných důvodů ve prospěch (ale i v neprospěch) této regulace. Mezi jejími cíli zmiňuje zachování finanční stability, potenciálně vysokou ziskovost podnikání ve finančním systému, vyrovnaní informační asymetrie a ochranu klientů finančních institucí. Jako negativní aspekty přísné právní regulace identifikuje omezení konkurence a nákladnost naplnění regulatorních požadavků. Zabývá se také otázkami smysluplnosti a efektivnosti rozsáhlé právní regulace. - Poznámky.

The crypto sun sets in the East : digital currencies

Kryptoslunce zapadá na východě : digitální měny

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9075, p. 69

Postoj asijských zemí ke kryptoměnám se liší. Zatímco Japonsko je přijalo, Čína zaujala tvrdou linii. Jižní Korea uvažovala o zákazu, ale po odporu zastánců zmírnila svůj přístup. Ceny bitcoinu a dalších podobných měn v lednu padaly, k čemuž možná přispěla právě hrozba zákazu obchodů s kryptoměnami v Jižní Koreji. Zatímco tedy pro příznivce virtuálních měn je jedním z hlavních argumentů svoboda od vládních zásahů, v Asii o jejich budoucnosti rozhodují právě vlády.

Michael Brächer

Totgesagte leben länger

Údajně mrtví žijí zpravidla déle

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 14 (19.1.2018), S. 26-27

Zdalo by se, že po prosazení automatické výměny daňových informací, se stoupající regulační zátěží a nástupem digitálního bankovníctví se švýcarské banky stanou reliktem minulosti, o čemž může svědčit i pokles jejich počtu v letech 2006 až 2016 z 331 na 261 subjektů. Švýcarští bankéři nicméně těmto soudům oponují a poukazují na své trvající prvenství v podílu na správě globálního offshoreového majetku, u nějž se helvétské finanční domy starají zhruba o čtvrtinu z celkových 10 bilionů dolarů. V článku oslovení bankéři a ekonomové nicméně připouštějí, že zejména menší banky mají potíže se prosadit a další konsolidace bankovního trhu bude proto nezbytná.

Petr Pavlík

Vědecké metody zkoumání dopadu kapitálové regulace obchodních bank [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 4, s. 41-56

Autor v článku porovnává 32 dosavadních mikroekonomických i makroekonomických studií, které se týkají dopadů navýšení kapitálové přiměřenosti v rámci Basel III na úvěrovou činnost obchodních bank. Ze srovnání studií vyplývá, že vliv navýšení kmenového kapitálu na cenu bankovních úvěrů je marginální. Dopady opatření na objem bankovních úvěrů jsou však nejednoznačné, v různých studiích se tyto dopady liší, a to především z důvodu různých předpokladů, ze kterých autoři studií vycházeli. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/02/Cesky_financni_a_ucetni_casopis_4_2017_str_41-56.pdf

What could possibly go wrong?

Co by se mohlo případně pokazit?

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9076, p. 64

Příspěvek se zaměřuje na opakující se finanční krize a skutečnost, že investoři, vlády a regulátoři jsou v době rozmachu nepoučitelní. Například Carmen Reinhartová a Kenneth Rogoff ve své knize "Tentokrát je to jinak" (This Time is Different) zdůrazňují, že ani osm století finančních propadů nepřesvědčilo investory, aby přistupovali k finanční konjunktuře s potřebnou opatrností. Regulace postupuje jinak, než by měla, je často "procyklická". V desetiletí před globální finanční krizí Amerika omezila bankovní regulaci, chránila liberální pravidla pro obchod s deriváty, podpořila vlnu konsolidace bankovního průmyslu a tolerovala nebezpečný propad standardů pro hypoteční půjčky. Následná krize vyvolala vlnu nové finanční regulace, ale tato pravidla jsou nyní opět oslabována. Navíc vlády jsou také závislé na finančním systému a vývoj finanční regulace je utvářen vyjednáváním mezi bankéři a politiky, což nemá vždy za cíl maximalizaci společenského prospěchu. Příspěvek čerpá i z dalších dvou prací k této problematice.

Yves-Emmanuel Bara, Jean-Baptiste Bernard, Titouan Blaize, Benoît Campagne, Laetitia François, Yasmine Osman

Why is global inflation still so low? [elektronický zdroj]

Proč je světová inflace stále tak nízká?

Trésor-economics, No. 208 (2017), p. 1-10

Inflace ve světě se od r. 2012 prudce snížila. V r. 2016 došlo sice k mírnému zlepšení vlivem cen ropy, jádrová inflace (s výjimkou cen potravin a energií) je ale stále nízká. Nízká míra inflace je, stejně jako příliš vysoká míra inflace, spojena s řadou negativních dopadů: s vysokými náklady na splácení dluhů, s výraznějším nárůstem nezaměstnanosti v případě negativního poptávkového šoku či s omezením manévrovacího prostoru centrálních bank. K nízké inflaci přispěly různé faktory: prudký pokles cen ropy v letech 2014-2016, nerovnováha mezi nabídkou a poptávkou, stárnutí populace a jeho negativní vliv na poptávku, nadměrná kapacita podniků v některých sektorech (např. těžký průmysl v Číně) a pomalý růst mezd. Ve střednědobém horizontu by se jádrová inflace mohla mírně zvýšit, pokud bude pokračovat ekonomické zotavení. Obecně se lze s nízkou inflací vypořádat s pomocí nástrojů měnové politiky, fiskální politiky, či strukturálními opatřeními. Centrální banky budou nyní pravděpodobně stále provádět akomodativní měnovou politiku, v některých zemích (USA, Japonsko, Čína) by mělo dojít i k expanzivní fiskální politice. Státy s nízkou inflací, které se nepotýkají s nedostatkem

konkurenceschopnosti, by měly uvažovat o zvyšování mezd (Německo). - Poznámky. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Zbyněk Kalabis

Z historie Magyar Nemzeti Bank, centrální banky Maďarska

Bankovníctví, Sv. 2017, č. 12, s. 48-49

Seznámení s klíčovými okamžiky historického vývoje i současností centrálního bankovníctví v Maďarsku. Nejprve k mincovnám na maďarském území a k vývoji v době habsburského mocnářství (emisi peněz provádí Wiener Stadt Bank, později Privilegovaná rakouská národní banka). Dále ke vzniku Rakousko-uherské banky v r. 1878 a ke změnám po první světové válce. Blíže k založení Národní banky Maďarska v r. 1921, k jejím úkolům, významu i zapojování do mezinárodních struktur. Následuje charakteristika situace během druhé světové války a po znárodnění bankovního systému po r. 1947. V závěru je představen vývoj od konce 80. let 20. století a činnost Maďarské národní banky v moderní době.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 26, (2018) č. 1

Každá druhá firma nebude včas připravena na GDPR (s. 9); Český Open Banking Standard vítáme (s. 10-11); Zatímco globální vlna regulací končí, Evropská komise cítí vítr v zádech - rozhovor s M. Hamplem (s. 14-17); Identita klienta v digitální éře - hledání kompromisu mezi protichůdnými regulačními požadavky (s. 20-21); Fintechů se nebojíme! Hledáme ty nejlepší! (s. 22-23); Digitalizace a robotizace mění svět, Česku nesmí ujet vlak (s. 24-25); Neočekávaně silný ekonomický růst podpořený makroekonomickou rovnováhou (s. 26-28); Zákony nedokážou domyslet dopady technologií - rozhovor s ředitelkou České fintech asociace M. Staszkieviczovou (s. 38-41); Střípky z historie centrální banky Dánského království (s. 44-45).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Silke Wettach

"Bis zum letzten Tropfen Diesel" : EU-Industriepolitik

"Do poslední kapky nafty" : průmyslová politika Evropské unie

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 51, S. 34-35

V Bruselu začíná poslední bitva o spalovací motory. Jde o plánovaný zákaz automobilů se spalovacími motory kvůli ochraně klimatu a jejich postupné nahrazování elektromobily. Německý automobilový průmysl chce konec spalovacích motorů zdržovat tak dlouho, jak jen to bude možné. Jejich zákaz by měl fatální důsledky pro německou ekonomiku.

Bert Rürup, Axel Schrinner

Auf mit Schwung

Hbitě vzhůru

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 4 (5.1.2018), S. 44-45

Autoři článku také pro r. 2018 očekávají, že hospodářské ukazatele Německa budou nadále dosahovat rekordně příznivých hodnot. Geopolitická a vnitropolitická rizika se zatím nevyvinula pro německé podniky v akutní hrozbu. Hospodářský růst se však dle jejich mínění děje spíše navzdory než díky politice vlády Angely Merkelové v uplynulých letech. -- K očekávaným výzvám pro německou i světovou ekonomiku v r. 2018 viz také další články na s. 38-43 a 46-49.

Alexander Busch

Aufbau Süd

Místo výstavby: jih

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 9 (12.1.2018), S. 58-59

Argentinský prezident Mauricio Macri vyvedl svými reformami ekonomiku ze stagflace a učinil Argentinu znovu atraktivní pro zahraniční investory. Macri uvolnil kurs pesa, zrušil devizové kontroly a zahraničněobchodní restrikce, rovněž snížil vývozní daně na zemědělské produkty a eliminoval dotování cen elektřiny, plynu a dopravy. Vyhlášením amnestie vůči neplátcům daní se mu také podařilo vybrat na 117 miliard dolarů, což odpovídá pětina argentinského HDP. V r. 2018 by chtěl Macri dosáhnout uzavření smlouvy o volném obchodu mezi Mercosurem (jejž tvoří Argentina, Brazílie, Uruguay a Paraguay) a Evropskou unií. V článku oslovení investoři nicméně stále poukazují na rezervy v argentinské konkurenceschopnosti nebo na stále relativně vysoce volatilní kurs pesa a nadprůměrnou inflaci. Seznam úkolů pro Macriho administrativu je i přes citelné zlepšení nadále dlouhý.

Sébastien Houde and Joseph E. Aldy

Consumers' response to state energy efficient appliance rebate programs

Reakce spotřebitelů na státní programy částečných refundací při nákupu energeticky efektivních spotřebičů

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 227-255

Autoři se v článku zabývají reakcemi amerických spotřebitelů na program "State Energy Efficient Appliance Rebate Program", v rámci něhož byla spotřebitelům zpětně proplácena část nákladů vynaložených na nákup energeticky efektivních domácích spotřebičů (konkrétně praček, myček a lednic). Bylo zjištěno, že vzhledem k nastavení programu spotřebitelé nakupovali kvalitnější, avšak méně energeticky efektivní spotřebiče. Státní výdaje na jednotku uspořené energie byly vyšší, než u jiných programů. Dále se autoři zabývají také dlouhodobějšími dopady opatření či tím, zda by spotřebitelé přístroje koupili i v případě absence programu. - Poznámky.

Crude thinking : the oil price

Nehotové názory : cena ropy

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9075, p. 67-69

Změny cen ropy na světovém trhu jsou vždy provázány novými teoriemi vysvětlujícími, proč k cenovému pohybu došlo. V současnosti vyvstávají tři velké otázky. První zní, proč se cena ropy proti všem očekáváním v průběhu dvou let více než zdvojnásobila. Druhá zní, proč byl tento vzestup uvítán jásosem globálních akciových trhů a ne obavami ohledně vývoje světového hospodářství. A poslední otázka je, v jaké výši se cena ropy ustálí. Z analýzy vyplývá, že vysoké ceny ropy jsou většinou odrazem zdravé globální ekonomiky, nikoliv hrozbou pro její další vývoj. Příspěvek zmiňuje i novou studii Spencera Dalea, hlavního ekonoma ropného gigantu BP, podle kterého rozhodující změnou na trhu je to, že ropa už není vnímána jako vzácnost, ale jako surovina, jíž je díky novým zdrojům dostatek.

Simon Book, Max Härder, Cordula Tutt

Das bessere Deutschland : Dänemark

Lepší Německo : Dánsko

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 50, S. 33-34

Dánsko dělá správně mnoho věcí, které jiné země nezvládají: má málo dluhů, digitalizuje venkov a nemá strach z velkých projektů. Severní soused tak může být Německu velkým vzorem. -- K zaostávání Německa v porovnání s Dánskem v oblasti digitalizace veřejné správy viz také Handelsblatt č. 2/2018 (3.1.2018), s. 20-21.

Klaus Stratmann

Deutsches Stromgeschenk

Německý elektrický dáreček

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 2 (3.1.2018), S. 1, 4-5

Výstavba německé energetické sítě nejde tak rychle, aby bylo možné držet krok s navyšováním podílu energie z obnovitelných zdrojů. To vedlo v průběhu r. 2017 k situaci, kdy přebytečný elektrický proud musel být dokonce za negativní ceny exportován do sousedních zemí, což bude zřejmě pokračovat i v roce

následujícím. O tom svědčí například nucený vývoz elektřiny do Francie hned 1.1.2018, za nějž Německo prostřednictvím provozovatelů svých sítí a spotřebitelů zaplatilo 76 eur za megawatthodinu. Mezi odbornou veřejností vyvolává nastalá situace nespokojenost, panuje však spor o to, kdo má na přebytek elektřiny v sítích jako první reagovat - výrobci proudu z obnovitelných zdrojů, nebo provozovatelé fosilních elektráren? -- K tématu viz také rozhovor na s. 5.

Markus Fasse, Sha Hua, Stefan Menzel

E-Weltmacht China : E-Mobilität aus Fernost

Elektromocnost Čína : elektromobilita z Dálného východu

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 9 (12.1.2018), S. 3, 6-7

Od r. 2019 platí v Číně pro výrobce automobilů závazné kvóty na výrobu vozidel s elektrickým pohonem (do r. 2025 by měl automobilový sektor ročně vyrábět 5 milionů vozů), což vytváří tlak na technologický vývoj i u německých automobilek. Tento další "velký skok vpřed" by ovšem v Říši středu nebyl možný bez masivních státních subvencí tuzemskému průmyslu, daňových úlev pro kupce elektroautomobilů i veřejných investic do výstavby nabíjecích stanic, kterých má být na 4,8 milionů do r. 2020. Domácí čínské automobilky jako Byton či Nio přitom mají také ambice na expanzi svých výrobků na evropský a americký trh. -- Komentář k čínské strategii podpory průmyslové výroby a zahraničněobchodní expanze obecně ("Made in China 2025") viz s. 64.

Valentin Cohen, Louise Rabier, Linah Shimi

Globalisation, growth and inequality : implications for economic policy [elektronický zdroj]

Globalizace, růst a nerovnosti : důsledky pro hospodářskou politiku

Trésor-economics, No. 210 (2017), p. 1-11

Globalizace začala zrychlovat v 80. letech, přičemž i přes ekonomické zisky z ní plynoucí není pro všechny země výhodná stejně. Otevřenost zahraničního obchodu může dokonce střednědobě vést k ekonomické ztrátě. Hlavním tahounem nerovností je zřejmě technologický pokrok, který způsobuje zánik méně kvalifikované práce. Ekonomiky by se proto měly naučit se lépe vypořádávat s technologickými změnami, např. zdokonalením pracovní mobility a výcviku pracovních sil. Hlubší ekonomická integrace v EU by měla být provázána sbližováním v sociální oblasti. - Poznámky -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/01/Tresor_Economics_210_2017.pdf

Deutsche Bundesbank

Perspektiven der deutschen Wirtschaft - Gesamtwirtschaftliche Vorausschätzungen für die Jahre 2018 und 2019 mit einem Ausblick auf das Jahr 2020 = Outlook for the German economy - macroeconomic projections for 2018 and 2019 and an outlook for 2020

Perspektivy německého hospodářství - makroekonomické předpovědi pro roky 2018 a 2019 s výhledem na rok 2020

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 12, S. 15-34

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 12, p. 15-34

Německá spolková banka hodnotí vývoj německého hospodářství v r. 2017 a předkládá prognózy možného dalšího vývoje ekonomiky pro následující roky. Banka ve své projekci počítá s růstem 2,5 procenta HDP v r. 2018, přičemž v letech 2019 a 2020 by se měl o sezónní vlivy očištěný růst pohybovat kolem 1,7, respektive 1,5 procenta. Růst německé ekonomiky by tak měl postupně narážet na hranice svých kapacit, které dosáhnou podobné vytíženosti jako v závěru růstového cyklu v r. 2007. Míra inflace dle harmonizovaného spotřebitelského indexu by se měla do r. 2020 zvýšit ze stávajících 1,7 na 1,9 procenta, pokud se však od indexu odečtou stagnující ceny energií a potravin, bylo by pro r. 2020 možné počítat s růstem cen i o 2,1 procenta. Přebytek veřejných financí nad 1 procentem HDP je v následujících letech podle NSB udržitelný, faktické hospodaření státu ale mohou ještě ovlivnit dodatečné vládní rozpočtové výdaje a expanzivněji pojatá fiskální politika. Součástí článku je také představení modelu vývoje cen rezidenčních nemovitostí v Německu. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Antoine Herlin, Alexis Gatiér

Potential growth in France [elektronický zdroj]

Potenciální růst ve Francii

Trésor-economics, No. 206 (2017), p. 1-8

Potenciální růst ve Francii v posledních desetiletích klesá. Před r. 2008 dosahoval potenciální růst 2 % (v 60. letech 20. století se přitom pohyboval okolo 5 %), v letech 2017-2020 však bude činit pouze 1,25 %. Příčinou je zpomalení vývoje multifaktorové produktivity v pokrizovém období. Odhadovaná produkční mezera v r. 2016 činila -1,5 %. Autoři dále upozorňují na některé problémy spojené s určováním potenciálního růstu a velikostí produkční mezery a srovnávají svou predikci s prognózami mezinárodních organizací. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/01/Tresor_Economics_206_2017.pdf

By Ali Hortaçsu, Seyed Ali Madanizadeh, and Steven L. Puller

Power to choose? : an analysis of consumer inertia in the residential electricity market

Možnost volby? : analýza spotřebitelské netečnosti na trhu s elektřinou

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 192-226

V Evropě i USA docházelo na trzích s energiemi k deregulaci, kdy byl umožněn vstup na trh novým poskytovateli energií. Domácnosti tak získaly možnost odejít od původního poskytovatele, jak však autoři ukazují v článku, i přes výhodnější podmínky tak řada domácností nečiní. Na příkladu deregulace na trhu s elektřinou v americkém Texasu autoři formulují model, do kterého zakomponovávají dva možné důvody nečinnosti spotřebitelů: neochotu vynakládat úsilí na vyhledávání nového poskytovatele a kladné vnímání značky dominantního poskytovatele (popř. vnímání služeb původního poskytovatele jako lepších). Objasnění důvodů, proč lidé nemění své poskytovatele, ačkoli by to pro ně bylo výhodnější, může pomoci i při tvorbě příslušných opatření, spočívajících např. ve snižování nákladů na získání informací. - Poznámky.

By Jonathan Ford and Gill Plimmer

Public service, private gain

Veřejná služba, soukromý zisk

Financial Times, Vol. 2018, No. 39686 (23.1.2018), p. 7

Británie byla kdysi pionýrem v prosazování privatizace veřejných služeb, jako jsou elektrárny, vodárny či železnice. Po řadě skandálů a sporů ohledně špatných služeb, vysokých cen a štedrých odměn akcionářům se země znovu zaměřuje na otázku, jak lépe řídit tyto přirozené monopoly. Kritici mají za to, že se jim daří obcházet nařízení regulačních úřadů, zřízených vládou k dohledu nad nimi. Vůdce opoziční labouristické strany Jeremy Corbyn prosazuje opětovné znárodnění železnic, vodáren, energetiky a poštovní služby, k čemuž se přiklání i většina respondentů v průzkumech veřejného mínění. -- K problematice viz i článek ve FT ze dne 30.1.2018 na s. 7, týkající se privatizace britských železnic.

Martin Wolf

Recovery is a chance for the emerging world

Oživení je nadějí pro rozvíjející se svět

Financial Times, Vol. 2018, No. 39681 (17.1.2018), p. 9

Světová ekonomika se těší synchronizovanému oživení, což je dobrá zpráva pro rozvíjející se a rozvojové země. Podle zprávy Světové banky nazvané Globální ekonomické vyhlídky se světový růst v r. 2017 odhaduje na 3 % (v r. 2018 na 3,1 %) a růst rozvíjejících se a rozvojových ekonomik na 4,3 % (v r. 2018 na 4,5 %). Mezi riziky pro další růst se uvádí finanční zátěž, zvýšený protekcionismus a rostoucí geopolitické napětí. Za znepokojivou skutečnost autor označuje i zpomalující potenciální míru růstu.

Marcel Fratzscher

Schulden und Blasen : wann China eine Finanzkrise erlebt, ist nur eine Frage der Zeit

Dluhy a bubliny : je jen otázkou času, kdy Čína prodělá finanční krizi

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 7 (10.1.2018), S. 48

Podle autora komentáře je každá finanční krize jiná, všechny však pojí jejich nenápadný začátek v časech pocíťované euforie a bezstarostnosti. Na podobnou cestu směrem k nové krizi se pravděpodobně

vydává Čína, kterou přes stále nemalý růst tíží vysoké zadlužení regionálních vlád, státních podniků i domácností a značné množství toxických úvěrů v bilancích bank vzniklých růstem cen nemovitostí a neefektivitou mnoha státních investičních projektů. Čína navíc stojí před strukturálními změnami svého hospodářského modelu směrem od ekonomiky průmyslu k ekonomice služeb. Autor zároveň připomíná, že ani industrializace a tržní reformy Teng Siao-pchinga po r. 1978 nebyly prosty bouřlivého vývoje a obětí, o čemž svědčí tehdejší stomilionová vlna vnitřní migrace. Vzhledem k vyšší propojenosti Číny se zbytkem světa se však budoucí recese a hospodářská transformace výrazně dotkne i ostatních zemí.

Karolína Sukupová

Spotřeba domácností táhne růst HDP

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 11-12, s. 18

Stručná analýza dynamiky růstu spotřeby domácností v zemích EU ve 2. čtvrtletí r. 2017. V celé EU se výdaje na spotřebu domácností meziročně zvýšily o 2 %, situaci pomáhá i zvýšená důvěra spotřebitelů měřená indikátorem důvěry (ten se pohybuje vysoko nad úrovní z let 2008-2013). ČR dosáhla růstu ve výši 4,4 %, nejrychleji rostla spotřeba domácností v Rumunsku, Polsku a na Maltě. Připojený graf dokumentuje meziroční růst výdajů na konečnou spotřebu domácností a neziskových institucí sloužících domácnostem (NISD) v jednotlivých členských státech EU v daném období.

Tibor Lalinský

Structural reforms and challenges in the (new) EU member states

Strukturální reformy a výzvy v (nových) členských státech EU

Biatic, Vol. 25, (2017) No. 6, p. 24-30

Analýza dlouhodobých strukturálních změn v ekonomikách členských států Evropské unie s důrazem na tzv. nové členské státy (tj. země, jež přistoupily k EU od r. 2004). Autor předkládá širokou paletu indikátorů zjišťování hloubky strukturálních změn od obecných indexů konkurenceschopnosti po specifitější ukazatele týkající se kvality institucí, vzdělávacího systému či zdravotní péče. Závěr článku potvrzuje konkluzi hloubkových studií Evropské komise k makroekonomickým nerovnováhám (Macroeconomic Imbalance Procedure), podle nichž existují v rovině strukturálních výzev větší rozdíly mezi "starými" a "novými" členskými státy EU než mezi členy a nečleny eurozóny. Nové členské státy Unie před svým vstupem provedly v rekordním čase značný objem hospodářských reforem, poté však reformní tempo dramaticky pokleslo a tyto země až na ojedinělé výjimky stále nebyly schopny výrazně zlepšit fungování svých institucí a více investovat do sektorů s potenciálem dlouhodobého růstu (tj. zdravotnictví, školství, výzkum a vývoj). - Poznámky.

Christian Gianella, Leonardo Pupperto, Sophie Wiewiorka

The Argentinian economy - achievements and challenges [elektronický zdroj]

Argentinská ekonomika - úspěchy a výzvy

Trésor-economics, No. 204 (2017), p. 1-10

Situace argentinské ekonomiky se po sérii krizí začíná zlepšovat, k úplnému zotavení vede ale ještě dlouhá cesta. Po nástupu nového prezidenta v r. 2015 byla přijata různá opatření (přechod na plovoucí kurz pesa, odstranění kapitálových kontrol, aj.), do budoucna ale bude klíčové dokázat se vypořádat s vysokou inflací. V tomto ohledu je situace problematická - řada ekonomických subjektů ztratila důvěru v peso a řídí se dolarem a z různých důvodů popsaných v článku je fungování měnové politiky směřující k potlačení dvouciferné míry inflace omezené. Argentina se dále potýká s některými strukturálními problémy (dobývání renty, vysoké náklady na pracovní sílu). - Poznámky. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Jean-Baptiste Bernard, Leatitia François, Thomas Gillet, Julien Lecumberry, Yasmine Osman, Morgane Salomé

The global economic outlook in September 2017 : signals remain upbeat [elektronický zdroj]

Světový hospodářský výhled v září 2017 : signály zůstávají pozitivní

Trésor-economics, No. 205 (2017), p. 1-12

Světová ekonomika po dvou letech zpomalování dosáhla v r. 2017 tempa růstu 3,6 %. Autoři analyzují situaci různých zemí a regionů (USA, Velké Británie, eurozóny a velkých rozvojových ekonomik - Ruska, Brazílie, Číny, Turecka), predikují vývoj světové ekonomiky v r. 2018 a uvádějí, jaká rizika by mohla očekávaný vývoj ovlivnit. Hospodářský růst USA v r. 2018 bude ovlivněn přijetím stimulačního fiskálního balíčku. Japonská ekonomika v r. 2018 pravděpodobně zpomalí. Tempo růstu Velké Británie vzhledem k situaci okolo brexitu také klesne. Zotavování eurozóny bude pokračovat. Prognózy vývoje velkých rozvojových ekonomik se u různých zemí liší - Rusko a Brazílie se zotavují z recese a indická ekonomika silně roste, hospodářská aktivita v Číně však výrazně utlumí. Mezi rizika, která mohou předvídaný vývoj světové ekonomiky ovlivnit, patří politická situace v USA či míra zpomalení v Číně.

- Poznámky. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. -- Analýza z jara 2017 viz č. 194/2017. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Antonis Adam, Thomas Moutos

The modality of fiscal consolidation and current account adjustment

Metoda fiskální konsolidace a přizpůsobování běžného účtu

CESifo Economic studies, Vol. 63, (2017) No. 2, p. 162-181

Autoři argumentují, že přizpůsobování na straně nabídky (např. přesun produktivních zdrojů mezi obchodovatelným a neobchodovatelným sektorem) může být důležitou determinantou ovlivňující výši nákladů (v podobě ztráty produktu) při přizpůsobování běžného účtu platební bilance. Argument je založen na skutečnosti, že v rámci neobchodovatelného sektoru, jenž je převážně tvořen službami a živnostníky, se lze lépe vyhnout daňovým povinnostem. Pokud tedy fiskální konsolidace spoléhá na zvyšování daní, dochází k realokaci ekonomické aktivity více do obchodovatelného sektoru, čímž dochází k většímu poklesu domácí poptávky (a tedy i produktu) na jednotku zlepšení bilance běžného účtu. S využitím dat MMF z let 1980 - 2011 autoři zjišťují, že fiskální konsolidace založené na zvýšení daní spíše než na snížení výdajů byly spojeny s většími náklady v podobě HDP na jednotku zlepšení bilance běžného účtu. - Poznámky.

Zuzana Stuchlíková

Úspěchy a problémy Abenomiky

Scientia et Societas, Sv. 13, (2017) č. 3, s. 131-150

V příspěvku jsou představeny hlavní směry reforem japonského premiéra Šinza Abeho ohlášené na konci r. 2012 (tzv. abenomika, která je kombinací uvolněné měnové politiky, fiskálních stimulů a strukturálních reforem), přičemž autorka dále hodnotí dosavadní i možné střednědobé dopady Abeho politiky na japonskou ekonomiku. Podrobnější analýza je věnována třetímu pilíři abenomiky, strukturálním reformám, jejichž cílem je zvýšení zaměstnanosti žen, liberalizace zemědělského a energetického sektoru nebo podpora inovací a malých a středních podniků. - Poznámky.

Stefan Hajek

Vision mit Ladehemmung : Mobilität

Vize, která má háček : mobilita

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 47, S. 60-63

Automobilové koncerny chtějí už brzy vyrábět milióny elektromobilů. Ignorují však jednu nebezpečnou okolnost: nedostatek surovin pro výrobu baterií, především kobaltu.

Karel Janda, Jan Málek, Lukáš Rečka

Vliv obnovitelných zdrojů na českou soustavu přenosu elektřiny

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 6, s. 728-750

Autoři posuzují vliv rozvoje převážně německých zdrojů obnovitelné elektrické energie na českou energetickou přenosovou soustavu. Předkládají ekonomickou simulační analýzu přeshraničních hodinových toků elektřiny v energetické soustavě střední Evropy se zaměřením na ČR. Analýza

vychází z technicko-ekonomického modelu ELMOD, který věnuje velkou pozornost zejména technickým detailům výrobních a přenosových zařízení. Výrobní elektřiny jsou modelovány na úrovni jednotlivých výrobních bloků a charakterizovány množinou několika parametrů. Výsledky analýzy potvrzují, že kapacita německých přenosových sítí neodpovídá potřebám rozvoje obnovitelných zdrojů dle cílů Energiewende, zejména kvůli existenci úzkých míst mezi severním a jižním Německem, což způsobuje neplánované a nežádoucí přetoky elektřiny do ČR a dalších sousedních zemí.

Informatika. Počítače

Jürgen Schmidhuber ; rozhovor vedl Ingo Narat

"Die Krone der Schöpfung"

"Vrchol stvoření"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 1 (2.1.2018), S. 32-33

Rozhovor s ředitelem Švýcarského výzkumného institutu umělé inteligence (IDSIA) J. Schmidhuberem o perspektivách samoučících se technologií ve finančnictví a jejich dopadu na lidskou práci. Podle Schmidhubera zatím největší zisky umělá inteligence přináší v marketingu, zejména prostřednictvím personalizované reklamy. Prosadí-li se však v oborech jako zdravotnictví či strojírenství, dojde k radikální transformaci celé řady povolání. Ve finančnictví se v oblasti investičního managementu uplatňují spíše málo sofistikované robotické technologie, přitom zejména automatizovaná analýza dosud opomíjených dat skýtá nemalý potenciál jak pro jednotlivé aktéry, tak pro branži jako celek.

Christof Kerkmann

Wenn Hacker die smarte Fabrik lahmlegen : IT-Sicherheit

Když hackeři ochromí sofistikovanou továrnu : bezpečnost v informačních technologiích

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 12 (17.1.2018), S. 18-19

Kybernetické útoky se již neomezují pouze na výzkumné laboratoře či šéfovské kanceláře, ale s postupující digitalizací čím dál častěji cílí i na vlastní tovární provoz. Zde má řada německých firem slabiny, neboť výrobní systémy mnohdy pracují s neaktualizovaným, a tedy zranitelným softwarem. Velké podniky i podnikatelské svazy proto vyvíjejí vlastní modely vzájemné spolupráce v oblasti posilování kybernetické bezpečnosti, jejich zástupci ale zároveň požadují zvýšení regulačních aktivit jak na národní úrovni, tak v rámci Evropské unie.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Mário Centeno ; rozhovor vedli Ruth Berschens, Jan Hildebrand

"Der Status quo ist keine Option" : Umbau der Euro-Zone

"Status quo není možností" : reforma eurozóny

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 12 (17.1.2018), S. 4-5

Rozhovor s novým předsedou Euroskupiny (tj. neformální rady ministrů financí eurozóny) a portugalským ministrem financí M. Centenem o hospodářské a fiskální politice Portugalska a vizích, jež by chtěl v rámci eurozóny prosazovat. Centeno zdůrazňuje, že prioritou jeho vlády je rozpočtová konsolidace, o čemž svědčí pokles deficitu státního rozpočtu země od r. 2015 z 4,4 na 3,2 procenta HDP. Rovněž kladné saldo platební bilance a primární rozpočtový přebytek podle něj umožní další snižování veřejného zadlužení Portugalska a opětovné plnění všech kritérií Paktu stability a růstu. Na úrovni eurozóny a bankovní unie se Centeno přimlouvá za její další institucionalizaci v podobě zavedení společného pojištění vkladů (Edis) a přeměny Evropského stabilizačního mechanismu (ESM) v Evropský měnový fond. Edis, měnový fond ani další společná rozpočtová kapacita na podporu investic a prevenci krizí by ale neměly vést k morálnímu hazardu a jejich využívání by mělo být navázáno na plnění konkrétních strukturálních reforem, jak jsou například obsaženy v doporučeních Evropského semestru. -- Rozhovor shrnuje také článek na s. 1; k návrhům na reformu eurozóny a konceptu 14 německých a francouzských ekonomů viz HB č. 13/2018 (18.1.2018), s. 6-7; k plánované přeměně ESM na Evropský měnový fond viz HB č. 15/2018 (22.1.2018), s. 6-7.

Klaus Schwab ; rozhovor vedli Torsten Riecke a Thomas Tuma

"Es ist nicht Trump allein"

"Není to jen Trump"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 16 (23.1.2018), příloha "Handelsblatt Topic", S. 10-11

Rozhovor se zakladatelem Světového ekonomického fóra (WEF) K. Schwabem v předvečer každoročního setkání světových ekonomů, politiků a zástupců občanské společnosti ve švýcarském Davosu. Podle Schwaba je současný mezinárodní řád charakterizován přechodem od unipolarismu k multipolarismu, erozí společného hodnotového zakotvení mezi členy OSN a nástupem čtvrté průmyslové revoluce. Těmito fenomény by se mělo prioritně zabývat také WEF, přičemž jako předběžné řešení Schwab nabízí odklon od důrazu na společné hodnoty směrem k akcentaci společných zájmů. Konkurenceschopnost celých ekonomik a podniků bude současně především záviset na jejich ochotě a schopnosti podporovat inovace. Zavedené ideologické pojmové kategorie jako socialismus, komunismus či kapitalismus by tak měly být nahrazeny novou kategorií s názvem "talentismus". Schwab také očekává, že se vedle výrobních sektorů zemědělství, průmyslu a služeb etabluje tzv. sociální sektor, jehož vznik si vyžádá zavedení nepodmíněného základního příjmu. V obecné rovině by mělo docházet k posílení pozice společnosti v procesu ekonomické globalizace. -- K tématům a některým hostům konference WEF v Davosu v r. 2018 viz také ostatní články v příloze.

Matthias Leistner

Erste Vorschläge für den freien Verkehr nicht personenbezogener Daten in der EU

První návrhy na volný pohyb neosobních dat v Evropské unii

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 50, S. M4-M5

Komentář k návrhu Evropské komise na nařízení o volném pohybu neosobních dat ze 13.9.2017. Navrhovaná norma by například ukončila omezení v lokalizaci ukládaných dat, takže například tuzemské umístění serverovny podniku nebude moci být jednou z podmínek pro udělení veřejné zakázky v daném členském státě Evropské unie. Rovněž by nařízení mělo pomocí povinných kodexů dobré praxe usnadnit změnu poskytovatele datových služeb, která dosud naráží na řadu praktických překážek. Autor vyjadřuje záměru Komise podporu, zároveň jej však považuje pouze za první krok na cestě ke zlepšení datové mobility v EU.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Robert Zoellick ; rozhovor vedli Katharina Slodczyk a Frank Wiebe

"Die Notenbanken haben einen schmalen Grat zu meistern"

"Centrální banky musí zvládnout své balancování na hraně"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 15 (22.1.2018), S. 28-29

Rozhovor s bývalým prezidentem Světové banky a členem administrativy amerických prezidentů G. Bushe staršího a G. Bushe mladšího R. Zoellickem o rizicích pro světovou ekonomiku, vhodné strategii centrálních bank, protekcionistické hospodářské politice prezidenta D. Trumpa a perspektivách evropské integrace. Podle Zoellicka je nápadné, jak se shodují odhady relevantních hospodářských prognóz, což není optimální v případě nástupu neočekávaného šoku. Centrální banky také mají těžší pozici při ukončování uvolněné měnové politiky, neboť tradiční modely předpovídání inflace stále méně fungují, přičemž další krizi pravděpodobně odstartuje vyšší míra zadluženosti, jež dále sníží flexibilitu strážců měny. Fixace amerického prezidenta na saldo obchodní bilance je podle Zoellicka krátkozraká a v dlouhodobém horizontu protekcionismus USA poškodí. To však otevírá šance pro Evropu, kde ovšem nesmí být podceněny dopady odchodu Velké Británie z EU.

Marie Bubeníková

25 let Spolku celníků ČR

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 12, s. 7

Spolek celníků oslavil v r. 2017 25 let své existence. Spolek, jenž je dobrovolnou, nezávislou, zájmovou, profesní a stavovskou organizací, existoval již za první republiky, poté však byla jeho činnost přerušena a znovu obnovena až v 90. letech. V článku je krátce představena činnost spolku a jsou zde uvedeny i vzpomínky Václava Adamce, prvního předsedy spolku, na okolnosti, které provázely obnovení spolkové činnosti před 25 lety.

Laura Carola Beretta, Davide Rovetta

An overview of the Swiss trade sanctions and dual-use system

Přehled systému švýcarských obchodních sankcí a zboží dvojího užití

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 10, p. 370-373

Autoři popisují systém vývozních kontrol zboží dvojího užití (tj. zboží, které může být používáno k civilním i vojenským účelům) a obchodních sankcí ve Švýcarsku. Obecně je tento systém při porovnání se systémy USA a EU jednodušší, Švýcarsko dále automaticky implementuje obchodní sankce OSN a obvykle přejímá i opatření hlavních obchodních partnerů (ekonomické restrikce obchodních partnerů však nejsou implementovány automaticky). Více je také dbáno na prevenci - předpokládá se, že podniky mají zavedené vnitřní procesy pro dodržování příslušných předpisů ("internal compliance procedures"). Podnikům jsou umožněny neformální konzultace s úřady. Agendu obchodních sankcí a duálního zboží má na starosti úřad SECO (State Secretariat of Economic Affairs). - Poznámky.

By Aaditya Mattoo, Prachi Mishra, and Arvind Subramanian

Beggar-thy-neighbor effects of exchange rates : a study of renminbi

"Ožebrač svého souseda" prostřednictvím měnových kurzů : analýza renminbi

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 344-366

Autoři zkoumají vliv změn měnového kurzu Číny na export obchodních konkurentů této země. Většina dosavadních výzkumů se přitom zabývala spíše vlivem změny měnového kurzu na vývoz země, jejíž měnový kurz se mění. Bylo zjištěno, že v případě, že čínská měna apreciuje, vývoz zemí, které jsou obchodními konkurenty Číny, výrazně roste (k opačnému efektu dochází v případě depreciace renminbi). Téma výzkumu je podle autorů poměrně aktuální, vzhledem k debatám o měnových válkách a negativních účincích měnových politik. - Poznámky.

Martin Greive, Jan Hildebrand, Ruth Berschens, Kerstin Leitel

Brexit belastet Export : Brexit-Bürokratie

Brexit zatíží export : brexitovská byrokracie

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 3 (4.1.2018), S. 1, 4-5

Spolkové ministerstvo financí a německá hospodářská komora (DIHK) počítají po vystoupení Velké Británie z Evropské unie a EHS se zavedením celních kontrol. DIHK odhaduje, že německé firmy budou muset podat na 15 milionů celních přihlášení svých dovozů a vývozu s náklady kolem 200 milionů eur ročně. Velké podniky budou muset navíc navýšit svůj odborný personál, který se bude starat o dodržování celních předpisů. Dojde-li pak k uzavření smlouvy o volném obchodu mezi EU a Spojeným královstvím, budou sice podnikatelé ušetřeni cel, budou však muset u svého zboží doložit jeho původ, což se může v celkových nákladech vyšplhat na dalších 300 milionů ročně. Podle německé vlády však o faktických dopadech brexitu vládne mezi německými firmami stále nízké povědomí. Ministerstvo financí proto chystá spolu s celní správou spuštění odpovídající informační kampaně. -- K aktivitám britské vlády při hledání nových zahraničněobchodních partnerů viz článek na s. 5.

Antonín Branyš

Daňové a celní příjmy 2017

Clo-douane, Sv. 52 (2018), č. 1, s. 8-9

Přehled celních a daňových příjmů na účtech celní správy k 31.12.2017 - celkové zůstatky podle účtů, zůstatky z dovozu, spotřební daně vnitrostátní vybrané celní správou, dělená správa. Meziroční porovnání.

Štěpán Martínek, Martin Štaffa

Dohoda CETA mezi EU a Kanadou

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 12, s. 3, 8-9

21. září 2017 se začalo uplatňovat prozatímní provádění dohody CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement; Komplexní hospodářská a obchodní dohoda), což je dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Kanadou. Některé výhody plynoucí z CETA lze čerpat ještě před dokončením ratifikace. Dohoda odstraňuje až 98 % cel, až na výjimky v několika regulovaných oblastech vytváří zónu volného obchodu, umožňuje vzájemné uznávání certifikací a zavádí bezcelní obchod u většiny zemědělských produktů. Vznikají však některé odlišnosti v pravidlech o původu zboží oproti

dosavadním pravidlům EU. Objevují se i některé problémy v praxi, které plynou z různého kulturního, legislativního a obchodního prostředí i zvyklostí.

By Sam Fleming and Shawn Donnan

Dollar talk adds to trade war fears

Prohlášení o dolaru zvyšuje obavy z obchodní války

Financial Times, Vol. 2018, No. 39690 (27.1.2018), p. 5

Komentář k rozdílným vyjádřením amerických představitelů ohledně toho, zda je pro USA výhodnější silný či slabý dolar. Protichůdná prohlášení a nové kolo zavádění cel vyvolávají v řadě zemí obavy z nepředvídatelné americké hospodářské politiky.

Fabrice Berthaud

France's trade in value added [elektronický zdroj]

Zahraniční obchod Francie z hlediska přidané hodnoty

Trésor-economics, No. 207 (2017), p. 1-11

Tradiční statistiky zahraničního obchodu dostatečně neodrážejí přidanou hodnotu vytvořenou v určité zemi. Autor v článku analyzuje zahraniční obchod Francie z pohledu přidané hodnoty. Deficit bilance zboží a služeb Francie ovlivňuje zejména Čína a Německo, což se nemění ani při zkoumání přidané hodnoty (vliv Číny a Německa je pouze nižší). Podíl různých sektorů na francouzské bilanci zboží a služeb se mění při zohlednění přidané hodnoty pouze nepatrně. Dále autor analyzuje zapojení Francie do globálních hodnotových řetězců (GVC) s pomocí ukazatele účasti v globálních hodnotových řetězcích (GVC participation index). - Poznámky. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/01/Tresor_Economics_207_2017.pdf

Lenka Fojtíková, Michaela Staníčková

Konkurenceschopnost a produktivita vývozu členských zemí Evropské unie

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 6, s. 669-689

Empirická analýza konkurenceschopnosti a produktivity vývozu členských států EU v období 2000-2015 za použití faktorové analýzy a metody analýzy obalu dat (DEA). Autorky identifikují rozdíly mezi jednotlivými členskými zeměmi EU z hlediska vybraných ukazatelů internacionalizace produkce a obchodu a z hlediska jejich obchodní konkurenceschopnosti a následně vyhodnocují rozdíly v míře produktivity. Analýza zahrnuje data o obchodu se zbožím a službami uvnitř EU i obchodu EU s ostatními státy světa. Pracují s hypotézou, která předpokládá, že země, která je v oblasti zahraničního obchodu konkurenceschopnější, dosahuje současně i vyšší produktivity ve vývozu, ve smyslu jejího efektivnějšího využívání zdrojů své konkurenceschopnosti. V závěru autorky zdůrazňují, že ačkoliv zjištěné výsledky potvrdily v řadě případů rozdíly mezi jednotlivými členskými státy EU, je potřeba jejich heterogenitu vnímat jako jednu z komparativních výhod EU. - Poznámky.

Thomas Hanke

Neuer Schutz gegen Plünderer : Investitionskontrolle in Frankreich

Nová ochrana proti drancovačům : kontrola investic ve Francii

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 11 (16.1.2018), S. 8

K záměru francouzského prezidenta E. Macrona a ministra hospodářství a financí B. Le Maire na rozšíření ochrany francouzského trhu před zahraničními investory. Plánovaný zákon by měl pro zatím nespecifikované segmenty hospodářství obsahovat tři kritéria, jež by případný zahraniční investor do francouzských podniků musel splňovat: 1. dlouhodobě orientovaný investiční zájem; 2. respekt k národním regulacím, zejména těm týkajícím se ochrany životního prostředí; 3. shodná otevřenost trhu země původu investora k aktivitám francouzských podniků. Podle článku stojí za vznikem věčného záměru zákona obava francouzské vlády ze vzrůstajícího počtu čínských akvizic v Evropské unii, jež může dále akcelarovat projekt Nové hedvábné stezky zaměřený na posílení zahraničněobchodních vztahů mezi Čínou a ekonomikami střední a východní Evropy. Francouzský stát chce mít také v rukou účinnější regulační nástroje, aby mohl zabránit případnému nekontrolovatelnému prodeji domácího zbrojního a elektrotechnického podniku Thales. -- K tématu viz také komentář na s. 12.

Milan Poulíček

Novoroční pozdrav generálního ředitele GŘC

Clo-douane, Sv. 52 (2018), č. 1, s. 3, 6

Milan Poulíček, generální ředitel GŘC, ve svém novoročním projevu rekapituluje průběh r. 2017 u celní správy. Pozitivně hodnotí například výběr daní a další skutečnosti (implementaci Harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží, úspěšný průběh kontrol provedených DG Budget a EÚD, i např. navázanou spoluprací s Českým statistickým úřadem), v oblasti vnitřního fungování se naopak objevily problémy s investicemi. V r. 2017 došlo také k reorganizaci (vznik právní sekce).

Lucie Račanská

Rok s EET

Clo-douane, Sv. 52 (2018), č. 1, s. 10-11

Autorka bilancuje výkon dozoru v oblasti elektronické evidence tržeb celní správou za r. 2017 - uvádí přehledy počtů provedených kontrol podle krajů i počty kontrolních zjištění podle příslušných nedostatků. V r. 2017 proběhly také dvě plošné kontrolní akce.

Alejandro Cuñat, Robert Zymek

Specialization patterns, GDP correlations, and external balances

Vzorce specializace, korelace HDP a vnější rovnováhy

CESifo Economic studies, Vol. 63, (2017) No. 2, p. 141-161

V článku jsou poskytnuty důkazy ohledně vztahu mezi vzorci specializace (u meziproductů i finálních výrobků) a korelacemi hospodářských cyklů. Země s podobným složením exportu meziproductů mají více korelovány výkyvy HDP a vnější rovnováhy. Šok produktivity ve velké zemi (např. USA) má menší vliv na směnné relace zemí, které jsou specializovány na podobné výrobky, zatímco je plně sdílen ekonomikami soustředícími se na jiný typ zboží (skrze vliv směnných relací). Model podtrhuje význam distribuce zahraničních aktiv mezi obchodními partnery dané země. Pokud mnoho zemí se stejným vzorcem specializace obsluhuje velké množství zahraničních závazků, pak se všechny musí vzdát většího množství spotřeby i volného času. - Poznámky.

Zdeněk Čejka

Tarifujeme...(6. díl)

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 12, s. 13

V další části seriálu o zařazování zboží se autor v souvislosti se změnami kombinované nomenklatury od 1. ledna 2018 věnuje problematice zboží nezbytného pro výrobu a používání improvizovaných výbušných zařízení. Některé podpoložky čísla 3603 byly rozděleny na jiné, další byly vytvořeny nově. Vysvětlivky nejsou podle autora zatím zcela dostatečné. Autor v článku po stručném přehledu změn definuje některé výrobky, které pod číslo 3603 spadají (zápalnice, bleskovice, roznětky, rozbušky, zažehovače a elektrické rozbušky).

Zdeněk Čejka

Tarifujeme...(7. díl)

Clo-douane, Sv. 52 (2018), č. 1, s. 13

Autor se v pokračování seriálu o celním zařazování zboží tentokrát věnuje změnám při dovozu a vývozu rtuti, které plynou z nařízení Evropského parlamentu a Rady 2017/852 ze dne 17. května 2017 o rtuti. Regulace se vztahuje na rtuť i na její směsi, sloučeniny a slitiny. U zmíněných látek autor uvádí příslušná čísla sazebníku, pod která daná látka spadá.

Myoung Shik Choi

The recent effects of exchange rate on international trade [elektronický zdroj]

Aktuální účinky měnového kurzu na mezinárodní obchod

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 6, p. 661-689

Autor se zabývá vlivem pohybů měnového kurzu na reálnou ekonomiku v 16 rozvinutých zemích OECD, v Indii a Číně. Zjišťuje, že depreciace měny vede ve většině zemí ke zlepšení obchodní bilance, vývoj čistého exportu nicméně nekopíruje známou J-křivku. Vliv reálné devalvace na HDP se mezi zeměmi liší; účinky variability reálného kurzu na zahraniční obchod jsou také nejednoznačné. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.632>

Daniel Rettig, Varinia Bernau, Lin Freitag, Jan Guldner, Henryk Hielscher, Matthias Hohensee, Rüdiger Kiani-Kress

Vermessen und verkauft : Handel

Změřit a prodat : obchod

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 52, S. 22-28

Internetoví obchodníci a obchodní řetězce využívají datovou analýzu a poznatky výzkumů mozku, aby přesvědčili spotřebitele k nákupu. Kdo tyto triky zná, ušetří peníze.

Podnik a podnikání

Miloš Mařík, Pavla Maříková

Ještě jednou k problému kapitálové struktury při určování průměrných vážených nákladů kapitálu

Odhadce a oceňování majetku, Sv. 23, (2017) č. 3-4, s. 4-19

Článek rozebírá, jak chápat tržní strukturu kapitálu v nákladech kapitálu při odhadování tržní hodnoty podniku. Vysvětluje a zdůrazňuje, že je nezbytné, aby kapitálová struktura v nákladech kapitálu byla v souladu s finančním plánem pro ocenění a nemělo by jít jen o průměrnou kapitálovou strukturu za jiné podniky bez vazby na plán oceňovaného podniku. Článek dále upozorňuje, že přizpůsobovat kapitálovou strukturu oceňovaného podniku průměru na zahraničním kapitálovém trhu není vždy správné a že při správném postupu změna kapitálové struktury ovlivní výsledné ocenění podniku pouze prostřednictvím úrokového daňového štítu.

Jiří Černý

O důvěře a datech aneb nastolení rovnováhy

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 12, s. 40-41

Úvaha nad vlivem nového evropského nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) na možné růstové příležitosti firem v éře dat. Autor upozorňuje, že posílení ochrany subjektů dat je nezbytným předpokladem pro nastolení důvěry, a pokud budou inovace stavět na této důvěře, stanou se motorem produktivity. Zdůrazňuje, že proces dosahování souladu s novými pravidly by měl být pro podniky impulsem k definování jejich budoucí datové strategie a tento strategický přístup jim umožní odhalit nové příležitosti a nové zdroje příjmů. -- Závěry konference ke GDPR shrnuje příspěvek na s. 20-23.

Tomáš Krabec

Oceňování podniku (závodu) jednotlivce

Odhadce a oceňování majetku, Sv. 23, (2017) č. 3-4, s. 67-75

Článek shrnuje základní principy oceňování podniku jednotlivce. Hlavní důraz je kladen na standardizaci ocenění a volbu kategorie hodnoty ve vazbě na účel ocenění. V rámci výnosového ocenění je nutno zohlednit specifika podniků jednotlivce. V článku je věnována pozornost zejména vlivu omezeného časového dosahu hodnototvorného vlivu goodwillu stávajícího provozovatele na konstrukci výnosového oceňovacího modelu a jeho parametrizaci.

Anne Pratx, Sanae Daoudi

Sectoral regulations in France [elektronický zdroj]

Odvětvová regulace ve Francii

Tresor-economics, No. 203 (2017), p. 1-12

Regulace může být na jednu stranu prospěšná (v situacích, kdy trh nedokáže zajistit efektivní alokaci zdrojů), zároveň ale může mít negativní důsledky (vyšší ceny, zhoršení konkurenčního prostředí, aj.). Podle indikátoru PMR (Product Market Regulation), který je sestavován Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj každých pět let, převyšuje míra regulace ve Francii průměr Evropské unie. Od posledního zveřejnění indikátoru v r. 2013 došlo nicméně ve Francii k významným reformám, při příštím měření se proto pozice Francie pravděpodobně zlepší. Jak je však zmíněno v závěru, indikátor PMR má některá omezení, která je nutné brát v úvahu. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/01/Tresor_Economics_203_2017.pdf

Lucie Poulová

Struktura kapitálu českých akciových společností [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 4, s. 25-39

Analýza kapitálové struktury českých akciových společností v zemědělství, průmyslu a stavebnictví. Bylo zjištěno, že míra zadlužení firem se nemění, zadlužení se však liší mezi odvětvími i podle typu vlastnictví podniku. U dlouhodobého financování hraje dominantní roli základní kapitál doplněný nerozdělenými zisky, z cizích zdrojů pak bankovní financování. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.503>

Pojišťovnictví. Sociální péče

Battle of the benefits : Europe's welfare states

Bitva benefitů : evropské sociální státy

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9076, p. 21-23

Populistické evropské strany získávají hlasy tím, že nabízejí štedřejší sociální zabezpečení. Například v Polsku zavedla v r. 2016 vládnoucí strana Právo a spravedlnost program Rodina 500Plus, díky kterému získává druhé a další dítě v rodině měsíční příspěvek 500 zlotých (148 USD). Chudí rodiče dostávají příspěvek i na první dítě, takže osamělá matka pěti dětí dostane 2500 zlotých měsíčně, což není daleko od mediánového příjmu polských domácností po zdanění, a přitom nemusí pracovat. Liberální politici nejdříve program kritizovali, ale teď vidí, jak je populární, a začínají říkat, že si jej země může dovolit. I v jiných zemích (Maďarsko, Francie, Německo) místo tradičních levicových stran získávají body spíše populistické a nacionalistické strany právě díky svému důrazu na sociální zabezpečení, snížení nerovnosti a odmítání přistěhovalců.

Milan Šlapák, Martin Holub, Ladislav Průša

Determinanty odchodu do předčasného důchodu

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 6, s. 10-14

Statistika nově přiznaných předčasných důchodů vykazuje setrvalý podíl osob odcházejících do předčasného důchodu od r. 2006 a tento stabilní trend lze sledovat navzdory kontinuálnímu zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu. Článek identifikuje faktory, které utvářejí rozhodnutí o odchodu do předčasného důchodu v podmínkách ČR. Autoři se zaměřují také na skryté souvislosti mezi jednotlivými hlavními a vedlejšími důvody odchodu do předčasného důchodu a odhalují šest základních postojových charakteristik osoby, které determinují rozhodování. Jako nejvíce relevantní determinanty odchodu do předčasného důchodu byly zjištěny faktory týkající se pracovní situace osoby (problémy v práci, pracovní nadšení, možnost pracovat) a faktor zdraví.

Norbert Minn

Entgeltabrechnung 2018: Schwerpunkt Sozialversicherung : beitrags- und versicherungsrechtliche Änderungen zum Jahreswechsel 2017/2018

Vyúčtování úhrad pro rok 2018: téma - sociální pojištění : změny v legislativě odvodů a pojištění k přelomu roku 2017 a 2018

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 50, pril. Nr. 2 (38 S.)

Příspěvek podrobně představuje legislativní a správní změny, relevantní judikaturu, společná usnesení největších veřejnoprávních institucí sociálního pojištění o povinném pojištění zaměstnanců a aktuální výši příspěvků a úhrad na sociální a zdravotní pojištění v Německu pro r. 2018. Vzhledem ke konci volebního období Spolkového sněmu a momentální absenci nové spolkové vlády nejsou součástí článku dosud neschválené legislativní záměry.

Petr Tröster

K vývoji sociálního zabezpečení po II. světové válce

Správní právo, Sv. 50, (2017) č. 7-8, s. 472-487

Přehledový článek shrnuje vývoj sociálního zabezpečení na území naší republiky od r. 1945 do 90. let 20. století. Nejprve představuje vznik a zavedení národního (československého) pojištění po r. 1945, charakterizuje jeho zásady a novou koncepci sociální politiky i požadavky vycházející z ideálů národního pojištění. V další části popisuje vznik a zavedení veřejného zdravotního pojištění a jeho

změny od 1. ledna 1994, jeho účel a cíle i historický vývoj zdravotního pojištění u nás. Přináší přehled právní úpravy zabezpečení a financování zdravotní péče a charakterizuje změny vyplývající z procesu transformace systému sociálního zabezpečení platné od r. 1994. V samostatné části přibližuje organizační strukturu sociálního zabezpečení po r. 1989. - Poznámky.

Ladislav Průša

Nová kritéria hodnocení závislosti pro přiznání příspěvku na péči v Německu

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 6, s. 14-18

Autor nejprve stručně seznamuje s vývojem systému pojištění dlouhodobé péče v Německu (od r. 1995 je povinnou součástí systému sociálního pojištění) a poté se zaměřuje na kritéria pro stanovení potřeby péče. Jednotlivá kritéria jsou rozdělena do šesti modelů, které v různé míře ovlivňují stupeň péče (mobilita, kognitivní a komunikační dovednosti, chování a psychické problémy, péče o vlastní osobu, zvládání zdravotně podmíněných požadavků a uspořádání každodenního života). V závislosti na posouzení deficitů u uvedených kritérií je potřeba péče diferencována do pěti stupňů a klientovi je přiznán příspěvek na péči v jednom z těchto stupňů. V článku je podrobněji představen systém hodnocení jednotlivých podrobně nastavených kritérií.

Martin Potůček

Odborná komise pro důchodovou reformu, její činnost a výstupy

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 6, s. 19-23

Příspěvek přehledně shrnuje poslání, podobu, činnost a legislativní návrhy Odborné komise pro důchodovou reformu, která byla ustanovena v květnu 2014 a ukončila svoji činnost v listopadu 2017. Informuje o ustanovení a mandátu Odborné komise, orgánech komise a jejich zasedáních a charakteru spolupráce s MPSV a s ministerstvem financí. Rozebírá potřebu politických konzultací o povaze a podobě dalšího směřování penzijní reformy v ČR a kladně hodnotí podporu veřejné diskuse o důchodovém systému a jeho reformách ze strany komise. Následně představuje návrhy promítnuté do přijatých zákonů, přehled plnění konkrétních cílů a úkolů stanovených mandátem a závěry a doporučení Odborné komise k pokračování důchodové reformy. Autor zdůrazňuje nutnost podpory trvalého dialogu politiků napříč politickým spektrem v období přípravy reformy. - Poznámky.

Erika Pastoráková, Zuzana Brokešová, Jana Péliová

Proaktivní přístup k tvorbě soukromých důchodkových úspor : klíčové determinanty

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 6, s. 709-727

Mikroekonomická analýza důchodového spoření se zaměřením na odhalení znaků jednotlivců, kteří mají snahu se zajišťovat na období starobního důchodu prostřednictvím některé z dostupných forem penzijního spoření, tzn. zajistit si příjmy ve stáří také prostřednictvím vlastních úspor. Autorky identifikují klíčové demografické a socioekonomické faktory ovlivňující proaktivní přístup jednotlivců k tvorbě soukromých penzijních úspor a současně poukazují na skupiny osob s nízkou mírou zapojení, které mohou být v postproduktivním věku potenciálně ohroženy chudobou. Vycházejí z průzkumu Household Finance and Consumption Survey (HFCS) z r. 2010 realizovaného Národní bankou Slovenska u slovenských respondentů. Charakterizují také řešení otázky soukromého penzijního spoření v některých státech EU a poukazují na rozdíly v rozhodování se jednotlivců o zajištění na stáří ve zkoumaných zemích EU. - Poznámky.

Jan Přib

Přehled změn v sociálním pojištění v roce 2018

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 1-2, s. 32-39

V oblasti sociálního pojištění dochází v r. 2018 k podstatnějším věcným změnám a dále k periodickým změnám základních parametrů stanoveným nařízením vlády č. 343/2017 Sb. Autor postupně seznamuje se změnami v nemocenském pojištění, důchodovém pojištění a v pojištění na sociální pojištění. Informuje o zavedení dvou nových dávek nemocenského pojištění (dávka otcovské poporodní péče a dlouhodobé ošetřovné), změnách sazeb nemocenského a o stanovení nových redukčních hranic pro denní vyměřovací základ. Upozorňuje také na zavedení e-neschopenek od 1.1.2019. Dále rozebírá změny v důchodovém pojištění (stanovení důchodového věku, výpočet důchodů, zvýšení důchodů a účast OSVČ na důchodovém pojištění). Shrnuje změny u vyměřovacích

základů a pojistného na důchodové pojištění u OSVČ a dílčí věcné změny v pojistném na sociální pojištění. -- Viz také příspěvek v čas. Práce a mzda č. 1/2018, s. 32-34. -- Blíže k dávkám nemocenského viz čas. Daně a účetnictví bez chyb ... č. 2/2018, s. 58-62.

Tomáš Cipra, Radek Hendrych

Some forms of risk regulation in Solvency II [elektronický zdroj]

Některé formy regulace rizika v Solvency II

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 6, p. 722-743

Autoři se v příspěvku zabývají regulací rizika podle evropské směrnice Solvency II, která vstoupila v platnost v r. 2016. Konkrétně se zaměřují na upisovací riziko (underwriting risk) a na riziko selhání protistrany, tj. zajišťitele (reinsurers' default risk). Po krátkém úvodu představují různé modely v životním a neživotním pojištění vztahující se k upisovacímu riziku (modely publikované organizacemi GDV, CEA a IAA), způsoby určení škodních rezerv (technical provisions) a metody výpočtu kapitálu nutného pro pokrytí rizik spojených se škodními rezervami. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.638>

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Claudia Panster, Reiner Reichel, Christian Wermke

Kein Ort. Nirgends : Wohnungsnot in Deutschland

Žádné místo. Nikde : bytová nouze v Německu

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 249 (28.12.2017), S. 8-9

Počet lidí bez střechy nad hlavou v Německu od r. 2014 vzrostl o 150 procent na 860 tisíc osob. Politická reprezentace přitom problém bezdomovectví dlouho ignorovala a jednotlivé úrovně veřejné správy si odpovědnost za výstavbu sociálních bytů přehazovaly mezi sebou. Města jako Kolín nad Rýnem či Drážďany pocítují nyní jako chybu, že v minulosti zprivatizovala většinu svých bytových kapacit. Rovněž se ukazuje jako nefunkční stávající státní podpora sociální bytové výstavby, kterou developerské firmy po čase nahradí tržními půjčkami a své byty tím vyvážá z kategorie sociálního bydlení. I přes dílčí opatření řady měst tak bude počet sociálních bytů v absolutních číslech zřejmě dále klesat.

Tomáš Vašuta

Realitná horúčka? Bytový ošiaľ klesá na správnu teplotu : nehnuteľnosti

Trend, Sv. 27, (2017) č. 50-51, s. 58-60

Článek dokumentuje oživení realitního trhu na Slovensku se zaměřením na rezidenční nemovitosti od r. 2014 do současnosti, analyzuje příčiny stavebního a developerského boomu v daném období a na základě vyjádření odborníků posuzuje, zda na Slovensku hrozí vznik realitní bubliny. Jsou hodnocena rizika vývoje realitního trhu i očekávání pro r. 2018. Autor upozorňuje na limity současných developerských projektů spočívající zejména v nedostatečné výrobní kapacitě ve stavebnictví.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Ulf Sommer, Frank Specht

Die neue Wachstumsbremse : Fachkräfte gesucht

Nová brzda růstu : hledají se kvalifikované pracovní síly

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 1 (2.1.2018), S. 1, 4-5

Německo sužuje nedostatek kvalifikovaných pracovních sil. Dva ze tří inzerátů nabízejících zaměstnání jsou vypisovány z důvodu akutního nedostatku pracovníků, přičemž obsazení volného místa trvá v průměru 103 dní. Neobsazených míst bylo přitom na konci třetího čtvrtletí r. 2017 1,1 milionu. Řada ekonomů a zástupců zaměstnavatelských svazů vyjadřuje obavy, aby nouze o technické inženýry, programátory, elektrikáře či kvalifikované stavební dělníky nezpomalila hospodářský růst země. Artikulují proto požadavky na zastavení snah odborů a politiků o regulaci pracovní doby, na intenzivnější podporu dlouhodobě nezaměstnaných v začlenění se do pracovního trhu, navýšení míst ve školách a družinách a přijetí přistěhovalecké legislativy. -- K počtu neobsazených míst v koncernech

německého burzovního indexu Dax viz také článek na s. 5; k dopadu nedostatku pracovních sil na růst platů viz HB č. 3/2018 (4.1.2018), s. 9.

Dalibor Holý

Praha přitahuje vzdělané. Berou tu více : trh práce a sociální statistiky

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 11-12, s. 34-35

Seznámení s výsledky regionální analýzy strukturální mzdové statistiky za r. 2016 se zaměřením na hl. město Prahu. Autor analyzuje vztah mezi úrovní dosaženého vzdělání, průměrnou mzdou a strukturou regionální ekonomiky. Uvádí, že podíl, který tvoří mezi zaměstnanci vysokoškolsky vzdělaní, je v krajích ČR značně rozdílný a do velké míry je ovlivněn tím, zda v kraji je nebo není vysoká škola. Kromě Prahy je v krajích Čech podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců menší než na Moravě, kde jich je nejvíce v Jihomoravském kraji. Vysoké průměrné mzdy v Praze jsou dány především velkým podílem vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, vzhledem k vlivu vzdělání jsou tam mzdy nejvíce diferencované.

Lucie Bláhová, Anna Szabová

Švarcsystém ve světle nedávné judikatury

Daňový expert, Sv. 2017, č. 5 (prosinec)

Příspěvek na příkladu tří rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR dokládá vývoj v náhledu na problematiku „švarcsystému“ v období posledních dvou let. Autor hodnotí judikaturu NSS ve vztahu k této problematice jako vcelku jednotnou a uvádí, že výkladové problémy nezpůsobuje posouzení některého z dílčích znaků závislé činnosti (mezi něž lze zařadit především vztah nadřízenosti a podřízenosti, výlučnost vztahu a jednostrannou závislost, odpovědnost za odvedenou práci, způsob odměňování apod.), nýbrž právě posouzení různých kombinací těchto znaků ve vzájemné souvislosti. -- Viz také Daně a právo v praxi č. 12/2017, s. 42-45. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/12/01/A5ZA17053701.htm>

Olga Bičáková

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením : novela zákona. (2.)

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 13, (2018) č. 1, s. 5-7

Informace o změnách zákona o zaměstnanosti novelou č. 327/2017 Sb., která upravuje oblast zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Hlavním cílem je zajištění přehledného, administrativně jednoduchého systému podpory zaměstnávání těchto osob. V této části autorka představuje chráněný trh práce a podmínky dohody o uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce a příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce a změny v této oblasti. -- Viz také příspěvek v čas. Fórum sociální politiky č. 6/2017, s. 24-27. -- K tématu také viz čas. Národní pojištění č. 1/2018, s. 22-24.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 66, (2018) č. 1

Změny v zařazení prací ve veřejných službách a správě do platových tříd - I. část (s. 19-23); Další změny v oblasti pracovnělékařských služeb: pracovnělékařské prohlídky - II. část (s. 24-29); Výpočet srážek ze mzdy (z platu) v roce 2018 (s. 30-31); Přehled věcných změn v nemocenském pojištění (s. 32-34); Novinky v zaměstnávání osob se zdravotním postižením - novela č. 327/2017 Sb. (s. 38-44).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 13, (2018) č. 2

Nejdůležitější povinnosti zaměstnavatele podle zákoníku práce (s. 3-6); Náhrady cestovních výdajů nově - pro r. 2018 (s. 7-8); Srážky ze mzdy nově (s. 9-14); Zákon o zaměstnanosti - poskytování dávek, příspěvků, náhrad a odvodů od 1.1.2018 (s. 19-22); Změny v pracovnělékařských službách pro zaměstnavatele (s. 30-32); Vzdělávání zaměstnanců v BOZP (s. 33-36); Rozhodování o nárocích z kolektivních smluv (s. 37-40); Nemocenské pojištění po změnách - nemocenské dávky (s. 50-53); Dary a zápůjčky poskytované zaměstnancům (s. 64-66); Obce a veřejná správa z pohledu DPH (s. 67-69); Rezervy z daňového a účetního hlediska (s. 70-73).

Právo

Markéta Růžicková

Daňověprávní aspekty rozhodčího řízení

Daně a finance, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 40-43

S konáním rozhodčího řízení souvisí celá řada daňověprávních aspektů, jak na straně samotných zúčastněných stran, tak i z pohledu rozhodců. Článek nejprve pojednává o poplatcích za rozhodčí řízení a jejich charakteru (slouží k částečnému krytí všeobecných nákladů spojených s činností stálého rozhodčího soudu a zahrnují i odměnu rozhodcům), dále je pozornost věnována vztahu rozhodčího řízení, resp. činnosti rozhodců, k dani z přidané hodnoty a k dani z příjmů fyzických osob. - Poznámky.

Achim Kirchfeld, Hans-Ulrich Wilsing

Das Unternehmensrechtsjahr 2017

Rok 2017 pohledem podnikového práva

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 51-52, příl. č. 3, S. 1-2

Přehled klíčových legislativních změn a judikatury v německém obchodním, hospodářském, daňovém, insolvenčním a pracovním právu za r. 2017, jež jsou relevantní pro podniky a kapitálový trh. -- K legislativním změnám a judikatuře podle jednotlivých právních oblastí viz všechny ostatní články v příloze.

Joseph Stiglitz

Ein Angriff auf globale Patente : Joseph Stiglitz definiert das geistige Eigentum in Zeiten der globalen Weltwirtschaft völlig neu

Útok na globální patenty : Joseph Stiglitz zcela nově definuje duševní vlastnictví v časech globalizované světové ekonomiky

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 4 (5.1.2018), S. 64

Ekonom a nositel Nobelovy ceny J. Stiglitz kritizuje stávající restriktivní podobu ochrany duševního vlastnictví, již podle něj na úrovni Světové obchodní organizace a mezinárodních obchodních smluv prosadily vlivné lobby průmyslových koncernů vyspělých zemí. Země jako Indie, Brazílie či Jihoafrická republika však proti této nerovnováze už několik let vystupují, zejména v oblasti přístupu k patentům na medikamenty proti nemoci HIV/AIDS. Stiglitz tyto snahy podporuje s argumentem, že stávající hustá změť patentů a s nimi spojených restrikcí je nejen diskriminační vůči třetímu světu, ale představuje také brzdu pro další rozvoj lidského vědění obecně, neboť - často životně důležité - základní know-how se koncentruje v rukách jen několika hráčů a i výdaje na právní vymáhání patentů v řadě podniků již přesahují investice do výzkumu a vývoje.

Stanislav Klika

Interní audit GDPR : obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR)

Interní auditor, Sv. 21, (2017) č. 4, s. 4-7

Evropská unie přijala nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů; GDPR). Nařízení nabude účinnosti dne 25.5.2018 a nahradí tak dosavadní právní úpravu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Článek se zabývá interním auditem ochrany osobních údajů, zaměřením a postupem auditu. - Poznámky.

Josef Vedral

K novému zákonu o přestupcích

Správní právo, Sv. 50, (2017) č. 7-8, s. 411-446

Podrobný pohled na novou obecnou úpravu správního trestání. Autor se zabývá hlavními body nové úpravy přestupků obsažené v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Ta navazuje jak na úpravu obsaženou dříve v zákoně o přestupcích č. 200/1990 Sb., tak na judikaturu soudů ve správním soudnictví, která vycházela z obecného principu, podle kterého pro trestnost správních deliktů musí platit obdobná pravidla jako pro trestné činy. Na základě toho nová úprava přejímá některé instituty trestního práva hmotného i procesního. Autor rozebírá pojem přestupek,

objektivní odpovědnost a některé její souvislosti, osobní působnost, zánik odpovědnosti za přestupek uplynutím času a přechod odpovědnosti za správní delikt na právního nástupce. Detailně analyzuje podmínky pro ukládání správních trestů a řízení o přestupcích. - Poznámky.

Ondřej Horák

K proměně konceptu vlastnického práva od rakouských ústav do současnosti

Právník, Sv. 156, (2017) č. 12, s. 1109-1123

Příspěvek je věnován proměně pojmu a ochrany vlastnictví v českých zemích od 19. století do současnosti, zejména problematice nedílnosti, nedotknutelnosti a předmětu vlastnického práva. Jsou představeny východiska, koncepte a charakteristika vlastnictví. Dále autor přehledně shrnuje vývoj konceptu vlastnictví do r. 1918 (s důrazem na všeobecný občanský zákoník a prosincovou ústavu z r. 1867), vývoj po vzniku Československa do r. 1948 a následně vývoj v letech 1948-1989. Krátce zmiňuje také proměnu přístupu k vlastnictví po r. 1989. Autor charakterizuje proměny vývoje a směřování úpravy vlastnického práva a shrnuje, že vývoj osciloval mezi "uživatelskou" a "mocenskou" koncepcí vlastnictví (uživatelský přístup byl určující do poloviny 19. století a od 50. do 90. let 20. století) a nedotknutelnost se dá vztáhnout pouze k majetku vázanému na osobní sféru vlastníka. - Poznámky. -- Článek je součástí tematického čísla Prosincová ústava a střeoevropský konstitucionalismus dnes, připraveného v souvislosti s výročím 150 let od jejího přijetí.

Kateřina Frumarová

Narovnání - nově zavedený institut tzv. odklonu do řízení o přestupku

Správní právo, Sv. 50, (2017) č. 7-8, s. 457-471

Nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich č. 250/2016 Sb. se mimo jiné snaží provázat úpravu správně právní odpovědnosti s jinými systémy právní odpovědnosti, zejména s trestněprávní. Jedním z nově zavedených institutů do řízení o přestupku je institut narovnání, tedy jedna z forem tzv. odklonu. Právě odklony představují tradiční trestněprávní institut, jenž se nyní bude aplikovat i v řízení správně trestním. Autorka nejprve charakterizuje podstatu odklonu, jeho znaky a účel a představuje typologii odklonů v českém trestním právu. Poté rozebírá institut narovnání, který představuje jistou procesní alternativu k potrestání osoby, která se dopustila přestupku. Zaměřuje se na podmínky pro aplikaci institutu narovnání a na postup při realizaci narovnání a rozhodnutí o schválení dohody o narovnání. Věnuje se také dalším možným formám odklonu v řízení o přestupku. - Poznámky.

Jiří Žůrek

Nové povinnosti v ochraně osobních údajů

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 1 (leden), s. 54-58

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) přinese některé nové povinnosti a instituty, jež nejsou v současném znění zákona o ochraně osobních údajů zastoupeny či výslovně zmíněny. Článek blíže představuje zmíněné novinky i doporučení, jak by správci osobních údajů měli novým povinnostem dostát. Věnuje se zabezpečení osobních údajů, jeho prvkům a porušení zabezpečení osobních údajů (ohlašování porušení dozorovému úřadu, povinnost ohlašování případu porušení subjektu údajů) a posuzování rizika porušení zabezpečení. Rozebírá také povinnost provádět posouzení vlivu na ochranu osobních údajů s pravděpodobným následkem vysokého rizika pro práva a svobody fyzických osob a seznamuje s obsahem posouzení. Zmiňuje též ustanovení pověřence pro ochranu osobních údajů, požadavky na pověřence a jeho základní činnosti. -- Viz také čas. Daně a účetnictví bez chyb ... č. 1/2018, s. 48-51.

Milan Hulmák, Petr Bezouška

Obchodní podmínky, smluvní pokuty a jiná ujednání

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 7-11

Autoři představují judikaturu formulující obecný zákaz ujednání smluvních pokut v obchodních podmínkách spotřebitelských smluv a zamýšlejí se nad jejími závěry. Zvažují, zda uvedení ujednání o smluvní pokutě znamená bez zohlednění dalších okolností, že ujednání nebylo jasné a srozumitelné, a zda pouhá nejasnost a nesrozumitelnost má vést k závěru, že ujednání ve spotřebitelské smlouvě je nepřiměřené dle ustanovení občanského zákoníku. Posuzují přiměřenost (proporcionalitu) smluvní pokuty ve spotřebitelské smlouvě a předkládají některé zkušenosti ze zahraničí se zákazem nebo

omezením ujednání smluvní pokuty ve všeobecných obchodních podmínkách. Na základě zjištění se staví spíše na stranu kritiků uvedených soudních rozhodnutí. - Poznámky.

Jan Strnad

Plánování legislativní činnosti vlády

Správní právo, Sv. 50, (2017) č. 7-8, Legislativní příl. č. IV/2017, s. cxxvi-cxxxii

Autor objasňuje postup při přípravě plánů legislativních prací vlády ČR a formuluje některé názory, které by mohly přispět ke zkvalitnění plánování legislativní činnosti na úrovni vlády. Podrobněji představuje dokument plán legislativních prací vlády, jeho součásti a podklady pro sestavení a uvádí, že do něj patří návrhy ústavních zákonů, věcné záměry zákonů, návrhy zákonů, návrhy novel zákonů, návrhy nařízení vlády a návrhy novel nařízení vlády. Dále informuje o průběžném sledování plnění plánu legislativních prací vlády. Tabulka obsahuje příklad úkolů, uložených Plánem legislativních prací vlády na rok 2017 Ministerstvu financí. - Poznámky.

Marek Jošt

Vývoj legislativní úpravy nadací v České republice od roku 1990 do současnosti se zaměřením na transparentnost [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 4, s. 5-23

Historie existence českých nadací je oproti jiným zemím poměrně krátká - nadace začaly vznikat více po první světové válce, v 50. letech se však vlivem dějinných událostí rozvoj tohoto sektoru na několik desetiletí zastavil. Znovu vznik nadací umožnil hospodářský zákoník v r. 1990. Od r. 1990 upravovaly nadace postupně 4 zákony: hospodářský zákoník (1990-1991), občanský zákoník (1992-1997), zákon o nadacích a nadačních fondech (1998-2013) a nový občanský zákoník (2014-do současnosti). Autor v článku posuzuje vliv těchto zákonů na transparentnost nadací. Největší vliv na transparentnost nadací měl zákon o nadacích a nadačních fondech. Nový občanský zákoník sice nadacím v mnoha ohledech prospěl (vznikly jim nové možnosti získávání finančních zdrojů, zpřísnila se odpovědnost členů správní rady za škody způsobené nadací, aj.), zároveň ale byly například zmírněny podmínky pro povinný audit účetní závěrky. Různé výzkumy poukazují na nedostatečnou transparentnost českých nadací - podle autora je na vině zejména stát, který nevěnuje pozornost dodržování legislativy ze strany nadací. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.502>

Markéta Šlejharová

Změny v rozhodčím řízení a věcná příslušnost soudů

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 12, s. 60-63

Bližší k úpravě věcné příslušnosti soudu k rozhodování v řízeních upravených v zákoně o rozhodčím řízení dle novely č. 296/2017 Sb. v oblasti věcné příslušnosti v řízení o neplatnosti rozhodčí smlouvy a řízení o zrušení rozhodčího nálezu. Autorka přehledně shrnuje vývoj právní úpravy věcné příslušnosti soudu k rozhodování o přezkumu v rozhodčím řízení před nabytím účinnosti zákona o rozhodčím řízení č. 216/1994 Sb., po přijetí zákona i v důsledku harmonizační novely občanského soudního řádu od 1.1.2014. Dále upozorňuje na vyloučení rozhodování ve spotřebitelských sporech v důsledku novely č. 258/2016 Sb. s cílem zpřísnit ochranu spotřebitele v rozhodčím řízení jako slabší smluvní strany. Následně rozebírá důvody znovuzavedení věcné příslušnosti krajských soudů pro řízení o neplatnosti rozhodčí smlouvy a řízení o zrušení rozhodčího nálezu poslední novelou. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Matthias Nahm

Die wirtschaftliche Bedeutung auslandskontrollierter Unternehmen in Deutschland 2015

Hospodářský význam podniků v Německu ovládaných ze zahraničí v roce 2015

WISTA, Jg. 2017, Nr. 6, S. 26-39

Příspěvek nejprve představuje vývoj statistických ukazatelů o podnicích v Německu ovládaných ze zahraničí v letech 2009 až 2015 (tzn. počet subjektů, počet zaměstnanců, výše obrátu, hrubého produktu, investic a regionu původu jejich majitelů). Následně je srovnává s výsledky podniků kontrolovanými tuzemskými subjekty za r. 2015 a blíže analyzuje jejich zahraničněobchodní aktivity podle vybraných odvětví. Autor dochází k závěru, že z 27 698 subjektů se zahraničními majiteli či

většinovými vlastníky jich bylo 60 % napojeno na mateřské subjekty ze zemí Evropské unie, přičemž všechny tyto korporace vykazovaly oproti svým tuzemským protějškům vyšší objem dovozu než vývozu. - Poznámky.

Lisa Reinheimer

Harmonisierter Verbraucherpreisindex zu administrierten Preisen

Harmonizovaný index spotřebitelských cen vztahený k administrovaným (tj. státem ovlivnitelným) cenám

WISTA, Jg. 2017, Nr. 6, S. 48-59

Článek předkládá metodiku zjišťování administrovaných cen a jejich definici, jež v rámci projektu "Studie proveditelnosti k administrovaným cenám" vyvinul německý Spolkový statistický úřad. Jádrem článku je přehled nástrojů a pravidel ovlivnění cen státem, které mají sloužit ke konsistentnímu užívání definice administrovaných cen. Autorka také popisuje různé možnosti utváření zpravodajského systému k vývoji cen a poskytuje pokyny k interpretaci výsledného indexu. Výsledek projektu německých statistiků má přispět k diskusi na úrovni Evropské unie o zavedení jednotných standardů pro zjišťování administrovaných cen jednotlivých zboží a služeb. - Poznámky.

Many happy returns

Hodně dobrých výnosů

The Economist, Vol. 426, (2018) No. 9073, p. 55

Studie NBER, publikovaná v prosinci 2017, je dílem pěti ekonomů (Oscar Jorda, Katharina Knoll, Alan Taylor, Dmitry Kuvshinov, Moritz Schularick) z významných německých a amerických institucí. Léta se zabývali rozsáhlým sběrem historických makroekonomických a finančních dat a výsledkem jejich výzkumu je zjištění měr výnosu z důležitých druhů aktiv, a to za 16 vyspělých zemí v období 1870-2015. Vedle základních zjištění o výnosnosti bydlení, akcií, krátkodobých poukázek a dluhopisů pomáhá práce odpovědět na některé naléhavé ekonomické otázky, jako je záhada klesajících úrokových sazeb či problém nerovnosti.

By Robin Wigglesworth

Mapping the economy in real time

Mapování ekonomiky v reálném čase

Financial Times, Vol. 2018, No. 39694 (1.2.2018), p. 7

Digitální informace poskytují okamžité signály o hospodářské činnosti. Záplava velkoobjemových dat se tak stává klíčem ke zjišťování výkonnosti firem, odvětví nebo celých ekonomik. Tato alternativní měřítka by podle některých expertů mohla vytvořit mapu ekonomických trendů v reálném čase, vedle které by současné údaje vypadaly archaicky. Podle skeptiků však alternativní soubory dat nikdy nebudou tak přesné jako oficiální údaje.

Elisabeth Niejahr, Gregor-Peter Schmitz

Neues Deutschland : Einwanderung

Nové Německo : přistěhovalectví

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 53, S. 40-45

Humor, jídlo, sociální stát, povědomí o historii - migrace změnila Německo. I tam, kde by to nikdo nečekal.

Olivia A. Bodnar, Achim Buchwald, John P. Weche

The identification of up- and downstream industries using input-output tables and a firm-level application to minority shareholdings

Identifikace dodavatelského a navazujícího průmyslu použitím tabulek vstupů a výstupů a její aplikace na firemní úrovni na menšinové vlastnické podíly

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 237, (2017) No. 6, p. 499-525

Autoři článku rozebírají metodu identifikace dodavatelského a navazujícího průmyslu v meziodvětvových databázích pomocí tabulek vstupů a výstupů. Tato metoda byla dosud ve výzkumu používána především na data podniků v USA, přičemž ambicí článku je ji dále rozvinout a aplikovat na agregované údaje Eurostatu o průmyslu v Evropské unii z let 2008 až 2011. Autoři metodu testují na časové konzistenci obchodních toků mezi jednotlivými průmyslovými sektory a na míře ovlivnění

hospodářské soutěže nestrategickými menšinovými vlastnickými podíly ve vertikálně provázaných průmyslových koncernech. - Poznámky.

Účetnictví

Thomas Schildbach

Fair value accounting, Marktinformation und Abschlussprüfung

Účtování podle přiměřené hodnoty, tržní informace a audit

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 51-52, S. 3005-3011

Autor kriticky hodnotí v současnosti módní metodický přístup v účetnictví, tzv. účtování podle přiměřené hodnoty (fair value accounting, FVA). Poukazuje na okolnost, že tento přístup počítá s ideálními tržními podmínkami pro určení účetní hodnoty daného statku. Na druhé straně uznává, že FVA otevírá nové možnosti pro brzké zohlednění zisků. To však primárně slouží pouze manažerům podniků, jejichž příjem závisí právě na aktuálních ziscích a akciových kurzech. Čtenáři účetních závěrek založených na FVA naopak vyšší informační hodnotu neposkytuje, což znesnadňuje i práci auditorů. Z toho důvodu autor považuje za užitečnější účetní závěrky sestavené podle klasického aktuálního účetnictví, které se omezuje na ověřitelné zprávy o minulých transakcích, jež zároveň jejich užití v budoucích spekulacích přenechává dalšímu úsudku analytiků a jiných uživatelů. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Mariana Peprníčková, Lucie Jandová

Míra kreativního účetnictví v praxi českých účetních jednotek [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 12 (2017), č. 4, s. 57-86

Autorky se zabývají problematikou kreativního účetnictví - shrnují aktuální zahraniční výzkumy na toto téma a dále provádějí vlastní výzkum realizovaný metodou dotazníkového šetření mezi respondenty různých finančních profesí v ČR. Na rozdíl od zahraniční literatury nevnímají respondenti kreativní účetnictví negativně, a ani účetní závěrky nevnímají jako nespolehlivé. Ani jedna z metod se v českých podnicích nevyužívá významněji více než jiná. Nejčastěji se respondenti zaměřují na oblast výsledovky. Ke kreativnímu účetnictví se uchylují spíše velké společnosti ze sektoru obchodu, nejméně naopak malé společnosti ze sektoru služeb. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.505>

David Bauer

Ohlédnutí za schvalováním účetních závěrek vybraných účetních jednotek - vyhodnocení

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 4, s. 2-8

Autor v článku shrnuje vývoj počtu neschválených účetních závěrek vybraných účetních jednotek v letech 2014-2016. Počet neschválených účetních závěrek klesá. Důvody pro neschválení mohou být formální, věcné či pro uplynutí času. Účetní jednotky mají možnost specifikovat v CSÚIS (centrální systém účetních informací státu), kvůli jakým nedostatkům v účetnictví závěrka nebyla schválena, mnohdy tak však nečiní, popř. uvádějí pouze obecné skutečnosti, z nichž nelze vyčíst konkrétní důvody vedoucí k neschválení. - Poznámky. -- Pokračování z čísla 3/2017.

Karel Janda

Účetní závěrka spolku

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 13, (2018) č. 1, s. 63-66

Článek se podrobně věnuje specifikům zpracování účetní závěrky spolku. Nejprve je shrnuta právní úprava obsahu a způsobu zpracování účetní závěrky, její účel, součásti a požadavky na informace v účetní závěrce. Poté autor popisuje jednotlivé etapy procesu sestavování účetní závěrky: přípravnou fázi a její kroky; uzavírání účtů a jeho postup; zpracování účetní závěrky; dále její schvalování oprávněným orgánem; zveřejňování účetní závěrky spolku ve sbírce listin spolkového rejstříku a její archivaci po dobu deseti let.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor**Sv. 24, (2017) č. 10**

Dlouhodobý hmotný majetek (s. 10-11); Výnosy (s. 12-14); Zásoby (s. 14-17); Mzdy (s. 18-20); Deriváty (s. 21-23); Rezervy (s. 23-26); Časové rozlišení (s. 27-29); Ověření poměru dluhu územního celku k průměru jeho příjmů za poslední čtyři rozpočtové roky (s. 30-31).

Účetnictví v praxi**Sv. 18, (2018) č. 1**

Legislativní novinky roku 2018 - v daňové a účetní oblasti (s. 4-9); DPH v judikátech Soudního dvora Evropské unie (s. 10-13); Řešení paušálních výdajů v daňovém přiznání za rok 2017 v příkladech (s. 16-21); Přehled o změnách vlastního kapitálu v účetní závěrce (s. 22-29); Změny ve mzdové oblasti od 1.1.2018 (s. 30-34); Vybrané transakce s pohledávkami v cizí měně (s. 35-40).

Veřejná správa

Tomáš Hrstka

Nová podoba obecně závazných vyhlášek o regulaci hazardu

Moderní obec, Sv. 23, (2017) č. 11, s. 55-56

Autor v souvislosti s účinností zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, a posunem praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v posuzování narušení hospodářské soutěže obecně závaznými vyhláškami regulujícími čas a místo pro povolené provozování hazardu shrnuje doporučení pro obce, jak na tyto změny v hazardních vyhláškách reagovat. Zdůrazňuje vliv nového rozdělení pravomocí mezi ministerstvo financí a obce (obce vydávají tzv. povolení k umístění herního prostoru na žádost držitele základního povolení) a konkretizuje kritéria pro povolení umístění herního prostoru v hazardové vyhlášce, která jsou ze strany ÚOHS prakticky nenapadnutelná. Upozorňuje také na skutečnost, že hazardové vyhlášky obsahující výčty provozoven jsou napadány ze strany ÚOHS a stávají se předmětem soudních sporů, zatímco obecně závazné vyhlášky regulující hazard umožňují obecnímu úřadu vykonávat náležitě svou novou pravomoc a jsou i přezkoumatelné v rámci odvolání.

Vlastimil Fidler

Problematika změn smlouvy podle nového zákona. (IV.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 1 (leden), s. 19-21

Jednou ze stěžejních částí regulace veřejných zakázek je problematika změn smlouvy (podle úpravy § 222 zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb.). Změna závazku je postupem, který zadavatel používá v případech, kdy je nutné měnit plnění upravené ve smlouvě. V této závěrečné části se autor věnuje specifikům změny závazku u veřejné zakázky malého rozsahu a překročení tohoto režimu, změnám smlouvy, která byla uzavřena v režimu výjimky, a problémům spojeným s počítáním hodnoty změny. Poté řeší situaci, kdy zadavatel nemůže provést změnu závazků. Doporučuje, aby zadavatelé používali ustanovení týkající se změny smlouvy velmi obezřetně, a zdůrazňuje, že zákonné důvody pro změnu smlouvy je třeba vykládat restriktivně.

Adéla Havlová, Ondřej Čurilla

Předběžná tržní konzultace - cesta ke správnému zacílení zadávacího řízení

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 1 (leden), s. 4-10

Předběžná tržní konzultace je upravena v § 33 zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. Autoři se věnují vybraným otázkám konzultací s více dodavateli, které umožňují zadavateli otevřeně a přímo zjistit aktuální možnosti trhu, vyjasnit si vlastní záměr a získat informace k optimálnímu nastavení zadávacích podmínek. Identifikují účel předběžné tržní konzultace, rozebírají způsob jejího vedení a přípravu konzultace. Poté se zaměřují na vyhodnocování výstupů konzultace, pořizování záznamu a promítnutí konzultace do zadávací dokumentace. Upozorňují, že při realizaci předběžné tržní konzultace je třeba dbát na zachování jejího účelu a principů obecně platných podle ZZVZ, tak aby nedošlo k znehodnocení výstupů nebo k zatížení budoucího zadávacího řízení vadou.

Michal Čigáš

Registru osob je pět let

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 11-12, s. 10

V r. 2017 uběhlo pět let od zahájení provozu základních registrů, jednou ze součástí je registr osob (ROS), který eviduje právnické osoby, podnikající fyzické osoby a orgány veřejné moci. Jeho cílem bylo soustředit evidence osob do centrálního informačního systému. Příspěvek informuje o získávání a využívání údajů z ROS, službách, které registr nabízí a o přínosech ROS pro poskytování služeb veřejné správy a e-governmentu. Upozorňuje také na překážky sdílení dat v rámci systému základních registrů a na nutnost nové koncepce rozvoje a financování registrů (nejnaléhavěji jejich hardwarové platformy).

By Leo Feler and Mine Z. Senses

Trade shocks and the provision of local public goods

Obchodní šoky a poskytování veřejných statků místní samosprávou

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 101-143

Autoři se zabývají vlivem obchodních šoků na velikost místních samospráv a schopnost poskytovat veřejné statky. V některých oblastech USA dochází kvůli zvýšenému dovozu ze zahraničí (zejména z Číny) k poklesu poptávky po práci a útlumu ekonomické aktivity i cen nemovitostí. Místní samosprávy jsou financovány prostřednictvím daní z nemovitostí a obratu, pokles ekonomické aktivity i cen nemovitostí pro ně tedy znamená nižší příjmy do veřejných rozpočtů. To posléze může ovlivnit i schopnost místních správ poskytovat veřejné statky. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 29, (2018) č. 1

Slavné Mattoniho lázně vstávají z popela - lázně Kyselka (s. 2-5); Hezké budovy problémy měst nevyřeší (s. 6-7); Milan Vlček: Většina rozhodnutí radnice je výsledkem systematické vysvětlovací práce s veřejností (s. 8-11); Vzdělávací projekt Zastupitel v kurzu pokračuje kurzem k veřejným zakázkám (s. 12-13); Všechno, co jste chtěli vědět o elektronické identitě, ale neměli jste se koho zeptat...(s. 14); Republika, naše vlast. Část 11. Katedrála sv. Víta (s. 15-18); Ministerstvo vnitra vyhlásilo dotace na prevenci kriminality a bezpečnostní dobrovolníky pro rok 2018 (s. 19); Ředitelka muzea se musí otáčet (s. 20-21); Péče o stromy může být vhodným novoročním předsevzetím (s. 22-24); P. Augustin Ján Kováčik: Pohraničí se změnilo k lepšímu. Duchovní bída je důsledek totality - rozhovor s převorem kláštera v Teplé (s. 26-28).

Veřejná správa

Sv. 29, (2018) č. 2

Přívětivé úřady v obcích II. typu: Klášterec nad Ohří zabodoval s participativním rozpočtem, Starý Plzeňec sází na mobilní aplikace (s. 2-5); Česká města se pustila do boje proti byznysu s chudobou - bezdoplatkové zóny (s. 6-9); V Českých Budějovicích vznikla výjimečná stavba z architektonické soutěže (s. 10-13); Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě (s. 15-18); Výsledky projektu rozvoje veřejné správy za rok 2017 (s. 19-21); Dvanáct let zkušeností se systémem managementu jakosti (s. 22-23); Jan Záhořík: Migrace se logicky stává jednou z našich linií (s. 26-28); Školní metodická prevence (s. 29).

Veřejné finance. Rozpočet

Jan Pulda

A legal analysis of Greek crisis of 2015 and beyond

Právní analýza řecké krize z roku 2015 a jejích hlubších souvislostí

Scientia et Societas, Vol. 13, (2017) No. 3, p. 35-42

Analýza řecké dluhové krize z r. 2015 prizmatem legislativy Evropské unie i pravidel vyplývajících ze členství v Mezinárodním měnovém fondu. Autor zkoumá přípustnost řeckou vládou zvažovaných dlužních úpisů (tzv. IOUs), nouzových úvěrů ELA poskytovaných Evropskou centrální bankou

řeckým bankám, kapitálových kontrol a plánu sanace řeckého bankovníctví. Pozornost je také věnována otázce právního rámce, který by umožňoval členskému státu EU opuštění měnové unie. - Poznámky.

Eva Tomášková

Hodnocení veřejných výdajů

Daně a finance, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 24-29

Příspěvek se zabývá problematikou hodnocení nakládání s veřejnými výdaji. Autorka vymezuje způsoby hodnocení veřejných výdajů uvedené v zákoně o finanční kontrole ve veřejné správě č. 320/2001 Sb. a rozšiřuje je o další možná hodnotící kritéria. Blíže představuje účelnost, efektivitu (hospodárnost) a efektivnost (účinnost) jako hlavní kritéria pro posuzování projektů hrazených z veřejných výdajů, mezi další patří spravedlnost, celková výše nákladů, odpovědnost a míra zasahování. Zdůrazňuje, že při hodnocení veřejných programů by měla být zohledněna všechna zmiňovaná kritéria. Poté aplikuje představený teoretický přístup na měření efektivity a efektivnosti u místních poplatků z vybraných činností a služeb. Autorka uvádí, že hodnocení projektů realizovaných z veřejných výdajů může být uskutečňováno buď odborníky nebo veřejností a může mít podobu interního či externího auditu. - Poznámky.

Věra Kameníčková

Hospodaření obcí v roce 2016

Moderní obec, Sv. 23, (2017) č. 12, s. 20-21

Autorka analyzuje vývoj stavu obecních rozpočtů v r. 2016 v ČR (obcí bez Prahy). Uvádí, že se v daném období značně snížil objem investičních transferů, avšak kapitálové výdaje poklesly ještě výrazněji. Mírně se zvýšily příjmy obcí z prodeje majetku, zvýšil se také podíl kapitálových příjmů až na úroveň z r. 2010. Podstatně klesl dluh obcí a naopak vzrostl objem peněz, které obce mají na bankovních účtech. Dále se zaměřuje na investiční dotace, které vývoj hospodaření obcí v r. 2016 ovlivnily nejvýrazněji. V závěru krátce představuje údaje o hospodaření obcí od ledna do září 2017.

Ruth Berschens

Oettingers Kampf : EU-Finanzierung

Oettingerův boj : financování Evropské unie

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 7 (10.1.2018), S. 8

Evropský komisař pro rozpočet G. Oettinger by chtěl mít schválený finanční rámec na příští sedmileté rozpočtové období EU (2020-2027) ještě před volbami do Evropského parlamentu v r. 2019. Zda se to podaří, je však podle článku velmi nejisté, neboť Evropská komise zároveň usiluje o navýšení objemu evropského rozpočtu ze současných 1,03 na 1,1 a více procent HDP Unie. Kromě toho odpadne spolu s odchodem Velké Británie jeden z největších čistých plátců do společné kasy. Proti navyšování odvodů do unijního rozpočtu se vyslovuje již Rakousko, na druhé straně země Visegrádské čtyřky a další východní členové EU odmítají škrt v kohezních fondech. Sám Oettinger výrazné zásahy do těchto transferů odmítá s poukazem na přetrvávající rozdíly v příjmech obyvatelstva různých členských států EU, přičemž Evropská komise nechce krátit ani zemědělské dotace. Najít shodu a zároveň vytvořit finanční kapacity na programy spojené s obranou, digitalizací a azylovou politikou tak bude obtížné.

Akira Kamiguchi

Unemployment, fiscal stimulus policy, and debt sustainability in an endogenous growing economy
Nezaměstnanost, fiskální stimulační politika a udržitelnost dluhu v endogenně rostoucí ekonomice

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 4, p. 341-360

Autor zkoumá z teoretického pohledu vztah mezi stimulační fiskální politikou, udržitelností veřejného dluhu a účinky této politiky na ekonomický růst a míru nezaměstnanosti. Pracuje s modelem, ve kterém jsou vybírány daně z příjmů ze závislé činnosti mladých lidí a z úrokových příjmů starších osob, přičemž část vybraných daní je využita k subvencím, které jsou poskytovány mladým lidem s cílem podpořit agregátní poptávku. V modelu je zakomponováno i vyjednávání odborů o výši mezd. - Poznámky.

Je.A. Judin

Upravlenije gosudarstvennym dolgom v Germanii: finansovyj mechanizm i rezul'taty

Řízení státního dluhu v Německu: finanční mechanismus a výsledky

Finansy, Sv. 2017, no. 9, s. 57-63

Autor upozorňuje na naléhavost problému snižování veřejného dluhu v Německu, který zahrnuje zadluženost federálního rozpočtu, rozpočtů spolkových zemí, místních samosprávných orgánů a federálních mimorozpočtových fondů. Rozebírá metodu "dluhové brzdy", která umožňuje orgánům státní správy regulovat výši finančních půjček. Zdůrazňuje, že ke korigování úrovně půjček pomocí cyklické složky a dalších ukazatelů dochází v závislosti na růstu nebo poklesu objemu hrubého domácího produktu v daném finančním roce. Podle autora má německá metodika řízení státního dluhu své zastánce i odpůrce. V článku jsou dále uvedeny ukazatele, vyjadřující dynamiku státního dluhu v období 1995-2015.

Věra Kameníčková

Zadluženost obcí v roce 2016

Moderní obec, Sv. 23, (2017) č. 11, s. 20-21

Komentář k vývoji hospodaření obcí ČR (bez Prahy) v r. 2016 s detailním pohledem na dynamiku jejich zadlužení. Celkový dluh obcí poklesl o 10 %, nejrychleji dluh snížily obce s počtem obyvatel 1 - 5 tisíc (o 15 %) a nejnižší dynamiku poklesu vykázal dluh nejmenších obcí (2 %). Autorka upozorňuje na značné rozdíly ve využívání dluhových nástrojů mezi jednotlivými velikostními kategoriemi obcí a uvádí, že nejmenší obce mají sice nejnižší podíl na objemu dluhu, avšak jsou dluhem ohroženy nejvíce. Hodnotí též vývoj dluhu obcí z pohledu limitu rozpočtové odpovědnosti a charakterizuje zadlužení obcí na hlavu v jednotlivých krajích. Grafy znázorňují výši dluhu obcí v přepočtu na obyvatele a dluh v r. 2016 v přepočtu na obyvatele obcí v jednotlivých krajích ČR.

Zemědělství

Christoph Kapalschinski

Keimende Hoffnung : nachhaltiger Kakao

Klíčící naděje : trvale udržitelné kakao

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 3 (4.1.2018), S. 20-23

Přední světoví zpracovatelé kaka, podniky Mondelez a Barry Callebaut, spouštějí rozvojové programy na podporu trvale udržitelného pěstování kakaových bobů v západoafrických zemích. Cílem je kromě snahy o vyšší výnos a uspokojení poptávky eliminace dětské práce a chudoby, která vyhání africké zemědělství z venkova do měst. Tyto koncerny se ale tváří v tvář africké realitě neomezují jen na odborná školení rolníků, ale musejí také investovat do výstavby hospodářské infrastruktury. Autor přináší reportáž o předběžných výsledcích těchto snah v Ghaně. -- K tématu rozhovor s předsedou představenstva koncernu Barry Callebaut, A. de Saint-Affrique, na s. 21; k obdobnému projektu společnosti Henkel zaměřenému na pomoc pěstitelům palm olejových viz článek na s. 23.

By Alan Beattie

Ploughing a new course

Vyorávání nové brázdy

Financial Times, Vol. 2018, No. 39679 (15.1.2018), p. 7

Po desítky let se zemědělská politika ve Velké Británii soustředila na dotování farmářů. Poté, co se Británie připojila v r. 1973 ke Společné zemědělské politice, bylo zemědělství rovněž chráněno před zahraniční soutěží dovozními cly. Až Británie odejde z EU, mohou přijít farmáři o řadu výhod, na které spoléhali. Vláda se bude muset rozhodnout, jaký druh zemědělské ekonomiky bude podporovat. Bude také muset jednat jako prostředník mezi mocnými zájmovými skupinami a širší zemědělskou obcí, která není tak dobře organizovaná.

Anna Brzozowska, Dagmara Bubel, Antonina Kalinichenko, Larysa Nekrasenko

Transformation of the agricultural financial system in the age of globalisation

Přeměna zemědělského finančního systému v éře globalizace

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 63, (2017) No. 12, p. 548-558

Příspěvek zkoumá výhody a rizika související s finanční globalizací se zaměřením na její dopad na

finanční politiku evropského zemědělství. Autorky charakterizují finanční globalizaci, hospodářské faktory, které ovlivňuje, a popisují kanály, kterými finanční globalizace působí na hospodářský růst. Upozorňují na rizika globalizace kapitálových toků a finanční otevřenosti pro vznik finančních krizí. Poté identifikují podmínky fungování a změny finančního systému v zemědělství v podmínkách globalizace finančních trhů v evropských státech, zvláštní pozornost věnují situaci v Polsku a na Ukrajině.

Životní úroveň

Bert Losse, Katharina Matheis

Prinzip Darmstadt : Exklusivreport

Prinzip Darmstadtu : exkluzivní zpráva

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 49, S. 30-40

Velký test měst časopisu WirtschaftsWoche ukazuje, kde se dá v Německu nejlépe pracovat, žít a investovat a které faktory jsou pro úspěch města rozhodující. Tabulky pořadí sedmdesáti největších německých měst podle faktorů týkajících se práce, hospodářství, nemovitostí, kvality života, výzkumu a kreativních služeb.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 12 (17.1.2018)

Češi bohatnou: ekonomice se daří a začíná to být vidět i v peněženkách Čechů. Jejich reálné příjmy vzrostly loni ve třetím čtvrtletí meziročně o 1,3 procenta. Češi bohatnou výrazně rychleji, než je průměr EU (s. 2); Díky mírnějším podmínkám dosáhne na osobní bankrot více dlužníků - připravovaná změna v podmínkách oddlužení s cílem dostat dlužníka z dluhové pasti (s. 13).

Ostatní

Andreas Macho

Der Trump aus Prag

Trump z Prahy

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 48, S. 30-33

Podle autora článku chce český miliardář a populist Andrej Babiš vést svou zemi jako firmu, bez ohledu na Brusel a daleko od idejí liberální Evropy. Vítěze voleb a nového premiéra Babiše přirovnává k americkému prezidentovi D. Trumpovi. Autor zmiňuje Babišovy investice v Průhonicích, německém Wittenbergu, kauzu Čapí hnízdo, téma uprchlických kvót a další.

By Joshua Hyman

Does money matter in the long run? : effects of school spending on educational attainment

Záleží na penězích v dlouhém období? : vliv výdajů na školství na dosažené vzdělání

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 256-280

Autor se v článku zabývá tím, jak zvýšené výdaje na vzdělávání na úrovni základních škol ovlivňují pozdější přihlašování se na vysoké školy a jejich úspěšné dostudování. K výzkumu byla použita data z reformy financování škol, ke které došlo v americkém Michiganu v r. 1994. Bylo zjištěno, že zvýšené prostředky na vzdělávání na úrovni ZŠ skutečně vedou k pozdějším pozitivním dopadům - počty přihlášek na vysoké školy se zvýšily o 7 %, jejich dokončení pak o 11 %. Dále autor zkoumá, v jakých oblastech ke zlepšení došlo (v chudších či v bohatších, v městských či příměstských, apod.). - Poznámky.

Jens Münchrath

Kampf der Systeme : Europas neue Einsamkeit

Souboj systémů : nová osamocenosť Evropy

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 250 (29.12.2017), S. 44-47

Podle článku byl rok 2017 ve znamení vzestupu autoritářských režimů či způsobu vládnutí v kombinaci s tržním hospodářstvím nebo jeho prvky. Zejména Čína dává čím dál zřetelněji najevo, že chce zejména pro rozvíjející se a rozvojové země představovat alternativu k západním pluralitním demokraciím, které se v uplynulých měsících spíše utápěly ve vzájemných sporech ohledně brexitu, uprchlické krize či financování NATO. Tendence k potlačování dělby moci, pluralismu a právního státu lze navíc pozorovat i v řadě dosud demokratických zemí, jako je Turecko, ale i ve východních členských státech EU. Evropský model sociálního státu a otevřené společnosti sice podle autora nadále představují nejlepší možnou odpověď na problémy kapitalismu a globalizace, naplnění fukuyamovské teze o konci dějin a trvalé dominanci liberální demokracie se ale přinejmenším odkládá. -- K tématu viz také rozhovor s americkým politologem F. Fukuyamou na s. 48-51.

By Nicholas Lawson

Liquidity constraints, fiscal externalities, and optimal tuition subsidies

Omezení likvidity, fiskální externality a optimální výše stipendií

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 4, p. 313-343

Odborná literatura odůvodňuje poskytování stipendií na vzdělávání dvěma hlavními skutečnostmi: vznikem pozitivních externalit při vzdělávání a nedostatečnou likviditou na trzích se studentskými půjčkami. S růstem dosaženého vzdělání se zvyšují mzdy, a tím rostou i vybrané daně. Dané prostředky může stát posléze použít na jiné účely. Tyto vnější výhody však lidé neberou v úvahu při rozhodování o dalším studiu, a dochází tak k nedostatečným investicím do vzdělávání. Stipendium dokáže vyřešit problém pozitivní externality, nárůst daňových příjmů dále převyší prostředky, které stát vynaloží na subvence. Autor s využitím dat z USA zakomponovává oba faktory (externality, nedostatečnou likviditu) do strukturálního modelu a zjišťuje, že rozhodujícím důvodem pro poskytování stipendií je vznik externalit. Optimální výše stipendia je vyšší, než odpovídá mediánu velikosti stipendií v USA. - Poznámky. -- K tématu fiskálních externalit od stejného autora v čísle viz také příspěvek na s. 281-312.

Zia Akhtar

NAGPRA and commodification of cultural property : a legal mechanism to prevent its transfer to Europe and return to the native nations

NAGPRA a komodifikace kulturního dědictví : právní mechanismus pro prevenci přesunu kulturního dědictví do Evropy a pro jeho návrat původním obyvatelům

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 10, p. 374-387

V průběhu předchozích staletí docházelo k přesunu předmětů spojených s kulturou domorodých obyvatel USA do evropských muzeí. Ve 20. století vznikly v USA zákony na ochranu kulturního dědictví původních obyvatel, z nichž nejvýznamnějším je NAGPRA (Native American Graves Protection and Repatriation Act). Tento zákon přijatý v r. 1990 vydláždil cestu pro návrat ostatků předků domorodých obyvatel, jejichž místo odpočinku bylo narušeno. NAGPRA, stejně jako úmluvy UNESCO a UNIDROIT, nicméně neumožňují návrat kulturního dědictví ze zahraničí. Autor v článku diskutuje o vzniku mezinárodního rámce, na základě něhož by mimo jiné mohly být ukládány sankce, pokud je odcizené kulturní dědictví uchováváno či prodáváno za účelem peněžního prospěchu. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 2

Koruna nabere na síle: česká měna mohutně dotahuje ztráty, které jí přinesl více než tříletý intervenční režim ČNB. Loni patřila mezi nejvíce posilující měny a zpevňovat bude i letos. Na konci roku má euro stát méně než 25 korun - téma čísla (s. 12-21); Úroky letos zvedneme dvakrát - rozhovor s Jiřím Rusnokem, guvernérem ČNB (s. 22-29); Důvěra, nedůvěra, miliardy už má Babiš jistě - rozpočet ČR na r. 2018 (s. 34-35); Česko: země Čapím hnízdům zaslíbená: Čapí hnízdo není mezi žadateli o peníze

zdaleka jediným "malým podnikem" s vazbou na velký byznys (s. 36-37); Firmy ručí i za snubní prsteny svých zaměstnanců: za ztrátu nebo poškození věci na pracovišti náleží zaměstnancům odškodné (s. 54-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 3**

10 bodů Aleny Schillerové: vůbec poprvé obsadila post českého ministra financí žena. Alena Schillerová rozumí správě daní, resort je však obsáhlejší - téma čísla (s. 12-23); Vládní investice: nejvíc se utrácelo během krize - jak investovaly české vlády od r. 2003 (s. 34-36); Prezidenti ovlivňují ekonomiku víc, než jim přísluší - vybraní českoslovenští a čeští prezidenti (s. 40-41); Saúdskoarabská miliardaři skončili v pětihvězdičkovém kriminále - upevňování moci korunního prince M. bin Salmána (s. 42-43); Advokáti chtějí radit on-line, základní úkony bude možné nakoupit v e-shopech: česká advokacie se snaží přizpůsobit novým technologiím. Plánuje třeba elektronickou matriku (s. 52-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 4**

Byty v roce 2018 - velký přehled projektů, které jdou letos v Praze na trh a Brno v cenách bydlení dohání Prahu - téma čísla (s. 14-27); Sídlo prezidenta mezi tradicí a penězi: hospodaření na Pražském hradě je lukrativní záležitostí, ročně se zde protočí stovky milionů korun (s. 36-38); Eurozóna obkličuje střední Evropu: Británie odchází, jih EU chce euro, sever EU bankovní unii. Česko ztrácí spojence (s. 40-41); Hrubá nedbalost v nevěstinci přišla klienta draho, rozhodl finanční arbit: reklamace neautorizovaných plateb banky uznávají. Problém je, když zloděj získá i PIN (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 62, (2018) č. 5**

Češi se podle statistik mají skvěle. Přesto volí protest: příjmové nůžky se v Česku příliš nerozevírají. Sílí ale nespokojenost předlužených rodin či chudších regionů - téma čísla prezidentské volby (s. 22-25); Svět kryptoměn: miliardy z jedniček a nul: blockchain, těžaři i velrybáři. Bitcoin zavedl ve finančním světě řadu nových termínů. Víme, jak se v nich neztratit (s. 34-37); Svět hledá recept na zkrocení kryptoměn - EU, Čína, Rusko i USA chtějí začít regulovat digitální měny (s. 38-39) a související články na s. 40-43; Pět let v nejistotě. Češi při prodeji nemovitosti zapomínají na odpovědnost za její stav: za skryté vady bytu nebo domu prodávající ručí pět let. Stát ho to může statisíce (s. 54-56).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 3**

Útěk do Uher a Hongkongu: tisíce českých podnikatelů přesouvají sídla svých firem do zahraničí. Hitem je kromě tradičního Kypru či Malty i Maďarsko (s. 10-14) a související komentář na s. 3; Jak se řeže ČEZ - rozhovor s generálním ředitelem Danielem Benešem (s. 16-19); Novoroční miliardy - nevyčerpané částky státního rozpočtu ČR (s. 20-23); Roboti & rakety - pohled na pokrok vědy a techniky (s. 40-42); Řádění daňových jakobínů: nelíbí se vám zajišťovací příkazy? Tak vám pošleme do firmy nuceného správce (s. 43); BRICS: když nové hvězdy pohasnou - makroekonomický pohled M. Zámečnicka na výkonnost zemí BRICS (s. 44-45).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 4**

Sólo pro Jaga - Trumpův rok (s. 10-17) a související příspěvek na s. 40-43 a komentář M. Zámečnicka ke stavu ekonomiky USA na s. 44-45; Druhá šance: Pelikán znovu přichází s řešením pro statisíce dlužníků - připravovaná novela insolvenčního zákona (s. 29); Pro uhlí až do Kanady: existenční problémy a útlum těžby v OKD zvyšují závislost Česka na dovozu černého uhlí (s. 29); Jak spočítat výletníky - turistické statistiky (s. 38-39); Mýtus mzdové diskriminace: feministickým aktivistům jde hlavně o prosazení direktivní změny rolí obou pohlaví (s. 48-49).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 5**

Vzhůru na východ - prezidentská volba (s. 10-13) a komentář na s. 3; Panelstory po čtyřiceti letech: stanou se z některých pražských sídlišť enklávy starých a chudých, nebo konečně ona zahradní města? (s. 20-25); Žijeme si lépe než Britové: Světové ekonomické fórum seřadilo stovku zemí od nejvyspělejší po nejhudší. Díky důrazu na sociální inkluzi a zaměstnanost je Česko velmi vysoko (s. 26); Děravý a

děravější - zneužívání platebních karet na internetu (s. 32); Cestou nejmenšího odporu: prosadit zákon bývá složité. Ale proč se vlastně obtěžovat? Ministerské vyhlášky, vládní nařízení či interní instrukce zvládnou totéž - použití podzákonných norem v ČR (s. 36-37).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2018, č. 6

Komu smrdí uhlí: odklon od spalování uhlí sice pomůže životnímu prostředí, ale současně vytáhne nahoru cenu elektrické energie napříč celou střední Evropou. Možná až o 70 procent (s. 10-14) a související komentář na s. 3; Češi dostanou hustší síť modernějších bankomatů (s. 37); Amerika bez neutrality: internetu vládnou telekomunikační firmy a silné společnosti jako Google, Facebook, Apple, Microsoft či Netflix. Bojuje se o to, zda se jim mají stanovit určitá práva a povinnosti (s. 38-41); Sabat plutokratů - komentář M. Zámečnicka k letošnímu Světovému ekonomickému fóru v Davosu (s. 44-45).

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 11 (16.1.2018)

Globalizace mění tvář světa: těžiště světové ekonomiky se během uplynulých deseti let výrazně posunulo do Asie - hospodářská váha velmocí, klíčové exportní trhy, spotřeba primární energie aj. (s. 2); Čapí hnízdo mohlo Agrofertu pomáhat šetřit na daních. Díky reklamě (s. 3); Internetová velmoc - Keňa (s. 10-11); Zahraniční firmy své zisky z Česka nadále vyváží - odliv kapitálu z české ekonomiky (s. 14); Už letos ovládnou finanční domy nové technologie - důsledky evropské směrnice o platebních službách (s. 18) a související rozhovor na s. 19.

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 14 (19.1.2018)

Evropská komise představila část reformy DPH. Sazby si mají vybírat samy státy - plánované posílení autonomie států při rozhodování o daňových sazbách (s. 5); Zisky firem se vrací do USA: americké firmy využijí možnosti zdanit své zahraniční zisky nižší sazbou. Jen od Applu do rozpočtu USA přiteče 38 miliard dolarů (s. 14) a související komentář na s. 8; Česká měna nabrala druhý dech - posilování koruny (s. 15); Čínská ekonomika roste, ale žije stále více na dluh - růst HDP o 6,9 % a rizika ohrožující stabilitu čínské ekonomiky (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 17 (24.1.2018)

Pravidla EET se mají výrazně změnit. Malí podnikatelé by nepotřebovali internet - plány na zavedení off-line modelu evidence tržeb (s. 3); Šéf Bílého domu vyhrál bitvu, válka s demokraty ale trvá - časově omezené schválení rozpočtu federální vlády USA a problematika imigrace (s. 6); Autoprůmysl na vrcholu: rok 2017 byl historicky nejlepším rokem pro český automobilový průmysl. Výroba motorových vozidel přesáhla hranici 1,4 milionů (s. 12); K pojistkám dostanou lidé víc informací, doplní je obrázky - připravovaný zákon o distribuci pojištění a zajištění (s. 17).

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 21 (30.1.2018)

Ministerstvo financí debatuje nad rozdělením daňového zákona. Jeden by byl pro firmy, druhý pro živnostníky - příprava nového zákona o dani z příjmů (s. 5); Ruští celníci sledují drahé nákupy v zahraničí (s. 6); Dodatek k memorandu o lithiu má být pro stát pojistkou proti případné arbitráži (s. 13); Platební revoluce drhne na pojištění - fintechové společnosti v ČR brzdí neexistující pojištění odpovědnosti za škody (s. 15); Platit se bude dál běžnými penězi, bitcoinu anonymita nestačí (s. 18); Porodní bolesti evropské platební směrnice PSD2 - komentář M. Vodrážky z ČNB (s. 19).

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 7 (10.1.2018)

Finanční správa dostala od soudu opět za uši. Nemůže lidi svévolně peskovat - požadavky na elektronické daňové přiznání (s. 5); EU si došlápne na rizikové finanční produkty - opatření ze strany ESMA regulující vysoce spekulativní a rizikové investiční produkty, např. CFD a binární opce (s. 14); Evropská bankovní revoluce nabírá nečekané zpoždění - účinnost PSD2 (s. 17); Bydlení prudce podražilo také v okresních městech (s. 18) a Růst cen bytů zpomalí, ubude domácích investorů - rozhovor se spoluzakladatelem portálu CenovaMapa.org M. Ročkem (s. 19).

Účetnictví**Sv. 2018, č. 1**

Koordinační výbor ke zdanění podílů na zisku s.r.o. a a.s. (s. 3-10); Změny v účetnictví od 1.1.2018 (s. 11-15); Daňové a jiné souvislosti ukončení podnikatelské činnosti fyzické osoby (s. 15-19); Český účetní standard pro podnikatele č. 016 - krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím (s. 22-28); Ochrana osobních údajů podle GDPR (s. 37-39); Uplatnění daně z přidané hodnoty u dovozu zboží (s. 46-48); Zneužití práva v judikatuře Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora Evropské unie se zaměřením na DPH (s. 49-53).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 16 (2018), č. 1**

Legislativní změny na konci roku 2017 (s. 3-5); Právní novinky pro nevýdělečné organizace (s. 7-11); Pracovní smlouva a zdravotní pojištění v roce 2018 (s. 12-14); Veřejný zájem - nikdy nekončící snaha o jeho definici (s. 15); Příspěvky na správu a služby ve SVJ z pohledu práva a účetnictví - II. část (s. 16-17); Povinnosti a chyby zaměstnavatele ve zdravotním pojištění (s. 18-20); Obec jako zřizovatel a zakladatel právnických osob - II. část (s. 21-25); Řízení rizik dle Metodiky řízení rizik ve veřejné správě ze dne 4.4.2016 - II. část (s. 26-30).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	64
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	65
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	66
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	66
Právo.....	67
Statistika. Demografie. Sociologie.....	69
Veřejné finance. Rozpočet	69
Ostatní	70

Daně

28993I

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 1., Introduction to European VAT 2017**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 1., Úvod do evropské daně z přidané hodnoty 2017**

[Místo vydání není známo] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2017, xxiv, 1682 stran

Systematický přehled dopadů práva ES na problematiku nepřímých daní a souvisejících předpisů a pojednání o precedenčním právu soudů ES v záležitostech nepřímých daní, zejména DPH. Kniha nejprve přináší výklad obecných témat - zdroje komunitárního daňového práva, právní principy a nástroje, soudní opatření, účinnost evropského práva a metody výkladu práva Společenství. Dále se věnuje problematice daně z přidané hodnoty - DPH jako rozpočtový fenomén, evropská DPH: důkladný pohled na sazby, výpočty, transakce podléhající dani, osoby povinné k dani a jejich povinnosti, zdanitelná plnění a místo zdanitelného plnění, osvobození od daně, odpočet daně, povinnosti osob povinných k dani a některých osob nepovinných k dani, srážky, nemovitý majetek, zvláštní režimy, odchylky atd. Evropská DPH je pojednávána na základě přepracované směrnice o DPH (2006/112/ES), která nahrazuje První a Šestou směrnicí o DPH. Problematiku DPH objasňují výňatky z rozhodnutí Evropského soudního dvora. - 2017 - Poznámky. - ISBN: 978-90-8722-398-4 (brožováno)

28993II

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 2., Integrated texts of the VAT directive 2017**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 2., Plné znění směrnice o DPH pro rok 2017**

[Místo vydání není známo] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2017, xcvi, 400 s., viii, 158 s. : tabulky

První část publikace přináší text směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty ve znění prováděcího nařízení Rady EU č. 282/2011 (prováděcí pravidla týkající se osob povinných k dani, dodávání zboží a poskytování služeb a místa zdanitelného plnění) s přílohami a dále texty směrnic Rady: 2008/9/ES, 86/560/EHS, 2006/79/ES, 2007/74/ES a 2009/132/ES. Ve druhé části je obsažen text Šesté směrnice o DPH 77/388/EHS platné před 1. lednem 2007. - 2017 - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-90-8722-399-1 (brožováno)

28975

International Bureau of Fiscal Documentation

European tax handbook 2017**Evropská daňová příručka 2017**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2017, 1164 stran : tabulky

Referenční příručka věnovaná základům daňových systémů evropských zemí a výběru nejdůležitějších daňových aspektů každé jurisdikce. Popis je založen na informacích o 49 evropských státech a jurisdikcích dostupných na počátku roku 2017. První kapitola je věnována zdanění v Evropské unii - základní charakteristice daní a výši sazeb. Je doplněna textem několika směrnic EU (č. 2009/133/ES - směrnice o fúzích, č. 2011/96/EU - o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států a její doplňky a č. 2003/49/ES - o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků). Další kapitoly přinášejí podrobnější informace o zdanění právnických a fyzických osob, kapitálových příjmů, o DPH a o daních vybíraných srážkou z dividend, úroků a licenčních poplatků i o mezinárodních aspektech, oblasti správy daní a zamezení vyhýbání se daňové povinnosti v jednotlivých zemích Evropy (abecedně uspořádaných). - 27th annual edition - ISBN: 978-90-8722-407-3 (brožováno)

28977

IBFD

Global corporate tax handbook 2017**Světový průvodce zdaněním právnických osob 2017**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, 2017, 1514 stran : tabulky

Referenční příručka přináší přehled daňových systémů 101 vybraných zemí světa se zaměřením na korporální daně. Jednotlivé kapitoly přinášejí nejaktuálnější informace o zdanění příjmů právnických osob a kapitálu i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých abecedně uspořádaných zemích. Údaje jsou aktualizovány k počátku roku 2017. Obsahuje také zvláštní kapitolu o dané problematice v EU doplněnou o texty vybraných daňových směrnic. - 2017 edition - Viz také Global individual tax handbook 2017 (sign. 28976). - ISBN: 978-90-8722-409-7 (brožováno)

28976

IBFD

Global individual tax handbook 2017**Světový průvodce zdaněním fyzických osob 2017**

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, 2017, 1046 stran : tabulky

Přehledová publikace popisující daňové systémy 101 vybraných zemí světa se zaměřením na zdanění jednotlivců. Jednotlivé kapitoly přinášejí nejaktuálnější informace (aktualizované k počátku r. 2017) o zdanění příjmů fyzických osob, o příspěvcích na sociální zabezpečení, o dani dědické a darovací, o dani nemovitostí i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých zemích. Uvádějí sazby daní, zabývají se problematikou odpočtů, zápočtu daně a stručně také správou zmiňovaných daní. Publikace obsahuje také zvláštní kapitolu o sazbách daní vybíraných srážkou z úroků z úspor v jednotlivých zemích. - 2017 edition - Přílohy. - ISBN: 978-90-8722-411-0 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

28973

Martin Neisen and Stefan Röth

Basel IV : the next generation of risk weighted assets**Basel IV : nová generace rizikově vážených aktiv**

Weinheim : Wiley-VCH Verlag ©2017, 337 stran : tabulky, grafy, vzorce

V reakci na krizi finančních trhů, která začala v roce 2007, Basilejský výbor pro bankovní dohled podstatně změnil stávající rámec pro regulaci, dohled a řízení rizik v bankovním sektoru. Tato revize byla zavedena tzv. rámcem Basel III v prosinci 2010. Obsahuje v podstatě kvalitu vlastních zdrojů banky, stejně jako nové požadavky na výši požadovaného kapitálu. Od roku 2012 se Basilejský výbor stále více zaměřuje na revizi metod rizikově vážených aktiv. Navíc se objevilo velké množství nových požadavků. Tento balíček nových norem Basilejského výboru, který je neoficiálně nazýván "Basilej IV", je nyní nejkomplexnějším balíčkem změn v historii bankovního dohledu. Je jen otázkou času, než budou inovace balíčku Basilej IV převedeny do závazného práva EU. Bankovní sektor chce čelit velkým výzvám při provádění těchto nových pravidel. Martin Neisen a Stefan Röth v knize představují aktuální vydání návrhů Basilejské reformy. Cílem je přesvědčit čtenáře, že čelíme novému rámci nazvanému "Basilej IV" a ne jen jemné úpravě stávajících nařízení Basel III. Kromě toho jsou inovace balíčku Basilej IV vysvětleny jasným, srozumitelným a praktickým způsobem. S pomocí vysoce profilovaného týmu odborníků se snižuje složitost tématu a nabízí se významná podpora. - ISBN: 978-3-527-50918-8 (vázáno)

28992

Joseph E. Stiglitz ; přeložil Jiří Zatloukal

Euro : společná měna jako hrozba pro budoucnost Evropy

Praha : Knižní klub, 2017, 375 stran

Věcná analýza globalizované a stále propojenější světové ekonomiky. Několik let po finanční krizi se ukazuje, že jednotná evropská měna byla chybný projekt. Nebral v úvahu různorodost evropských států a nemá v sobě zabudované mechanismy, které by Evropu ochránily před hospodářskými krizemi, jako byla ta z roku 2007/ 2008. Stiglitz v knize zpochybňuje obecně přijímaný pohled na evropské

problémy, vyvrací názory obhájců úsporných opatření a navrhuje řešení, aby se situace dál nezhoršovala. Popisuje genezi problémů, které euro přineslo. Ukazuje, jak jednotná měna zvýraznila rozdíly mezi „věřitelskou Evropou“ v čele s Německem, a „Evropou dlužníků“ v čele s Řeckem. Podle Stiglitze je současný stav neudržitelný. Buď se eurozóna musí proměnit v plnohodnotnou měnovou unii, která bude mít společnou fiskální politiku (společný rozpočet, společné dluhopisy), nebo se musí rozpadnout na „kompatibilnější části“, případně zavést „flexibilnější euro“. Pokud se nic nestane, můžou vysoká nezaměstnanost a další sociální problémy v řadě evropských zemí postupně vést k růstu napětí a nepředvídatelným řešením (př. Brexit). - Vydání první - Ve fondu je dostupná též anglická verze titulu (sign. 28920). - ISBN: 978-80-242-5875-1 (vázáno)

28986

Martin Hobza

Investiční služby v právní teorii a praxi

Praha : Leges, 2017, 136 stran

Výklad právní regulace poskytování jednotlivých investičních služeb. Kromě základních teoretických východisek nabízí publikace řešení otázek a problémů vznikajících při praktické aplikaci právní úpravy investičního zprostředkování (přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů, investiční poradenství). V případě zmíněných investičních služeb odráží publikace aktuální přístup právní teorie, orgánu dohledu, judikatury a praxe. Výklad je zaměřen na realitu právního řádu ČR, ale není opomenut ani unijní kontext problematiky včetně zohlednění změn unijního práva (MiFID II), které se dotýkají zejména oblasti poskytování investičního poradenství. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-225-7 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28972

International Monetary Fund

World economic outlook. October 2017., Seeking sustainable growth : short-term recovery, long term challenges**Světový hospodářský výhled. Říjen 2017., Jak dosáhnout trvale udržitelného růstu : krátkodobé oživení, dlouhodobé úkoly**

Washington : International Monetary Fund, 2017, xvii, 284 stran : tabulky, grafy, rámečky, vzorce
Hospodářské předpovědi a analýzy problémů hospodářské politiky členských zemí MMF, globální ekonomiky a rozvoje mezinárodních finančních trhů v letech 2017-2018 (z října 2017). Současná mzdová dynamika ve vyspělých ekonomikách. Vliv náhlých změn počasí na ekonomickou aktivitu - jak je mohou nízkopříjmové země překlenout? Mezinárodní dopady fiskální politiky. Statistická příloha shrnuje historická data a odhady pro roky 2017-2018 i střednědobé scénáře na období 2019-2022. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-48431-249-0 (brožováno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

28995

Blanka Vítová, Markéta Etlíková

Nekalé obchodní praktiky

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 103 stran

Kompletní analýza právní úpravy ochrany spotřebitele v oblasti nekalých obchodních praktik, tj. jak právní úpravy obsažené v českých zákonech, (zejména v zák. č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, tak ve směrnici 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu). Autorky v knize kriticky rozebírají implementaci směrnice českým zákonodárcem a formulují své úvahy de lege ferenda. Součástí monografie je rozbor a interpretace nekalých obchodních praktik, včetně přehledných „blacklistů“ klamavých a agresivních obchodních praktik. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-867-4 (brožováno)

Právo

29001

Soňa Skulová a kolektiv

Správní právo procesní

Plzeň : Čeněk, 2017, 421 stran

V úvodu poskytuje učebnice obecný teoretický výklad věnovaný pojmu a podstatě správního práva procesního a správního řízení. Dále přibližuje základní zásady činnosti správních orgánů, a to v širších ústavních a evropských souvislostech, a také konkrétních projevech v zákonné úpravě. V učebnici jsou popsány subjekty správního řízení, procesní pojmy a instituty. Následuje pojednání o jednotlivých procesních formách upravených ve správním řádu (postup před zahájením řízení, průběh, správní rozhodnutí, ochrana před nečinností, přezkoumání, správní exekuce, procedurální režim vyjádření, osvědčení a sdělení, veřejnoprávní smlouvy, opatření obecné povahy). - 3. aktualizované a doplněné vydání - ISBN: 978-80-7380-688-0 (brožováno)

28991

Zdeněk Fiala, Kateřiny Frumarová, Eva Horzinková, Martin Škurek et al.

Správní právo trestní

Praha : Leges, 2017, 304 stran

Učebnice nové právní úpravy správního práva trestního. Úvodní kapitoly popisují obecné základy právní odpovědnosti a teoretická východiska správního trestání. Další kapitoly se věnují jednotlivým kategoriím správních deliktů a řízením o nich. Tedy přestupkům, disciplinárním správním deliktům a pořádkovým správním deliktům. Autoři se zabývají i srovnáním s odpovědností v trestním právu hmotném a procesním, a vycházejí přitom z bohaté soudní judikatury. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-219-6 (brožováno)

28971

Vladimír Týč

Základy práva Evropské unie pro ekonomy

Praha : Leges, 2017, 352 stran

Učebnice unijního práva středního rozsahu. Po úvodních historických souvislostech procesu evropské integrace a přehledu jednotlivých základních a revizních smluv, na nichž je EU založena, se učebnice zabývá pravomocemi a organizační strukturou EU, jejím právním systémem včetně aplikace unijního práva v jednotlivých členských státech, soudním systémem a interpretací práva EU. Další kapitoly popisují jednotlivé aspekty fungování EU, tedy právní úpravu jednotlivých oblastí integrace: jednotný vnitřní trh, prostor svobody, bezpečnosti a práva včetně azylové politiky a hraničního režimu, ochranu hospodářské soutěže, daňovou harmonizaci, evropské soukromé právo, otázky obchodních vztahů EU navenek, aktuální úpravu finančních (měnových) a rozpočtových problémů, ochranu lidských práv aj. Aktualizované vydání se zabývá i problematikou posledních několika let, jako je vystoupení členského státu, migrační krize či rozpočtová a bankovní problematika. - 7. přepracované a aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7502-243-1 (brožované)

28988

Ivan Chalupa, David Reiterman, Jan Grinc

Základy soukromého práva VII Obchodní korporace : veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným

V Praze : C.H. Beck 2017, xvi, 239 stran : ilustrace

Učebnice obsahuje výklad otázek práva osobních obchodních korporací včetně praktických příkladů a ilustrací. Jednotlivé části popisují právní úpravu ve veřejné obchodní společnosti, v komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným. Kniha vychází z právního stavu k 1.6.2017. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-674-6 (vázáno)

28987

Jiří Kindl, Martin Koudelka

Zákon o významné tržní síle : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2017, xii, 289 stran

Komentované znění zák. č. 395/2009 Sb., zákona o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších zákonů. Zákon upravuje způsob posuzování a zamezení zneužití významné tržní síly v souvislosti s nákupem potravin za účelem jejich dalšího prodeje na území ČR nebo službami či prodejem potravin souvisejícími a též dozor nad dodržováním tohoto zákona. Komentář obsahuje i odkazy na související ustanovení, související předpisy v ČR i EU. - 1. vydání - Obsahuje vybraná ustanovení novel, text zrušených příloh, znění souvisejících předpisů. - ISBN: 978-80-7400-679-1 (vázáno)

28990I

Petr Čech, kolektiv autorů

Znovu k rozdělení zisku a neplatnosti smlouvy v novém soukromém právu. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních, 2017, 64 stran

V první části publikace je aktualizovaný výklad problematiky rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů ve společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti či výklad neplatnosti smlouvy a dalších právních jednání. Druhá část obsahuje odpovědi k dotazům z oblasti účetnictví a daní. Konkrétně: výpočet krátkého koeficientu pro účely DPH, účetní závěrka mikro účetní jednotky, účtování aktualizace softwaru, zaúčtování nákladů na občerstvení, odměna exekutora, zprostředkování služeb, nákup automobilu pro firemní účely v Německu, použití § 21 odst. 8 zákona o DPH a účtování nákupů přes PayPal. - ISBN: 978-80-87367-83-4 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28701/1227

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Státní odborný dozor nad bezpečností práce : redakční uzávěrka 13.11.2017

28701/1222

Cenné papíry. Kapitálový trh. Investiční společnosti a fondy : redakční uzávěrka 16.10.2017

29000/1237

Daň silniční. Daň z nemovitých věcí. Daň z nabytí nemovitých věcí 2018 : redakční uzávěrka 18.12.2017

28701/1224

Daňový řád. Daňové poradenství. Finanční správa. Platby v hotovosti : mezinárodní spolupráce při správě daní - velká novela od září 2017 : redakční uzávěrka 1.11.2017

28701/1225

Evropské právo : zakládací smlouvy : přistoupení ČR k Evropské unii : volby do Evropského parlamentu : redakční uzávěrka 6.11.2017

28701/1231

Mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních. Státní zastupitelství : redakční uzávěrka 27.11.2017

28701/1229

Obce, kraje, hl. m. Praha, úředníci obcí a krajů, obecní policie : změny odměn zastupitelů od 1.1.2018 : redakční uzávěrka 20.11.2017

28701/1233

Odměňování státních zaměstnanců : katalog správních činností, platové poměry státních zaměstnanců, služební hodnocení, osobní příplatek, vybraná ustanovení zákoníku práce, vybraná ustanovení zákona o státní službě: redakční uzávěrka 4.12.2017

28701/1235

Pojišťovnictví : zákon o pojišťovnictví a vyhlášky, pojišťovací zprostředkovatelé a likvidátoři, pojištění odpovědnosti z provozu vozidla : redakční uzávěrka 4.12.2017

28701/1230

Služební poměr. Policie ČR : služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů : vězeňská služba, zpravodajská služba, Generální inspekce bezpečnostních sborů : redakční uzávěrka 27.11.2017

29000/1236

Zdravotní pojištění : novelizované zákony k 1.1.2018 : veřejné zdravotní pojištění, pojistné na veřejné zdravotní pojištění, VZP a další zdravotní pojišťovny : redakční uzávěrka 18.12.2017

28701/1223

Životní prostředí : texty zákonů k 1.11.2017 a od 1.1.2018

Statistika. Demografie. Sociologie

28985

Olga Šmídová Matoušová

Restituce jako hra očima jejích protagonistů

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2017, 101 stran

Cílem studie je postihnout sociální a morální aspekty majetkových restitucí po změně společenských poměrů v roce 1989. Zaměřuje se především na vývoj zkušeností restituentů s komplikacemi procesu znovunabývání různých oprávnění, zejména vlastnických práv během nárokování a vydávání majetku ze strany státních podniků a družstev. Zabývá se také způsoby orientace restituentů v nepřehledné situaci i neformálními praktikami a strategiemi, které restituenti používali k tomu, aby uspěli a získali různá vlastnická oprávnění k majetku. Text obsahuje případové studie. - Přehled sebraných dokumentů a zákonů týkajících se restitucí. - ISBN: 978-80-88018-16-2 (brožováno)

28970

Český statistický úřad

Statistická ročenka České republiky 2017 : Statistical yearbook of the Czech Republic 2017

Praha : Český statistický úřad, 2017, 823 stran : tabulky

Souborný statistický přehled ze všech odvětví národního hospodářství. Důležité údaje jsou doplněny mezinárodním srovnáním 28 zemí EU a porovnáním jednotlivých regionů soudržnosti a krajů ČR. Statistické údaje poskytují přehled v rozmezí let 2010 až 2016, případně do srpna 2017 a jsou rozčleněny do oddílů: Vybrané ukazatele národního hospodářství; Území a podnebí; Životní prostředí; Obyvatelstvo; Národní účty; Finance; Měna a platební bilance; Ceny; Příjmy a výdaje domácností; Trh práce; Zahraniční obchod; Organizační struktura národního hospodářství; Zemědělství; Lesnictví; Průmysl; Energetika; Stavebnictví; Obchod, ubytování a stravování; Cestovní ruch; Doprava, informační a komunikační činnosti; Tržní služby; Informační společnost; Věda, výzkum a inovace; Vzdělávání; Zdravotnictví; Sociální zabezpečení; Kultura; Sport; Soudnictví, kriminalita, nehody; Mezinárodní srovnání; Vybrané ukazatele regionů soudržnosti a krajů; Volby. Předkládané údaje jsou platné k 31.8.2017. - 1. vydání - Souběžný anglický text. - ISBN: 978-80-250-2778-3 (vázáno)

Veřejné finance. Rozpočet

28974

[Herausgeber und Redaktion Bundesministerium der Finanzen]

Finanzbericht 2018 : Stand und voraussichtliche Entwicklung der Finanzwirtschaft im gesamtwirtschaftlichen Zusammenhang : abgeschlossen am 11. August 2017

Finanční zpráva na rok 2018 : stav a pravděpodobný vývoj finančního hospodaření v celkovém národohospodářském kontextu : uzávěrka k 11. srpnu 2017

Berlin : Bundesministerium der Finanzen (Deutschland), August 2017, 397 stran : tabulky, grafy

Zpráva o vývoji finančního hospodaření Spolkové republiky Německo pro rok 2018 v celkovém národohospodářském kontextu vypracovaná na základě schváleného návrhu státního rozpočtu pro rok 2018

a finančního plánu pro období 2017-2021. Obsahuje finanční plán spolkového státu pro období 2017-2021, přehled výdajů a příjmů spolkového rozpočtu, celkový stav finančních a národohospodářských ukazatelů v období sestavování státního rozpočtu pro rok 2018, přehled daňových změn v období 07/2016-07/2017, finančních vztahů mezi spolkovým státem, zeměmi a obcemi, přehled financí ve vztahu k EU a mezinárodních finančních vztahů. Součástí zprávy je obsáhlá statistická část (tabulky, přehledy). - Poznámky. - (brožováno)

Ostatní

28989

Karel Řehka

Informační válka

Praha : Academia, 2017, 218 stran : ilustrace

Využívání nových informačních technologií a jejich působení ve válečných konfliktech a při obraně a ochraně státu. V úvodu publikace je popsán historický kontext vývoje války a válčení. Další části knihy se věnují typům konfliktů v budoucím prostředí, vysvětlují roli propagandy v historii i v moderní válce, přibližují otázky strategických komunikací, informačních operací a situaci ve válce v kybernetickém prostoru. Samostatná kapitola podrobněji popisuje přístup Ruska k vedení informační války a vývoj ruské informační války a její konkrétní projevy (v Čečensku, Estonsku, Gruzii i Ukrajině). Publikace je příspěvkem ke společenské diskusi a vzdělávání v otázkách bezpečnosti a obrany státu. - Vydání první - ISBN: 978-80-200-2770-2 (brožováno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>